

ማውጫ

፲፪

የተኩረለው የበተሰብ ሁጋ አዋጅ ዕ

ምዕራፍ አንድስለጋቢቶ አ&፩፭፭

ከፍል ዕ.	መቅላላ.....	፩
ከፍል ዔ.	ፖ.ብ.ቁ. ለመ&.፩፭ መሆኑት ያለባቸው.	፩
	ሁ.ኔ.ታ.ወቂት.....	፩
ከፍል ዓ.	ፖ.ብ.ቁ. እንዳይደረግም ለለመቻወም	፩
ከፍል ዓ.	በከፍል መዝገብ ተታ ሲለማረጋገጥ	፩
	ፖ.ብ.ቁ.	፩
ከፍል ዔ.	ለለመች የፖ.ብ.ቁ. እ&.፩፭ ሥርዓቶች	፩
ከፍል ዓ.	ስለጋቢቶ ዝግጁነት	፩

ምዕራፍ ሁሉት

የፖ.ብ.ቁ. ሁ.ኔ.ታ.ወቂት አለመሆነት የሚያስከ
ትለው ውጤት..... ዕ

ምዕራፍ ማስታ

ከፍል ዕ.	የፖ.ብ.ቁ. ውጤት	፩፭
ከፍል ዔ.	መቅላላ.....	፩፭
	ፖ.ብ.ቁ. በተጋበወቂት ግለዊ ግንኙነት ማረጋገጫ	፩፭
	የረዥ ውጤት	፩፭
ከፍል ዓ.	ፖ.ብ.ቁ. በንብረት በከል ለለማናረዥ	፩፭
	ውጤት	፩፭

ምዕራፍ አራት

ከፍል ዕ.	ስለጋቢቶ መኖረሰ	፩፭
	በበምጣነት ለለመሩታት	፩፭

ከፍል ዓ.	ጥያቄ በመቅረብ ጥናትን ስት ስለማውሰን ኝቶ	፩፭
--------	--------------------------------------	----

<u>ጥናርፍ አጥስት</u> የባለና ማረጋገጫ ሁኔታ ስለማጥራት	፩፭
---	----

<u>ጥናርፍ ስድስት</u> ፖ.ብንግ ለመፈጥሙ ስለማቀርብ ማስረዳ.....	፩፭
--	----

<u>ጥናርፍ ለማት</u> ፖ.ብንግ ለይፈልጎም እንደባለና ማረጋገጫ አብር ስለመኖር	፩፭
---	----

<u>ጥናርፍ ለማንኛ</u> ቢ.ሮክና ቤት ለይፈልጎም እንደባለና ማረጋገጫ አብር በመኖር የሚነሳ ከርከርችን ስለመውሰን	፩፭
--	----

ከፍል ዕ.	ስቀላላ	፩፭
ከፍል ው.	ስለ ፍርድ ቤት ሥልጣን	፩፭
ከፍል የ.	ስለ ዕርቅ	፩፭

ጥናርፍ ቢሮክ

ከፍል ዕ.	አባት-ነትና አፍት-ነትን ስለማውቅ	፩
ንዑስ ከፍል ዕ.	አጠቃላይ ይንገሱም	፩
ንዑስ ከፍል ው.	አባት-ነት በፊጥ ባምት የሚታወቂ	፩
	ስለመሆኑ	፩
ንዑስ ከፍል የ.	ልደናት-ን ስለመቀበል	፩፭
ንዑስ ከፍል የ.	በፍርድ ቤት ው-ሰኔ አባት-ነት እንዲታወቂ ስለማድረግ	፩፭

ከፍል ዓ.	አባትነትን በመወሰን ገዢ ስላምናረው	
	የሰን ግዢቶ	፩፭
ከፍል ዔ.	ስላልቻነት ማስረጃ	፩፭
ከፍል ዓ.	በተወካይነት ገዢ ስላምን ከርክር	
	ስላመኩድ	፩፭
ጊዜ ከፍል ዔ.	በተወካይነት ገዢ ስላምን ከርክር	፩፭
ጊዜ ከፍል ዕ.	ስላመኩድ	፩፭

ምድራፍ አሁን

	ስላም-ዚያዥ	፩፭
	<u>ምድራፍ አሁን አንድ</u>	
	ቀለብ የመሰጣት ገዢዎት	፩፭
	<u>ምድራፍ አሁን ሆኖታ</u>	
ከፍል ዓ.	አከላመጠን ስላልሬስ ሰምቶ	፩፭
ከፍል ዔ.	መቁላለ ድንጋጌዎች	፩፭
ከፍል ዕ.	አከላመጠን ያልሬስን ለቃ	
	ስላምጠበቅ ተቋጥቶ	፩፭
ከፍል ዔ.	የእሳዳውና የምግባዎች ሆኖታ	፩፭
ጊዜ ከፍል ዔ.	አከላመጠን ያልሬስ ለቃ አስተካ ደግኝ ጥበቂ	፩፭
ጊዜ ከፍል ዕ.	አከላመጠን ያልሬስን ለቃ ነጋረታ ስላምሰተኝና	፩፭
ከፍል ዓ.	አከላመጠን ያልሬስን ለቃ ለመጠበቅ የተመለከተትን ድንጋጌዎች መጠስ ስላምና ስከተ-ለው ወጪዎት	፩፭
ጊዜ ከፍል ዔ.	አከላመጠን ያልሬስ ለቃ ሆኖታ	፩፭
ጊዜ ከፍል ዕ.	የምግባዎች ከጋዊ ድርጋቸቶች	፩፭
ጊዜ ከፍል ዔ.	በኋላፈነት ለይሰጠውቁ ስላምናለ ድርጋቸቶች	፩፭

ከፍል ይ.	አነስተኛውን የልደራሰ ለቃድ ቅድመ	
	ማጠታ ስለመቅረብ.....	፩
ንዑስ ከፍል ይ.	ከጥምህር አስተዳደር ነገ ስለመውጣት.....	፩፭
ንዑስ ከፍል ይ.	የጥምህር ተነሮት መሬ ፍሰብኝን ስለማሳ ጠውቅ	፩፭
	<u>ጥምህር አስተዳደር</u>	
	ለቶ ሌቶ ዓንጻጻይቶ.....	፩

በዚህ ደንብ

ԱՀԱՅԻՔԸ ՃԱԶԱՀԱՎ ՑԱՊԻՇՆԱՅՊ ՀՏՐՈՂԱԿ

ՃԱԶԱՀԱՎ ԿԱՌԵ ՇԱՄԱ

ՀԱՅ ԿԱՄԱԴ

ԱՅ ԾԻՄ ՓՐԸ Է

ՀԱՅ ՀԱՅ

ԱՆ ՀԱՅ ՓՆ ԱՅԽԵՑ Գ-Թ.

ԱՀԱՅԻՔԸ ՃԱԶԱՀԱՎ ՑԱՊԻՇՆԱՅՊ ՀՏՐՈՂԱԿ
ՎԱՐԱՐ ՎԻՄԱՐԴԻ ՊԱ/ԱԴ ՄՊՎՆԴ ԲՎՈ

Յ-Ի-Դ-Շ-Լ-Ո- Յ-Ռ-Ե-Շ-Ո- Ժ-Կ

ՃԱԶԱՀԱՎ ԿԱՌԵ ԱՅ ԾԻՄ ՓՐԸ Է/ԱՅԽԵՑ Գ-Թ.

ԱՀԱՅԻՔԸ ՓՐԸ ԱՅԽԵՑ/ԱՅԽԵՑ Գ-Թ ԲՎՈ

Յ-Ի-Դ-Շ-Լ-Ո- Յ-Ռ-Ե-Շ-Ո- Ժ-Կ

አዋጅ ቁጥር ፭/፭፻፲፭ ዓ.ም
የኢትዮጵያ ዓ.ም የተሳሳይ የበተሰብ አገልግሎት

አዋጅ
መግቢያ

በተሰብ የከበረተሰብ የተረጋጥሪ መካከል በመሆኑና በከበረተሰብና
በመንግሥት ጥበቃ ልማድያለት የሚገባ መሆኑን በማመን : የመንግሥት
ጥበቃ የሚገለጽበት እንዲ መንገዶም የበተሰብ ግንኝነትን በከግ
መድናገኘና መማዘት መሆኑን በመግቢያ፤

በሥራ ላይ ያለው የኢትዮጵያ የበተሰብ አገልግሎት
የከበረተሰብ የእድገት ይረዳ : በዋናናነትም ከከተማንግሥቱ ይር እንዲ
ማጣም ማድረግ በማስፈጸላገኗና : በተለይም ሂብቸ በተጠበቀች ነገና መለ-
ፈቃቸ ላይ በብቸ መመሥራት ያለበት መሆኑና በርበታ አፈጻጸም :
በርበታ በመንግሥት በፍትህ ተብ የተጠበቀችን የእከራለነት መብት የሚያስ
ጠበቅ አገልግሎት መሆኑን በመግቢያ፤

የልደችችን ይህንንት : አስተዳደግና አጠባበቃን አስመልክቶ አገል
መንግሥቱና እትዮጵያ የፖ.ዕ.ክ.ፍ.ዕ.ው. የለም አቀፍ ስምምነቶች በሚጠ
ቃቀት መሠረት የከበረተሰብ ይህንንት ቅጂምነትን በማስተት መልከት አገል
አገልግሎት መቆረዳ በማስፈጸላገኗ፡

በበተሰብ ወሰኑ የሚጠበቅ ከርከበረችን ፍትሕው በሆናና በተቀሳጠኑ
ሁኔታ በቅጥር ባለው አካል እንዲያገኙ ማድረግ አስፈላጊ ሆኖ በመግኘቱ :

ይህን አውን ልማድያዎም ተጠረኞችው በቀጥታ ለፈጸመ-ለ
መንግሥት በሆናና መሰተዳደርች ተፈጻሚነት የሚኖረው የበተሰብ አገል
በከበረተሰብ ተመክሮች ምክር በት መውጫት ያለበት በመሆኑ :

በኢትዮጵያ ልመራልዋ ዓጥከራልዋዊ ሪተብለኩ አገል መንግሥት
እንቀጽ ሆኖ (፩) መሠረት ከዚህ የሚከተሉው ተወቃቸል፡

፩ አይሁር ሁሉ

ይህ አዋጅ “የተሳሳይ የበተሰብ አገል አዋጅ ቁጥር ፭/፭፻፲፭ ዓ.ም”
ተብሎ ለመቀበ ይችላል፡

፩. አሁን የሚያኖጥ ገዢ

ይህ የጤምታዊ ዓ.ም የተናገድለው የበተሰብ አግባ እዋዬ : በተለያ
በቀጥር ክ/መዋዬ ፊ.ዶ.ሪ.ል ንጂዴት መሆን የታተሙው፡ ከስዷ ይችላል
ቁን ተሞታዊ ዓ.ም ድምር የበኩረት ይመናል::

አዲስ አበባ ሰነ ይችላል ዓ.ም

የኢትዮጵያ ፌዴራል ማቅረብ የተዘረዘሩ የ
ተሸዘዣት

መከራፍ እንደሰላምበት እኔጋጌዎከፍል ፊጠቃላላእንቀጽ ፊ ሌሎች ሌሎች የጋብቻ እኔጋጌዎ ለርሱታቸ

- ፩. የጋብቻ በእንደ የከተማ መባገብ ስም ፊት ለፈጸም ይችላል፡
 ፪. በዘመኑ እንቀጽ ንዑስ እንቀጽ (፩) የተጠቀሰው ቤቶች የጋብቻ
 በተጠበቃዊ ሂይማኖት ወይም ባህል መመረት ለፈጸም
 ይችላል፡

እንቀጽ ፊ በከተማ መባገብ ስም ፊት የሚፈጸም ማብቻ

- ጋብቻ በከተማ መባገብ ስም ፊት ተፈጸሙ የሚባለው እንደ ወንድ
 እና እንዲት ሲት የጋብቻ ለመፈጸም ተስማምታው በከተማ መባገብ
 ስም ፊት በመቅረብ ላቃቃቃቃውን ስነፈጸም የከተማ መባገብ ስሙም
 ይህንን ላቃቃቃቃውን ስቀበል ነው፡፡

እንቀጽ ፊ በግይማኖት ለርሱት መመረት የሚፈጸም ማብቻ

- ጋብቻ በግይማኖት ለርሱት መመረት ተፈጸሙ የሚባለው፡ እንደ
 ወንድና እንዲት ሲት በግይማኖታቸው ወይም ካሁዳቱ በእንዲቃው
 ሂይማኖት መመረት የሚችል ማብቻ ለማቋቃም የሚያስፈልገውን
 ለርሱት ሲፈጸሙ ነው፡፡

እንቀጽ ፊ በባህል ለርሱት መመረት የሚፈጸም ማብቻ

- ጋብቻ በባህል ለርሱት መመረት ተፈጸሙ የሚባለው፡ እንደ ወንድ
 እና እንዲት ሲት በማጥፊበት አካባቢ ባህል ወይም በሁሉ
 ተጠበቃዊ ወይም ካሁዳቱ ተጠበቃዊ በእንዲቃው ባህል መመረት
 የሚችል ማብቻ ለማቋቃም የሚያስፈልገውን ለርሱት ሲፈጸሙ ነው፡፡

አንቀጽ ፫ ከኢትዮጵያ ወ-ሆኑ ሰላም&ዶወም ም-ብታ

በተራሱሙት አገር የጋብታ እናጋዢም አግ መሠረት ከኢትዮጵያ ወ-ሆኑ ባተራሱሙ ም-ብታ የስነበትን ጥራራ አስከልተቻለና ይረዳ በነህ አግ ቅዱበድናት ይኖረዋል::

ክፍል ፍ
ጋብታ ለመ&ዶወም መማሪት ያለባቸው ሁኔታዎች

አንቀጽ ፬ ዲ-ቅድ

የመ&ዶወም ም-ብታ ባተራሱሙ የሚሳለው ተጋቢዎች ለመጋበት ነገና መ-ለ-ሪ-ቃይታውን ስ.ስጠ. በብታ ነው::

አንቀጽ ፭ ዲ-ማ

- ፪. ወንጀ-ም ሆነ ስ.ቁ. አሁን ስምንት ዓመት ስይመለታው ም-ብታ
መ&ዶወም አይችለም ::
- ፫. በዚህ አንቀጽ ገዢ-ሰ አንቀጽ (፪) የተደነገገው ቤታዊም : ከባድ ም-ብታ ስ.ቁ. ባተራሱሙ ተጋቢዎች ወይም ከተጋበዎች የአን ደንታው ወላጅቶች ወይም አሳኔ በማያቀርቡት ጥያቄ መሠረት የፋይ-አማካለ ማረጋገጫ-ና ከመ&ዶወም የጋብታ ያድማ ከሁለት ዓመት ያልበለው ታሪ በመቀነስ አንዲጋበ ለፈቃድ ይችላል::

አንቀጽ ፮ የሥር ብምድና

- ፪. በቀጥታ የሥር ብሙዳቃቻ (በወላጅቶች በተወላጅቶች) መከከል
ጋብታ መ&ዶወም ከልከለ ነው::
- ፫. ወደ ገዢ በማያቀርበ የሥር ብምድና : አንድ ወንድ ከእሁድ
ወይም ከእኩስቱ አንድሁም አንድሷት ስት ከወንድሹ ወይም
ከአነጂ፡ የሥር ም-ብታ መ&ዶወም የተከለከለ ነው::

አንቀጽ ፪ የጋብቻ ነጥቦች

- ፩. በቀጥታ የጋብቻ በመካማች መከከላ ምብቻ መፈጸም ካልከላ
ነው::
- ፪. ወያ. ገዢ በሚችበር የጋብቻ ነጥቦች : ብል ከሚሰቱ እሁት
መፈጸም ማረጋገጫ ክባድ ወንድም ዝርዝር ምብቻ መፈጸም ካልከላ ነው::

አንቀጽ ፫ በአገ የልተረጋገጫ ልሆነት

የአንድ ሰው ተወስኝነት በአገ መሠረት የልተረጋገጫ በሚገኘ
እንዲህ በሚገኘበት ወንድ በተወስኝነት የሚታወቂ ከሆነ በዘጋጀ አገ¹
በአንቀጽ ፫ እና የ እንደተመለከተው ምብቻን ለማስከላከላ በቁ
ነው::

አንቀጽ ፬ በጋብቻ ላይ ምብቻ

ማንኛውም ሰው አስቀድሞ በጋብቻ የተሳራው ከሆነ : ይኩሙ ምብቻው
በኋላ በለበት ገዢ ሰላ ምብቻ መፈጸም እያችልም::

አንቀጽ ፭ ምብቻን በአንድሸሌ መፈጸም የሚያችል ስለመሆኑ

- ፩. ምብቻ ለ.፭.፭፭ ሁሉትና ተጠዋቅ ምብቻው በሚፈጸምበት ገዢ
በግንባር ተገኘው ል.ቁጥርውን መሰጠት አለባቸው ::
- ፪. በዘጋጀ አንቀጽ ፳.፩ እና አንቀጽ (፩) የተደገገው በኋናርም : ከባድ
ምክንያት መኖሩን እና በአንድሸሌ አማካይነት ምብቻውን
ለመፈጸም የሚፈልገው ተጠበቅ ል.ቁጥርን በሚያሳማ ሁኔታ የገለዎ
መሆኑን የፍትሕ ማረጋገጫ ሲያረጋግጣ ምብቻው በአንድሸሌ
ለ.፭.፭፭ ይችላል::

አንቀጽ ፮ መሠረታዊ ስህተት

- ፩. በስህተት በተገኘ ል.ቁጥር ምክንያት የተፈ.፭መ ምብቻ እያወናም::
- ፪. በስህተት ምክንያት ል.ቁጥር ተጠሪለ የሚሰለው ስህተት
መሠረታዊ ሆኖ ለተኛ ነው::

- ii) በዚህ እንቀጽ ገዢ እንቀጽ (፩) የተገለዥው አጠቃላይ አነጋገር እንደተመዘዋጥ ሆኖ : የሚከተሉት ሁኔታዎች ለመተዳደሪያ ለቅጹ ለማረጋገጫ ስለተመዘዋጥ እንዲለ ይችጠራል:
- v) በሚያገባው ስው ማንኛጀት ላይ በመስፈርቶች ምክንያት አገባ የልሁ በለው ያለበበውን ስው ያገባ ሲሆን፣
- vi) የሚያገባው ስው ለእናንዳ የሚይችል ከባድ በሽያጭ ወይም ለተወለደች ለተተለፈና የሚችል ነዋሪ በሽያጭ ያለበት መሆኑን ልዩወቂ ያገባው ሲሆን፣
- vii) ለለው ተጋቢ የሚበረሩሙ ቤት ጥንቃናት መሸቦም የሚይችል መሆኑን ባለማውቀ ምክንያት ያገባው ሲሆን፣
- viii) ለለው ተጋቢ ከተመሳሳይ ይች የሱ የሚበረሩሙ ቤት የሚፈጸም ልማድና ያለው መሆኑን ባለማውቀ ምክንያት ያገባው ሲሆን፡

እንቀጽ ገዢ በኋይል ሥራ የተገኘ ሪፖርት

- ፩. በኋይል ሥራ በተገኘ ሪፖርት ምክንያት የተፈወመ ይበታል፡ እያወናም፡
- ፪. ሪፖርት በኋይል የተገኘ ነው የሚገለው ሪፖርት የሰጠው ተጋቢ ላይ ወይም ከወለደች ወይም ከተወለደች እንዲን ወይም ለሌላ ለእርስዎ የቅርቡ በመሆኑ የሆኑን ስው ለእወጣዎች ከተወለደበት ከባድ እና ለማቅናን ሲሆ ሪፖርት የሰጠው ሪፖርት ነው፡፡

እንቀጽ ገዢ በፍርድ ለለተከለከለ ስው ይበታል

- ፫. በፍርድ የተከለከለ ማንኛውም ስው ተፈርድ በታ ካልፈቀልት በስተቀር ይበታል፡ መሸቦም እያወቂልም፡
- ፬. ለለዚህ ጉዳይ ለፍርድ በታ የሚቀርቡውን ተያቄ የተከለከለው ስው ላይ ወይም እሳካው ለማቀርብ ይችላል፡

እንቅስ ገጽ በብጀኑት ለመኖር የተወሰነ ጥሩ

- ፩. እንዲት በት አስቀድም የንበረት ምብቻ ካቀረ በንል : እንደ
መቶ ለማንኛው ቅን ካለለፈ. በስተቀር እንደገና ካለፈ ለው የር
ሸቦች መቆጋጥ አት-ቃልም::
- ፪. በዚህ እንቅስ ገጽ-ሰ እንቅስ (፩) የተደኋገገው ቤታዊው : ለተቱ
አስቀድም የንበረት ምብቻ ካቀረ በንል እንደ መቶ ለማንኛው ቅን
ኩያምለ:
- የወለደኛ እንዳሆነ : ወይም
 - ሁ-ሁ የምት-ራሱሙው ካቀድም ባል የር የሆነ እንዳሆነ :
ውይም
 - እርተ-ገብ አለመሆና በአከምና የተረጋገጧ እንዳሆነ :
ውይም
 - በብጀኑት ለመኖር የተወሰነውን ጥሩ እንዲት-መዘቁ
ፍርድ በት የወሰኑ እንዳሆነ:
በብጀኑት ለመኖር ለሌተወሰኑው ጥሩ የተደኋገገው-
ተፈጥሮ እያሆንም::

ክፍል ፍ

ሁ-ሁ እንዳደረሰም ለለመቁወጥ

እንቅስ ገጽ ለለመቁወጥ

ሁ-ሁ ለመፈጸም አለፈለን የሆነ ሁኔታ አለተማለም በማለት
ፈጸም የታሰበ ማ-ሁ-ሁ እንዳደረሰውም ተቁወጥ ማቅረብ ይጋላል::

እንቅስ ገጽ መቁወጥ ለለመቁወጥ ወገኖች

ሁ-ሁ እንዳደረሰውም መቁወጥ የሚችሉት ወገኖች የሚከተሉት በሁ-
ፍቁወጥ::

- በፊደሮች ምክንያት ሰጠና ወለደኛ : በቁበ አግ ወይም ለለ
ማንኛውም የገባዎች የሚል ለው :
- በሥራ ወይም በሁ-ሁ እንዳደረሰውም ምክንያት ሰጠና : የተጋበያቸ
ውይም የእንዳደረሰው ተጋቢ ወይለይ የሚቁወጥ ወለደኛ : ለቁ
አመት የሚልትው መንድጥቶች ወይም እህወች ወይም በቁበ አግ::

- አ) በጋቢት ላይ ቡቢት ሌ.፳፭ም ስ.ሆን ለሌ ቡቢት ከሚፈልጊዥው ለው ዓር የቀድመ ቡቢት አለኝ የሚለው ተጋቢ ወይም በቁብ አገ፡፡
- በ) በፍርድ በመከላከል የከንያት ስ.ሆን አሳይሱ ወይም በቁብ አገ፡፡

እንቅጽ ገዢ መቁወማሪ ለለማቅርብበት ለመተካና ገዢ

- ፩. ቡቢት እንዳደረሰም የሚቀርቡው መቁወማሪ በጽሁፍ ሆኖ እኩል በዘገበ ቡቢትው ከሚፈልጊዥበት ከይደረግበት በራሱ ለጋቢት አሳይቷል ወይም በለሁልጣን መቀረብ አለበት፡፡
- ፪. ቡቢት እሳይቷል ወይም በለሁልጣን በመቁወማሪው ላይ ውስጥ ከመሰጠቱ በረሱ የተጋቢዎችን አሳተያቶት መቀበል ይኖር በታል፡፡

እንቅጽ ዘዴ በመቁወማሪ ላይ ለለማስሰጠው ውስጥ

- ፩. ቡቢት የሚፈልጊዥው በለሁልጣን በማቅርብበት መቁወማሪ ላይ በአዋጅበት ቅን ገዢ ውስጥ ውስጥ መሰጠት አለበት፡፡
- ፫. ቡቢት እሳይቷል ወይም በለሁልጣን መቁወማሪውን በለመቀበል ቡቢትው እንዳደረሰም የሚሰጠው ውስጥ የመጨረሻ ይህናል፡፡
- ፬. ቡቢት እሳይቷል ወይም በለሁልጣን መቁወማሪውን የተቀበሉው እንዳሆነ ቡቢትው እንዳደረሰም ማድረግ አለበት፡፡
- ፭. በዚህ እንቅጽ ነው እንቅጽ (፪) የተመለከተው ውስጥ የተሰጠ እንዳሆነ በለሁልጣን ለውስኬው የከንያት ያደረገውን ጉዳይ ተጋቢዎች ወይም ውስጥና እንዳያዥውች ያደረገል፡፡

እንቅጽ ዘዴ ለለይግባኝ

- ፩. በዚህ አገ እንቅጽ ዘዴ እንቅጽ (፪) የተመለከተው ሆኑታ በማስጠው ውስጥ ላይ ተጋቢዎች ወይም ከተጋቢዎች እንዲያኖር በታ ይገባኝ ማቅረብ ይችላል፡፡

- ፩. ይግባኝ የቀረበለት ፍርድ በት የጋብቻ አስፈላጊዎን ባለሥልጣን ወሰኑ የቅርቡ እንደሆነ ባለሥልጣን ጽብቻዎን ያስፈልጋል፡፡

hGA ०

ԱԻ-ԱԾ ԹՎԱՐԱՆ ՀՀ ՊԵ Հ.Դ. ԽԼԹԳ.Հ.ԹԳ ՀՈՅ

ՀՅΦՀ ՀԵ ՄԱՊՆ ՔՂՋ ՔԻԱԾ ՄԱՂԴ Հ-Ք

ՀԱՅԻ ԽՐԱՋՔԻ ՀՅՈՒ ԹԵՐԻ ԽՐԱՋՔԻ ՄԱԼՅԻ ԹԵՐԻ ԳՓԸՆ
ԱՄՅԻ ՀՅՈՒ ՀԱՅԻ ԽՐԱՋՔԻ ԽՊԱՀՄԱՆ ԴԱ ՈՎԵԴ ՌԵԴՆ ԱՌԵԴՆ-
ՄԵԴՆ ԲՍԱ ԾՐՔԸՆ ԱՄՅԻ ԸՆ ՈՒ ԱՄՅԻ ԸՆ ՔԻ ԱՄՅԻ ԸՆ

ՀՅΦՑ ՀՐ Հ-ԱՅ ԱԹ Հ.09 ԴՔՓ ՈԼՄՓՀՀ ՀԿ ՈԼՄՓՀԸՈՒԴ ՀԱ

ተጋበያኑ ተብቃ ለመ&09 ማስታወሻውን እኩን በላይ ተብቃቸውን
ለመ&09 ከወሰንበት ቅን ከአንድ ወር በፈት ለከብር መዝገብ ፍ-መ-
ማስታወሻ እለባቸው::

ՀՆԳՅԱ ՀՅՈ ՀԱՐՄԱՆ ՔՄՎ.Հ.093 ԱԴՐ ՖՅ ՀԱՄԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՀԱՅԹ

የኢትዮ መንግሥት ስ.መ. ታደሰው እንደቅረበለት ከተጠበቀ፣ ይር
በመሬታው ከዚህ በድል ተብቃው የሚፈጥሱትን ቅን በመግለጫ
እመቱ፣ በሆነው መንግሥት ማስታችቷልኝ የወጣል፡፡

አንቀጽ እኩ የጤዥ አ&ገዥ ሚርባት እና ጽልቻው መ&ሰመን

ሰለማኬታዎች

- ፩. ተጋዢው ሁሉት ተጋዢዋች እና ከእያንዳንዱ ተጋዢ በኩል
ሁሉት ሁሉት ምስክርች በተገኘበት በግልጽ ይፈጸማል::

፪. ተጋዢዋችና ምስክርች ተጋዢ ለመፈጸም አስፈላጊ የሚከተ
ሆኔታዋች እለመማတናውን በቍለ መካለ ያረጋግጣል::

፫. ተጋዢዋችና ምስክርች የመካለ ቅል ከመስጠታቸው በራሱ
የማስተካት ቅል ስለሆነበት ለመፈጸም ይፈጸማል::

- ሽ-መ- በግልጽ ማረጋገጥ አለበት::
- ፩- ሁ-ለ-ቁ-ም ተ-ጋ-ቢ-ጥ-ቃ የ-በ-ች ለ-መ-ፈ-ዕ-ም መ-ፍ-ቅ-ታ-ቃ-ን
ለ-ከ-ብ-ር መ-ዘ-ገ-ብ ሌ-መ- በ-ግ-ል-ጽ የ-ረ-ጋ-ግ-ጣ-ለ-::
- ፪- ሁ-ለ-ቁ-ም ተ-ጋ-ቢ-ጥ-ቃ ም-ስ-ከ-ር-ቃ-ቃ-ው በ-ከ-ብ-ር መ-ዘ-ገ-ብ ላይ
መ-ፈ-ሪ-ም አ-ለ-ጥ-ቃ-::
- ፫- ከ-ዘ-ሆ- ለ-ለ-ጥ-ቃ-ት ሥ-ር-ዓ-ት የ-ተ-ፈ-ሙ- መ-ሆ-ና-ቃ-ው-ን
ለ-የ-ረ-ጋ-ግ-ጥ የ-ከ-ብ-ር መ-ዘ-ገ-ብ ሌ-መ- ተ-ጋ-ቢ-ጥ-ቃ በ-ከ-ዋ-
ደ-በ-ች የ-ተ-ሳ-ይ- መ-ሆ-ና-ቃ-ው-ን አ-ስ-ታ-ቃ-ው- ለ-ተ-ጋ-ቢ-ጥ-ቃ
የ-ጋ-ቢ-ች የ-ም-ስ-ከ-ር ወ-ረ-ቀ-ት ይ-ስ-ጥ-ቃ-ዋ-ል-::

ክፍል ክ**ለ-ለ-ቁ- የ-ረ-ጋ-ግ- እ-ራ-ቁ-ዕ-ም ሥ-ር-ዓ-ት-ቃ****እንቅስ ፎቶ በ-ግ-ል-ጽ ሥ-ር-ዓ-ት የ-ሚ-ፈ-ዕ-ም ተ-በ-ች**

- ፩- በ-ግ-ል-ጽ ሥ-ር-ዓ-ት መ-ዘ-ረ-ት ተ-በ-ች ለ-ፈ-ዕ-ም የ-ሚ-ቃ-ል-በ-ት-ና
የ-እ-ራ-ቁ-ዕ-ም- ሥ-ር-ዓ-ት እ-ን-ድ-ያ-ህ-ግ-ማ-ጥ-ቃ ይ-መ-ስ-ና-ል-::
- ፪- በ-ዘ-ሆ- አ-ካ-ሳ- ለ-ማ-ን-ና-ው-ም የ-ጋ-ቢ-ች እ-ፈ-ቅ-ዕ-ም መ-ሚ-ለ-ት አ-ለ-ጥ-ቃ-
የ-ተ-ሳ-ይ- ሲ-ኻ-ታ-ጥ-ቃ በ-ግ-ል-ጽ ሥ-ር-ዓ-ት መ-ዘ-ረ-ት ለ-ሚ-ፈ-ዕ-ም
ቻ-በ-ች-ም መ-ሚ-ለ-ት አ-ለ-ጥ-ቃ-::

እንቅስ ፎቶ በ-ግ-ል-ጽ ሥ-ር-ዓ-ት ለ-ለ-ማ-ፈ-ዕ-ም ተ-በ-ች

- ፩- በ-ግ-ል-ጽ ሥ-ር-ዓ-ት መ-ዘ-ረ-ት ተ-በ-ች ለ-ፈ-ዕ-ም የ-ሚ-ቃ-ል-በ-ት-ና
የ-እ-ራ-ቁ-ዕ-ም- ሥ-ር-ዓ-ት በ-እ-ሳ-ብ-ው ባ-ሳ-ል ይ-መ-ስ-ና-ል-::
- ፪- በ-ዘ-ሆ- አ-ካ-ሳ- ለ-ጋ-ቢ-ች እ-ፈ-ቅ-ዕ-ም መ-ሚ-ለ-ት አ-ለ-ጥ-ቃ- የ-ተ-ሳ-ይ-
ሲ-ኻ-ታ-ጥ-ቃ በ-ግ-ል-ጽ ሥ-ር-ዓ-ት መ-ዘ-ረ-ት ለ-ሚ-ፈ-ዕ-ም ተ-በ-ች-ም
መ-ሚ-ለ-ት አ-ለ-ጥ-ቃ-::

ክፍል ክ
ለ-ለ-ቁ-በ-ች ም-ስ-ገ-ብ**እንቅስ ፎቶ ተ-በ-ች-ን ለ-ለ-ማ-ሰ-መ-ዘ-ገ-ብ**

- ፩- ተ-በ-ች-ው የ-ተ-ፈ-ሙ- በ-ማ-ን-ና-ው-ም የ-ጋ-ቢ-ች እ-ራ-ቁ-ዕ-ም

- ሥርዓት በሆነም :** እግዚአብሔር ማረጋገጫ ተቋሙ
መመዘገበ አለበት::
- ፩. በዚህ አንቀጽ ጽዜ-ስ አንቀጽ (፩) መመራት ምዝገባውን የከናወነ
የከብርር መግዛገብ ተቋሙ ለተጠበቃቸው የጋብቃ የምስክር ወረቀት
ይሰጣል::
- ፪. ማንኛውም የጋብቃ ከተፈለመበት ቅን ይምር ወጪት
ይኖሩዋል::

አንቀጽ ድጋፍ የጋብቃ መግዛገብ ለለማያረዥ::

- ፩. በዚህ አገ አንቀጽ ድጋፍ ጽዜ-ስ አንቀጽ (፩) መመራት ተጠበቃቸው
ሁለታዊ የለሰመዘገበ በሆነም አንዳን : የከብርር መግዛገብ
ቍ-ሙ ማረጋገጫ መፈለመን የውቅ እንደሆነ የጋብቃ መግዛገብ
በሁሉምኑ ይኖሩዋል::
- ፪. ይህ በሚሆንበት ታሪ የከብርር መግዛገብ ተቋሙ ተጠበቃቸውን እንዲ
ነገድ ሁኔታ የሚከተሉት ቅርቡ በቋብቃው መግዛገብ ለይ
እንዲፈጸም ይኖርናል::

አንቀጽ ይ የጋብቃ መግዛገብ ይዘጥ::

የጋብቃ መግዛገብ የሚፈጸመለከተው::

- ሀ) የተጠበቃቸውን መ-ለ-ስም : የተወለደበትን ቅንና በታ :
የመኖረው እናራሽናቸውን::
- ለ) የምስክርቸውን መ-ለ-ስም : የተወለደበበትን ቅንና በታ : የመኖረው
እናራሽናቸውን::
- ሐ) የጋብቃው የተፈለመበትን ሥርዓት : ቅንና በታ እንዲሁም
የተመዘገበበትን ቅን ይሆናል::

ጥፊሮች ሁ-ለ-ት

የጋብቃ ሁ-ኔታ-ዋና አለመማለት የሚያስከተለው ወጪት

አንቀጽ ዘዴ የቆይማኑ ሁ-ኔታ::

- ፩. በዚህ አገ አንቀጽ ዘዴ አንቀጽ (፩) የተደንገገው እንዲተ
ጠበቀ ሆኖ : ዕድሜዎች ከአሁን-ሰነድን ቅመት በታቸው በሆነ

ስምም መከተል የተራዥሙ ምብቻ፣ በማንኛውም ባለገዳይ ወይም
ቦዕቃብ ስን ጥያቄ እንዲሸጋለ ይደረጋል፡፡

፩. ስን የሚጠቃቁው የጋብቻ ፈጽማች ካተማለ በንላ ምንምው
እንዲሸጋለ ጥያቄ ማቅረብም ሆነ መወሰን አይችልም፡፡

እንቀጽ ቅድ የሥር ወይም የጋብቻ በጥናና

ቦሥር ወይም በጋብቻ በጥናና ምክንያት ምብቻ እንዲሸጋላም
የተደረገውን ካላከለ በመተለለኝ የተራዥሙ ምብቻ በማንኛውም
ባለገዳይ ወይም በዕቃብ ስን ጥያቄ እንዲሸጋለ ይደረጋል፡፡

እንቀጽ ቅድ በጋብቻ ላይ ምብቻ

፪. በጋብቻ ላይ ሌላ ምብቻ ተፈጸም የተገኘ እንደሆነ በመጀመ
ሪያው ወይም በሀላተኛው ተጋቢ ወይም በዕቃብ ስን ጥያቄ
የጃለኛው ምብቻ እንዲሸጋለ ይደረጋል፡፡

፫. ሆኖም የመጀመሪያው ተጋቢ የምተ እንደሆነ የጃለኛው ምብቻ
እንዲሸጋለ መጠየቁ አይችልም፡፡

እንቀጽ ቅድ ካላከለ ምክንያት ምብቻን ለለማናረሰ

፬. በፍርድ የተከለከለ ስው ፍርድ በት ልይሩቅድ ምብቻ፣ ፍጥም
የተገኘ እንደሆነ፣ የተከለከለው ስው ሌሎ ወይም አሳይሱው-
ምብቻው እንዲሸጋለ ጥያቄውን ልፍርድ በት ማቅረብ ይችላል፡፡

፭. የተከለከለው ስው ምብቻው እንዲሸጋለ የሚያቀርቡው ጥያቄ
ካላከለው ከቀረበት ቀን ፍጥም ለእስት ወር ካለፈ በንላ ለቀርብ
አይችልም፡፡

፮. ምብቻው እንዲሸጋለ በአሳይሱው የሚቀርቡው ጥያቄ ምብቻው-
መፈዥሙን ካሉውበት ቀን ፍጥም ለእስት ወር ካለፈ ወይም
በማንኛውም ምክንያት በሆነ ካላከለው ከቀረ በንላ ለቀርብ
አይችልም፡፡

እንቀጽ ቅድ በንድል ተግባር የተራዥሙ ምብቻን ለለማናረሰ

፯. ማንኛውም ስው ተገኘ ምብቻ የፈዥሙ እንደሆነ፣ ምብቻው
እንዲሸጋለ ጥያቄውን ልፍርድ በት ማቅረብ ይችላል፡፡

- ይ. ለሰነዱ ጉዳይ የሚቀርቡው ተያቄ የንደል ሥራው ከቀረበት ክስድስት ወር በንፈሳና በማኅኅውም ምክንያት በሁን ማብቃው ከተራዎሙ ከሆሉት ዓመት በንፈሳ ለቀርብ አይችልም::

አንቀጽ ቩቻ በሰህተት ምክንያት የተራዎሙ ማብቃን ለለማኅኅው

- ፩. ማንኛውም ስው ከመሠረታዊ ለሆነት በመንግት ማብቃ የፈዎሙ እንዲሆነ ማብቃው እንዲሆርበ ተያቄውን ለፍርድ በት ማቅረብ ይችላል::
- ፪. ለሰነዱ ጉዳይ የሚቀርቡው ተያቄ መሳተቱን ከከውቀቢት ቅን ፈምሮ ክስድስት ወር በንፈሳና በማኅኅውም ምክንያት በሁን ማብቃው ከተራዎሙ ከሆሉት ዓመት በንፈሳ ለቀርብ አይችልም::

አንቀጽ ቩቻ በብቃኑት ለመኖር የተወስኑውን ጊዜ ለለለመጠበቅ

በዚህ አግ አንቀጽ ቩቻ ጉዢ ሲ እንቀጽ (፩) የተመለከተው በብቃኑት ለመኖር የተወስኑው ጊዜ አልተከበረም በማል ምክንያት በቁ ማብቃ እንዲሆርበ ተያቄ ለቀርብ አይችልም::

አንቀጽ ቩቻ የከባር መዝገብ ስምምነት ሥልጣን የሌሎች ለለመሆኑ

ሻጠቃውን ያሳይፈው የከባር መዝገብ ስምምነት በእንቀጽ ቩቻ ለመሠረት ሥልጣን አልተበረዙም በማል በቁ ማብቃው እንዲሆርበ ለመወሰን አይችልም::

አንቀጽ ቩቻ የሥነ ሥርዓት አለመጠበቅ

በዚህ አግ አንቀጽ ቩቻ ጉዢ ሲ እንቀጽ (፪) እና (፫) የተመለከተት ሥርዓቶች አልተጠበቀም በማል በቁ ማብቃ እንዲሆርበ ለመወሰን አይችልም::

ምዕራፍ ማስታችል
ይጋብቻ ወጪት
ከፍል ፅ
መቋላለሁ

እንቅጽ ቁጥር ၁၁ የጋብቻ እና የዚህ ስርዓቶች ተመሳሳይ ወጪት
ያለቸው ለለ መሆኑ

- ፩. በማናቸውም ዓይነት የጋብቻ እና የዚህ ስርዓት መሠረት
የተፈረሙ ስብት፡ ተመሳሳይ አካው ወጪት ይኖረዋል፡
- ፪. በዘመኑ ገንዘብ ስብት፡ በክቡር መባዛብ ስም ፍት ወይም በንግድ
ማናቸው ወይም በቀህል በታዘዝር ስርዓቶች መሠረት የተፈ
ቦመም በሆነ ለይነት አይደረግበበትም፡

እንቅጽ ቁጥር ፫ የፋይነት ሥርዓት መፈጸም
የፋይነት ሥርዓት ጥሩ በፊት መፈጸም ወይም ተፈጻሚል ተብሎ
መገመቱ፡ የጋብቻው ለማያስከትልው ወጪት አስፈላጊ አይደለም፡

እንቅጽ ቁጥር (፬) የጋብቻ ወጪ

- ፩. ተጋቢዎች ስብት ጥሩ በፊት ተመሳሳይ ለለማሽከና
ትለው ወጪት ስብት ተመሳሳይ በመፈጸማችው በፊት ወይም
እጅግ በዘመኑ ስብት ተመሳሳይ በማፈጸምበት ዕለት በወጪ
መወሰን ይችላለሁ፡
- ፪. እንዲሁም ባለው ማንኛነታቸውን በማመሳከት የሚገኘውን
መብቶች ባለው ማንኛነታቸውን በዘመኑ ወጪ መወሰን ይችላለሁ፡
- ፫. በዘመኑ እንቅጽ ቁጥር እና የዚህ ስርዓት ተጋቢዎች
የማያደርግቸው ወለዎች አስገዳጅ የአገልግሎት የጊዜ ድንጋጌዎችን
የማቻቸን ለሆነ አይችሉም፡

እንቅጽ ቁጥር (፭) የተጋቢዎች ተለዋዋይ ማጣት

- ፩. በፋይነት የተከለከለ ስወ፡ የማያደርግውን የጋብቻ ወጪ እና ሲ

- ፪. ካልፈዥመዎና ፍርድ በት ካለወያወው በስተቀር ወጪት አይኖረውም፡፡
- ፫. በእግ የተከለከለ ስዕት : የጋቢቶ ወል ሙዋወልን በተመለከተ ተፈጻሚ እንዳለው ይችጠራል፡፡

እንቀጽ ቅፅ (ii) የውሉ ፍርድ

የጋቢቶ ወል በጽሁፍ ካልተደረገኝ እሱት ምስክርች፡ ሁሉት በባል መንግሥት በማሳታፊ መንግሥት የፈረሙበት ካልሆነ በስተቀር ወጪት አይኖረውም፡፡

እንቀጽ ቅፅ (iii) የውሉ ስነድ ለለማቃመጥበት በታ

- ፬. የጋቢቶ ወል እናድ ተቋ በፍርድ በት ወይም በከብር መንግሥት ምም በንድ ይችጠራል፡፡
- ፭. ተጋቢዎች ወይም ከተጋቢዎች እናኑ ለማየት በፈላጊ ገዢ እንዲሁም በፍርድ በት ወይም ከተጋቢዎች በእናኑ የተፈቀድ ለችው የውሉን ስነድ ለማየት ይችላል፡፡

እንቀጽ ቅፅ (iv) ወል ለመዋወል ለላለው የንግነት ወሰን

- ፮. ተጋቢዎች በጋቢቶችው ወል ወሰጥ በሌሎች ማስተኞች ወገኖች ለይ ባዶታን የሚያስከትሉ ለማምናችችን ማድረግ አይችልም፡፡
- ፯. እንዲሁም ተጋቢዎች በአሳልን ወይም ሂይማጣን ወይም የእናኑን አገር አገልግሎት በተቀሉ በመተቀበ በታ ተስማምተናል በማለት የሚያደርግት የጋቢቶ ወል ወጪት አይኖረውም፡፡

እንቀጽ ቅፅ (v) የጋቢቶ ወልን ለለማቅረብ

- ፩. የጋቢቶ ወል እንዲሞኑል የበተሰብ ተቀም የሚጠይቷ ለሚንኑ ተጋቢዎች ለሰማመው ወልን በማቅረብ ፍርድ በት እንዲያወቻ ለችው መጠየቁ ይችላል፡፡
- ፪. ፍርድ በት በተጋቢዎች ተሻሽሎ የቀረበው የጋቢቶ ወል የበተሰብ ተቀም የሚይሳይ መሆኑን ለያረጋግጣ የተሻሽለውን ወል ተቀብሎ ያወጋችል፡፡
- ፫. በዚህ እንቀጽ ጽዑስ እንቀጽ (፫) በተመለከተው ሁኔታ ፍርድ በቱ ወልን ያወያወው እንዲሆነ የጋቢቶ ወል ፍርድ በት ወይም በከብር መንግሥት ምም በንድ ይችጠራል፡፡

አንቀጽ ሁኔታ (፪) የከን ተፈጥሮችንት

የጋብቻ ውል በሌላ ገዢ ወይም የጋብቻ ውል ቤተመሬም በከን ስያዥና የቀረ አንድሆነ : ከዚህ ቅጥሎ የተመለከተት ድንጋጌዎች ተፈጥሮች ይሞኑሉ ::

ክፍል ፍ**ጋብቻ በተጋበዎች ግለዋ ግንኙነት ገዢ ለለማኖርሱው ውጤት****አንቀጽ ሁኔታ መከባበር : መተጋገዘር መቆጋገፍ**

- ፩. በላይ ማስከት እርስ በርሃቶው መከባበር : መተጋገዘር መቆጋገፍ አለባቸው ::
- ፪. በጋብቻው ውል ወሰጥ ይህንን የሚችሉን ለምምነት ማድረግ አይችሉም ::

አንቀጽ ሁኔታ የበተሰብ የጋብቻ አመራር (፫) በቅላላ

- ፩. በበተሰብ አመራር ሌገድ ባልና ማስከት እኩል መብት አለቸው ::
- ፪. በላይ ማስከት በማኅናውም ሌገድ የበተሰቡን ይህንንትና ተቀናው ለማስጠበቅ : ለቻቻቸው በመልከም ሥነምግባር አንዳታነዥ : ተጋቢ ተግባርና አንዳቀበመና ይለፈናት የሚልማቸው ነገቻቸው ሆኖም አንዳደረሰን ለማድረግ መተባበር አለባቸው ::

አንቀጽ ሁኔታ (፬) ከተጋበዎች አንዳ በተሰቦን ለመምራት ለለለመቻለ

- ፩. ከባልና ከሚስት አንዳቸው ተለዋጥ ያጣ : የጠና ወይም በተሰቦን ጥሎ የጊዜ ወይም ከመኖሪያ ሥናይወር በመራቀም ሆነ በማኅናውም ለለ ምክንያት ልቃድን ለመስጠት በማይችልበት ሁኔታ ሆኔታ በማግኘበት ሂሳብ : በአንቀጽ ሁኔታ የተመለከተውን የበተሰብ አመራር አንዳቸው ተጋቢ በቻቻቸው ወሰጥ ይህንን የሚችሉን ለምምነት ማድረግ አይችሉም ::
- ፪. በላይ ማስከት በጋብቻ ውል ተቻቻቸው ወሰጥ ይህንን የሚችሉን ለምምነት ማድረግ አይችሉም ::

አንቀጽ ሁኔታ ከጋብቻ በፊት ከሌላ ለለተወለዶ ለቻቻቸው

- ፩. ከባልና ከሚስት አንዳ ከጋብቻው በፊት ከሌላ የወለዳቸውን

- ለዚህ መልካም አስተዳደር በሚመለከት በራሱ አሳይና
መረጃት የፌ.ቁ.ወ.ን ወ-ሳለ ለማድረግ መለያ መበት ይኖረዋል፡፡
፩. ይህንን የሚችሉን ማጥታው-ም ስምምነት ወ-ጠት አይኖረው-ም፡፡

አንቀጽ ሆኖ አብይ መኖር

- ፩. የልኝ ማስት አብይው እንዲኖሩ ይገለጹል፡፡
፪. ለመጥቃው እኩንና ካልሆነ በስተቀር : የልኝ ማስት ከጋብቻ
የሚጠበቀው-ን መደብናው-ን የፍክብ ሥር ግንኝነት መፈጸም
አለባቸው፡፡
፫. ይህንን የሚችሉን ማጥታው-ም ስምምነት ወ-ጠት አይኖረው-ም፡፡

አንቀጽ ሆኖ የመኖሪያ ሥናራትን ሲለመውሰን

የልኝ ማስት የሚኖሩበትን ሥናራ በርሃ ይውሰናል፡፡

አንቀጽ ሆኖ በስምምነት ተለያይ-ቶ ሲለመኖር

- ፩. በዚህ ስም በአንቀጽ ሆኖ የልኝ እንቀጽ (፩) የተመለከተው
በጥርጋው : የልኝ ማስቱ ለተውስኑ ወይም ለልተውስኑ ጊዜ
ተለያይ-ቶው ለመኖር መለማማት ይችላል፡፡
፪. ለሰነድ ጉዳይ የተደንገገው-ን ስምምነት መለውው የሚይገባ
ካልሆነ በስተቀር : ከሆሉቱ ተጠበቃቸ እንደናው አስቦ
ለሰርዘው ይችላል፡፡

አንቀጽ ሆኖ የመተማሙን ግምት

በላ ማስት : ማስት ለባልዋ ታማኝ የመሆን ግምት አለባቸው፡፡

ከፍል ድ

ጋዢ በንብረት በከ-ሳ ሲለሚኖረው ወ-ጠት

አንቀጽ ሆኖ የባልኝ ማስት የባል ሁበት (፩) ያለማበደት የተገኘ ንብረቶች

ባልኝ ማስት ታብቃቸው-ን በሚፈጸመበት ጊዜ በየግል የነበረቸው
ንብረቶች ወይም ከጋብቻ በንብረት በውጭ በስተቀር በየግል የተገኘቸው
የገኘቸው-ንብረቶች የባል ጉብረቶችው ሆነው ይቀረቡ፡፡

አንቀጽ ፫፻ (፩) በግብርኤት የተገኘ ጥበቃዎች

- ፩. የልጻ ማረጋገጥ ካተማው በጽሕር እንዲ የግል ሁብቱ በዚህ ጊዜያዊ
ለወጥ የጥናው መደም በግል ጉዢበት የጥናቸው መደም የግል
ንብረቱን ስዕስ የሚያጥናው ጉዢበት የግል ሁብቱ ይሆናል፡

፪. በዚህ እንቀጽ ጊዜ እንቀጽ (፯) የተመለከተው ይጤናኝ
ተረዳምኑ የሚያሆ኏ው፡ በግብረተት የጥናው ጊዜያዊ የግል
ይባልልኝ በለው እንደሆነው መካን ተያች ሲያቀርቡ እና ውጤና በታ
ሰላም የጥናቸው የጥናው፡፡

ՀՅԴՔՆ ՊՈ ԲՊԱՆՆ ԸՆԹԱԳՐԸ (Ծ) ՄԹՎՀՒ

- ፩፡ እያንዳንዱ ተጋቢ የግል ሁብትን ጽሑፍ ለማስተካከለኝ ገበዎችም
ለመቀበለ ያገኘለ፡፡

፪፡ እያንዳንዱ ተጋቢ የግል ሁብትን ጽሑፍ ለማሻበት ነገሮች አለው፡፡

ՀՅԱԳՅ Է (ը) ՔՊԱ Մ-ԱԴ ՀԵՐԵՎԱՆ ԱՇԽԵ Փ-Ը ՈՂԹԱՎՈՐ

- ፩. የልጊ ማስታ : እንደኛው የለለውን ተጋቢ የግል ሁብት በመለመያው በከራል እንዲያስተካክሏልት እና እንደአስፈላጊች እንደያጠበት በረሃዊ ወልቶው ሌዕስ ይቻላል::

፪. በዚህ እንቀጽ ፖስ ስለ እንቀጽ (፩) በተመለከተው እና የንግድ ገዢዎች የሚሰጥኝር ለሚለውን የተሰጠው ተጋቢ : በለለኛው ተጋቢ በጠየቁ ሲልንበረቱ አስተካክሮ ቅመታዊ የሚቀበ መግለጫ የመስጠት ግዢውን አሉበት ::

ՀՅԱԳԻՃԱԿԱՆ ՈՂՈՎԻ ՈՂՈՎԻ ՈՂՈՎԻ

ከተጋበዥና አንዳ የግል በብርቱን ስመላው ወደም በከራል አንድያስተዳደሪያ
እናርሱት ለለሳይቶ ተጋበዥ መካልና መሰጣት ይችላል፡፡

አንቀጽ ፫፡ የባልና ማስከት የጋራ ሁብት

- ፪. ባልና ማስከት ከግል ተረጋግጧውና ከግል ወይም ከጋራ ገብረ
ታኑው የሚያገኘው ገበዥና ሁሉ የጋራ ሁብተኛው
ይሆናለ፡፡
- ፫. በዚህ አገ በእንቀጽ ፫፡ ገብረ አንቀጽ (፫) መሠረት የእን
ደናው ተጋቢ የግል ሁብት ነው ከልተሳለ በስተቀር፡ ባልና
ማስከት ከተጋቢ በእኔ በማብረት የሚያገኘት ገብረት ሁሉ የጋራ
ሁብተኛው ይሆናለ፡፡
- ፬. በስተቀርው ውል ወይም በኋላዎች ቅል በሌላ አካልን ከልተመ
ለከተ በስተቀር፡ በስተቀር ወይም በኋላ ለተጋቢዎች የተሰ
ጥናው ገብረቶች ሁሉ የጋራ ሁብት አንዳሸነ ይሆናለ፡፡

አንቀጽ ፬፡ የአገ ግምት

- ፪. አንደኛው ተጋቢ የግል ሁብቱ መሆኑን ከለበረዳ በስተቀር
ማንኛውም ገብረት በእንደኛው ተጋቢ ስም ስም የተመዘገበ
በሆነም እንኑን የጋራ ሁብት አንዳሸነ ይቆጠራለ፡፡
- ፫. የግል ገብረት መሆኑን ሁለተኛ ወገኖች የሚያውቀት ወይም
ለሥውቀት የሚገባ ከልሆነ በስተቀር፡ ባልና ማስከት ወይም
ከሁሉት አንድ ይሞው ገብረት የግል ነው በማለት በሆነተኛ
ወገን ላይ መቆጠማይ እድርጋው ለሥቀርበት አይችሉም፡፡

አንቀጽ ፭፡ ለለባልና ማስከት ገበ (፫) መሸጋሽ የገበረ አስተዳደር

- ፪. ባልና ማስከት አይገኝም ገበዥናን በየረሳቻው
ይቀበላለ፡፡
- ፫. ባልና ማስከት በየግለጫው የሚያገኘትን ገበ፡ የግል ወይም የጋራ
የባንክ ጉዳዎ በመከራከር ማስቀመጥ ይችላለ፡፡
- ፬. የባልና ማስከት አንደኛው ለጠይቅ፡ ለፈናው ተጋቢ የገኘውን
የገበረ መጠን የሚሰጠው ቅድመ አለበት፡፡

አንቀጽ ፫፪ (፩) ልቶ ሁኔታ

- ፩. ከባልና ከሚስት አንዳ : ገበዥን ለለጥቃው ተጋቢ እንዲቀበ
ልለት ለመስጠት መፈጸም ነገሱት አለው::
- ፪. ከባልና ከሚስት በእንደኛው መቆኑት የእንደኛውን ገበ
ለጥቃው ተጋቢ እንዲቀበልና ለመቀበለም ይረሰኝ እንዲሰጥ
ፍርድ በት ለመስጠት ይችላል::
- ፫. በሌላ ክግ በተለያ ሁኔታ ከልተደንገነ በስተቀር : ከባልና
ከሚስት የእንደኛው ገበ በመፈጸም በከራል እንዲከበር
በፍርድ በት ለመስጠት ይችላል::

አንቀጽ ፫፫ የጋራ ሁብትን ለለማቅረጥኝር

- ፩. ከባልና ከሚስት አንዳ : የጋራ ሁብትኝውን በመፈጸም በይህ
በከራል እንዲያስተካክሏል ግልጻ ስምምነት ከሌላ በስተቀር፣
ባልና ማሳቱ : የጋራ ሁብትኝውን በጋራ የስተካክሏለሁ::
- ፪. ከባልና ከሚስት አንዳ : ቅጽሙ የለውም ተብሎ ለመስጠት ወይም
ንብረት የማስተካክሏል መብቱን ሲገልፅ ወይም በሌላ ማኅኝውም
ምከንያት የጋራ ሁብትኝውን ለማስተካክሏል የማይችል ሆኖ
ለጥቃው ተጋቢ የጋራ ሁብቱን የማስተካክሏን ተማሪ
የከናወኣል::

አንቀጽ ፫፬ የማስታወሻ ወያዜ

ከተጋቢዎች አንዳ በታ የጋራ ሁብትኝውን በማያስተካክሏለት
በዚ የሀብትን አስተካክሏ በተመለከተ ለለጥቃው ተጋቢ መረጃ
የመስጠት ወያዜ አለበት ::

እንቅጽ ድጋፍ (፭) የተጋበዥና ስምምነት አስፈላጊ ሰለመሆኑ

በለላ አካል በተለያ ሁኔታ ካልተደንገገ በስተቀር : በማክተላት ገዳድና ሌይ የተጋበዥና ስምምነት አስፈላጊ ነው፤

ሀ) የጋራ የሚገኘውን የሚረጋቸውና ታብረት ለመሽጥ : ለመለመጥ : ለማከራሪቱ : በመያዝ ወይም በዋሳትና ለመሰጣት ወይም
በለላ በማናቸውም ሁኔታ በዘመኑ ታብረት ሌይ ለለው ስምምነት እንዲያገኙ ለማድረግ፤

ለ) ቅጋቸው ከባር ፕሮ (አምስት መቶ) በለይ የሁኔታ የሚገኘውና ታብረት ለመሽጥ : ለመለመጥ በመያዝ ወይም በዋሳትና ለመሰጣት ወይም በለላ
በማናቸውም ሁኔታ ለማከራተለፈ፤

ሐ) ከባር ፕሮ (አንድ መቶ) በለይ የጋራ የሚገኘውና ታብረት ለመሽጥ : ተንወስኩ ለለላ ስው በስተቀር ለማከራተለፈ፤

መ) ከባር ፕሮ (አምስት መቶ) በለይ ለመበደር ወይም ለማበደር
ውይም ለለላ ስው ወሰን ለማከራተለፈ፤

እንቅጽ ድጋፍ (፮) የሰምምነት አለመኖር ሰለማያስከትልው ውጤት

፪. እንዳኝው ተጋቢ ከዘመኑ በለይ የተመለከተውን ድንጋጌ ባለማ
ከባር የውል ግዳታ ገበያ የተገኘ እንዳሆነ : ለለቻው ተጋቢ
ለኋርድ በት በማያቀርቡው ጥያቄ ግዳታው ለኋርድ ይቻላል፤

፫. ግዳታው እንዳሂርድ የሚቀርቡው ጥያቄ ተያቄው ውጤን
ግዳታው መግባቱን ከአውቆበት ቅዱ ፕሮ ከስድስት ወር በንጂ
ውይም በለላ በማናቸውም ሁኔታ ግዳታው ከተገባ ከሆነ ከሆነ
ቅመት በንጂ ለቀርብ እያችልም፤

እንቅጽ ድጋፍ የባልና ማስት ዕዳ

፬. ከባል ወይም ከማስት በባል የሚጠየቅ ዕዳ : ከባለዕዳው ተጋቢ
የባል ሁኔታ : የባል ሁኔታ ዕዳውን ለመሽፈን በቃ በማይሆንበት
በዚ ከጋራ ሁኔታው ይከፈላል፤

፩. ዕድወ. የመጠው. ለትዳራቸው. ተቀም ካሆኑ ከጋራ. ሁብታቸው፡ የጋራ. ሁብታቸው. ዕድወን ለመሽፈን በቂ በማይሆንበት ገዢ ከባላ ወይም ከሚስት የግል ሁብት ይከፈላል፡

እንቅጽ ድንብ ለትዳር ተቀም እንደተደረገ የሚችበር ዕዲ

የሚከተሉት ዕድወች ለትዳር ተቀም እንደተደረገ የሚችበር ፎቶዎች፡

- ለባላና ለሚስት እንዲሁም ለልጅቶቸው. የዕለት ነው አስፈላጊ የሚተካን ነገሮች ለማማሳት የተገበ ዕድወች፡
- ባላ ወይም ማስተካከለ ቅዱ ለመሰጣት ያለባቸውን ማያዣ ለመመጣት የተደረገው ወጪዎች፡
- ከባላና ከሚስት በእናደኛው ወይም በፊዴ ተቆቻው እመልከ ችልት ለትዳር ተቀም ለለመሆኑ ፍርድ ቤት የተቀበለው ለለ ዕዲ፡

እንቅጽ ድንብ የተዳር ወጪዎችን ለለመሽፈን

ተጋበዎች የተዳራቸውን ወጪ. ለመሽፈን እያንዳንዶችው እንደየአሁ ማቸውና ችሎታቸው እስተዋጽኑ ማድረግ አለባቸው፡፡

እንቅጽ ድንብ በተጋበዎች መከከል ለለሚደረገ ወጪዎች

ባላና ማስተካከለ ቅዱ በሚኖሩበት ገዢ በመከከለቸው የሚያደር ጽቶቸው ወጪዎች፡ ፍርድ ቤት ክለወልቸው በስተቀር ወጪቸው እያኖሸቸው፡፡

ምርሏፍ እናት
ስለጋቢቶ መኖረሰ

አንቀጽ ፌዴ በማኅናቸው-ም ዓይነት የጋቢቶ አዲ.፭፻፭ ሥርዓት የተቋቃሙ የበታች እና-ለ ሰላመሆናቸው-

- ፪. የበታች የተፈጻሚነት ሥርዓት ማኅናቸው-ም ዓይነት በሆነ : የጋቢቶ መኖረሰና የሚያስከትሉው ው-ጠት አንድ ዓይነት ተጠሪ :
- ፫. የበታች የተፈጻሚው በማኅናቸው-ም የጋቢቶ አዲ.፭፻፭ ሥርዓት በሆነም : የጋቢቶ ው-ጠት መኖረሰ በተመለከተ ማኅናቸው-ም ለየነት አይደረግም::

አንቀጽ ፌዴ ቡስቱ ሰላማኬርከባቸው ምክንያቶች

- ሁ) የሚያጠቃው በማከተሉት ምክንያቶች ነው::
- ሀ) ከተጋቢዎች አንድ ስጥት ወይም በፋይ በት የመጥሩት ወ-ሳኔ ስ.ስጥ : ወይም
- ለ) የበታች ለመፈ.ዕም መጠረሰት ካለባቸው ሁኔታዎች አንድ በመጠስ ምክንያት በስጠት መጠረሰት የበታች አንዳኬርከ ስ.መሆኑ : ወይም
- ሐ) የኩረቱ ወ-ሳኔ ስ.ስጥ::

አንቀጽ ፌዴ ፍቃድ ሰላማውሰንበት ሁኔታ

- ሁ) የበታች በኩረቱ አንዳኬርከ ስ.መሆኑ የሚታስው :
- ሀ) ዓይነ ማረጋገጫ በስምምነት ለመፈጻሚነት ስ.መሆኑና ይህንና ለፋይ በት አቅርቦው ወ-ሳኔያቸው ተቀባዩት ስ.ደንብ : ወይም
- ለ) ከተጋቢዎች አንድ ወይም ሁ-ሳኔ ተጋቢዎች በአንድነት የበታች ው-ጠት በኩረቱ አንዳኬርከ ለፋይ በት ጥያቄ ስ.ዋቀርብ ነው::

ከፍል ፊ
በስምምነት ለመፈጸም ሲለማቻርቸው

እንቅጽ ፊይ በስምምነት ለመፈጸም ሲለማቻርቸው

- ፩. የልኝ ማረጋገጥ በስምምነት ለመፈጸም የውሰኑ እንደሆነ : የፌዴራል ሰነድ ተያይዞ የውሰኑ የሚያስከትል ወጪ ተብሎ በክፍል ለፍርድ በታ በማቅረብ ያይው እንዲያደርግ የውሰኑ መጠየቁ ይችላል :
- ፪. በዚህ እንቅጽ ጽዜ እንቅጽ (፩) የተመለከተው በጥርም፡ ተጋቢትው ሲደረሰት ወር ያልማጥቶው የልኝ ማረጋገጥ በስምምነት ለመፈጸም የውሰኑ ሲለማቻርቸው እንደሆነ :
- ፫. የልኝ ማረጋገጥ ለፍርድ በታ በማቻርቸው የውሰኑ ሲለማቻርቸው እንደገልጻ እያገዢ ይሞላል :

እንቅጽ ፊይ የፍርድ በታ ለማስተካከል

- ፩. በዚህ ስሜ በእንቅጽ ፊይ ጽዜ እንቅጽ (፩) በተመለከተው የንግድ መመራት የመፈጸም የውሰኑ ሲለማቻርቸው የፍርድ በታ የልኝ ማረጋገጥ በተናጠል ወይም በእንደ ለይ በማቅረብ ለለጥያቃይቶው የነጋግጧቸው : እንዲሁም የመፈጸም ለማቅረብ ለማቅረብ የውሰኑ ሲለማቻርቸው እንደለው ይጠይቃቸዋል :
- ፪. የልኝ ማረጋገጥ የመፈጸም ሲለማቻርቸው የማይለው መሆኑን የገለጻ እንደሆነ ቅርድ በቱ እንደገኘ ሁኔታ ከሰሰት ወር የማይበለጥ የማስለሰያ ጉባኤ በመወሰን ለያስተካክዎ ይችላል :

እንቅጽ ፊይ ተያያዙ እንደገና ሲለማቻርቸው

- ፩. የልኝ ማረጋገጥ በዚህ ስሜ በእንቅጽ ፊይ ጽዜ እንቅጽ (፩) የተመለከተው የማስለሰያ ጉባኤ በመፈጸም የውሰኑ እንደገና : የተሰጠው የማስለሰያ ጉባኤ

ከአበቃበት ቅን ፈምሮ በስደድቅ ወር ገዢ ወሰጥ ጉዳይታወን
እንደገኘ በማንቀሳቀስ የፋይ ስምምነትታወን እንዲያዙድቷ
ለታወች የርሱ በተቋን መጠዋቱ ይቻላል ::

- ፩፡ በዚህ እንቀጽ ታሳ እንቀጽ (፪) የተመለከተው የስደድቅ ወር
የጊዜ ጉዳይ በጥርጋም : ባልጾ ማረጋገጫ እና የፋይ ስምምነት
ከማቅረብ የሚያጠሩትን አያያዝ የሚያጠሩ ::

እንቀጽ ቀጥ የፋይ ስምምነቱን ሰላምግልፎች

- ፪፡ የርሱ በተቋን የፋይ ስምምነቱን የሚያዙድቷው የባልጾ ማረጋገጫ
የተዘዘሩት የፈተት መሆኑን እና ባልጾ ማረጋገጫ ላይታወን
በዚህ የሰጠ መሆኑን : እንዲሁም ስምምነቱ ካስቀና ጥረሰ
ወር የሚያዙውን መሆኑን ሰላምኝ በታቸው ነው ::
- ፫፡ የርሱ በተቋን የፋይታወን ስምምነት የወጪው እንዲሁ ሰላምግልፎች
መጠት የደረሰትንም ስምምነት እና የወጪው ::
- ፬፡ በዚህ እንቀጽ ታሳ እንቀጽ (፪) የተመለከተው በጥርጋም : ባልጾ
ማረጋገጫ ሰላምግልፎች ወጪት የደረሰት ስምምነት የልጀታወን
ይህንትና ተወም በዚሁ ሁኔታ የሚያስጠበቅ ወይም የእንደ
ቃወን ተጋቢ ተወም የሚገኘው ሆኖ ካገኘው :: የርሱ በተቋን
የፋይታወን ስምምነት በታቸው ባልጾ ማረጋገጫ የፋይታወን ወጪት
የተመለከተ ተደለዋሽ እንዲሰተካል ተጋቢ መሰለው
የጊዜ ወሰኑ ይሰጣል ::

ክፍል ይ

ጥያቄ በመቅረብ የሚከተሉት ሰላምግልፎች ይቻላል

እንቀጽ ቀጥ የፋይ ተያቄ ሰላምቅረብ

- ፪፡ ከባልጾ ማረጋገጫ እንደታወች ወይም ሁሉታም ተጋቢዎች በእን
ደንት በመሆኑ የሚታወች በፋይ እንዲሸርሱ ሰቀርቡ በተ-
ጥያቄ ማቅረብ ይቻላል ::
- ፫፡ ከባልጾ ማረጋገጫ እንደታወች ወይም ሁሉታም ተጋቢዎች በእን
ደንት በመሆኑ የፋይ ተያቄ ሰላምቅረብ የፋይ ሰመጠዋቅ

ምኩንያት የሚገኘውን ቁጥር መማለስ ይችላል::

አንቀጽ ቀድ ዓይነት የሚገኘውን ቁጥር መማለስ

- ፩. በዚህ ስኅ አንቀጽ ቀድ መመረት የሚታወቁ በፍቃድ እንዲ
እርዳ ጥያቄ ስ.ዋርድብዎን፡ ፍርድ፡ በቱ፡ ባልኩ ማሳደሩን በተና
መልዕም ሆነ በእንደነት በማኑጻገር የኩቃቁው ጥያቄ የሚቀርቡ
ትንና አለመግባባቱን በስምምነት ለመፈጸም የሚችሉበትን
ሁኔታ ለመኖርበት እንዲችሉ የሚቀጥቶዋል::
- ፪. ፍርድ፡ በቱ፡ በዚህ አንቀጽ ጽውስ አንቀጽ (፩) በተመለከተው
መመረት ጥከር ውጤት ያለጥና እንዲሆነ ወይም እንደነገሩ
ሁኔታ ውጤት የሚያገኙ መሰለው የታችው እንዲሆነ፡ ባልኩ
“ማሳደሩ ከፍርድ፡ በቱ፡ ውጤት ለሰው ሂሳቦችው በማመርመችው ጭማማ
ለምት አማካይነት ቁጥርናውን በፊርቁ እንዲጨረር ለጠቃ
ችው ይችላል::
- ፫. ባልኩ ማሳደሩ፡ ቁጥርናውን በሽማማለ አማካይነት በፊርቁ
ለመጨረሻ የለተሰማማው እንዲሆነ፡ ፍርድ፡ በቱ፡ ከዚስት ወር
የልብለው የሚሰለፈው ተዘዴ በመወሰን ለይሰጣቸውችው
ይችላል::
- ፬. ከዚህ ባልኩ በተመለከተት ይንገኛውና መመረት ተገቢውን
ሁሉ አይርሱ ጥሩ፡ ውጤት ያለበጥና እንዲሆነ ፍርድ፡ በቱ፡
የእስታራዊ የሚግለምና ይጋርቱ ከይረሰው ወይም እንዲሆ
ናታው ለተጠበቃዎች የተወሰኑው የሚሰለፈው ተዘዴ ከእጠቃበት
የንግምር በእንደሆ ወር ተዘዴ ውጤቱ ውቃድ፡ ውሳኔ ይሰጣል::
- ፭. የኩቃቁ አጠቃቃው እንዲቀረብ ፍርድ፡ በቱ፡ ወዳድዎት፡ ባልኩ
“ማሳደሩ፡ ሲለማችቃቃፍራብና ሲለማችቃቃብና ቁኔታ፡ ሲለልጅ
ችው አጠባብዎ፡ ሲለማችቃቃብና ሲፍራና ሲለልደድችው
እንዲሆም ሲለንብረታችው አስተካየር ተገቢ መሰለው
የታችውን ትልሆነ ይሰጣል::

፩. ቁርድ በታ: በዚህ እንቀጽ ገዢ-ስ እንቀጽ (፩) በተመለከተው መመረት ተስማዴ በሚሰጥበት ገዢ ክህ-ለቱ ተጋቢያች የአንዳቶው ከጋራ መኖርያቶው መውጣት የግድ: ሆኖ የተገኘ እንደሆነ የጋራ መኖርያቶውን ለቆ በመጣ የባለ ጉዳት የሚያጠበት ወገን የተኩረው መሆኑን እንዲሆም የልደግቶች ተወካይ ለማስጠበቅ እመታዊ የሚሆነውን ህኋታ ሁሉ ከማምት ወሰጥ ማሳገባት ይኖርበታል :

እንቀጽ ምን የኩረው ውጤትን ለለመውሰን

- ፪. በዚህ ከፍል መመረት ቡብቃው በኩረቱ የፈረሰ እንደሆነ : ቁርድ በታ: የኩረው ለለማረከት-ለው ው-ጤት እንዲሳማሙ በልና ማረከቱን ይጠይቷዋል :
- ፫. በልና ማረከቱ: በዚህ እንቀጽ ገዢ-ስ እንቀጽ (፩) መመረት ለመስማማት ያላፊነት ወይም ለመስማማት ባክረው ስምምነት ላይ ለመፈረሰ ያልቻለ እንደሆነ : ቁርድ በታ: በራሱ ወይም በሽምማለዋች ወይም ቁርድ በታ: በሚሸማችው በልና ያዋች እማካይነት ወይም እመታዊ መሰለው በሚታየው በማኑ ተወካይ በዚህ የኩረውን ው-ጤት ወለናናል :
- ፬. የኩረው ው-ጤት በስምምነት በሚያልቀበት ወይም በሽምማ ለዋች ወይም በባለዋዕዋች በሚመስጠበት ገዢ ው-ጤት ተፈጻሚነት የሚኖረው ለቁርድ በታ: ቁርብ ተቀባይነት ላይ ተጠቃላይ ነው :
- ፭. ቁርድ በታ: የኩረውን አስቀድሞ በመውሰን የኩረውን ው-ጤት በተመለከተ የሚሰጠውን ወሰኔ እንዲሆኑት-ው ከኩረቱ በንብ ከኩረው ለሰ ለልበሰው ለቻላል :

እንቀጽ ምን ለለ ክሳ

ከባልና ከሚሰት እንዲ ለኩረው ባክንያት የሆነውን በያሳ ሂጋዙ የተገኘ እንደሆነና ቁርድ በታ: ለኩረቱ አስፈላጊ ሆኖ ለተገኘው ይችላል :

በለላው ተጋቢ ሌይ ለደረሰው ጉዳት በፊይ ተመማሪኝ የሆነ ካሣ
እንዲከናል ለመስኗ ይችላል::

ግዢራፍ አጥቢት

የባልና ማሳተኞ ሁብት ስለማጣሪት

እንቀጽ ተቃዋሚ የባልና ማሳተኞ ሁብት ስለምጣነት ስለማጣሪት

- ፩. በዚህ አካም ስለካጣ ክፍያ የተደረገበት እንደተጠበቅ ሆኖው :
ርጊታው በዚህ አካም ድንጋጌዎች መመረት የፈረሰ እንደሆነ :
ባልና ማሳተኞ፣ የጊዜታዊው መፍረሰበንበረሩት በከላል የሚያስከት
ለውን ውጤት አስመለክተው በማያደርግበት ስምምነት ወይም
ቦታብቸው ውልታዊው መመረት ይጠራል::
- ፪. በዚህ እንቀጽ ንዑስ እንቀጽ (፩) የተመለከተው የጊዜታዊው ውል
ወይም ስምምነት የለለ ወይም በከላል ሂደት የሚያወና ሆኖ የተገኘ
እንደሆነ : የባልና ማሳተኞ ሁብት ስለምጣነት ድንጋጌዎች
መመረት ይጠራል::

እንቀጽ ተቃዋሚ የባልና ማሳተኞ መልስ ስለመውሰድ

- ፫. ባል ወይም ማሳተኞ የባልና መሆኑን በማስረዳት የባል ሁብት
የሆነውን ታብረቤት መልስ የመውሰድ መብት ይጠረዋል::
- ፬. ከባልና ማሳተኞ እንደታወው የባል ሁብቱ የሆነ ማኅቃቄዎች
ንብረት ለለለ ሰው የተለለ መሆኑንና ከዚህ ውጤት
የተገኘውም ገንዘብ ከጋራ ሁብታዊው ወር የተቀለቀለ
መሆኑን ያስፈልጉ እንደሆነ፣ ከዚህ ታብረቤት ወር ተመማሪ
የሆነ ገንዘብ ወይም ተብረቤት ከጋራ ሁብታዊው በቅድመሆኑ
የማንሳት መብት ይጠረዋል::
- ፭. ባልና ማሳተኞ የየባል ሁብታዊውን የሚያስከበት ሁኔታ ሲኖር
ሁሉታዊ በመጨረሻ ከተገኘው የንብረቤት መጠን እንደያሳቡት
ዋጽእዋጥው ለደርሱታዊው የሚችለውን የህል የማንሳት
መብት ይጠረዋል::

አንቀጽ ቅዱ ስለከሳብ

- ፩. በዚህ ሂሳብ መመረት የጋራ ገብረቻን ወይም የለለምውን ተጋቢ ገብረት በዚህንና እንዲያስተካክለ ሆልጣን የተሰጠው ተጋቢ : ከተሰጠው ሆልጣን ውጤ በፈወማቻው ድርጋቸው ጥናንግሩት ወይም ካብልሽ አስተዳደር የተናገድ ወይም የካሳ መያወጪን መብት በማግታለለ ድርጋቸቱ የኋዳ እንደሆነ : ፍርድ በታ በዋጥና ቅዱው ስፈርጠለት ተገቢ የተናገድ ካሳ እንዲከፈል ለለው ሌያን ይችላል :
- ፪. በዚህ እንቀጽ ገዢ እንቀጽ (፩) መመረት የሚቀርብ የካሳ ቅዱው : ተራወሙ የተባለው ድርጋቸቱ ማስታወሻው ካመኖረሰ ካለምበት ዓመት በራት የሆነ እንደሆነ : ተቀባይነት አይኖረውም :

አንቀጽ ቅዱ የለለምበት ስለመስልክዎ

በላይ ማረጋገጫ ተዋራኝ ስምምነት ካለውን በስተቀርብ ካብልና ማረጋገጫ የእንደሆነው የግል ሁብት ካሆነ ገብረት የለለምው የግል ሁብት ወይም የጋራ ሁብታቸው የለለምበት መብልክንን ያስረዳ እንደሆነ : ፍርድ በታ ተገቢ ካሳ እንዲከፈልው ሌያን ይችላል :

አንቀጽ ቅዱ የዕዳ መያወጪቸኑን መብት ስለማከበር

ካብልና ማረጋገጫ እንደሆነው ወይም ሁሉታዊም በጋራ በፍርድ የተረጋገጠ ቅዱው ወይም ሁሉታዊም ያመተና ዕዳ መሞኑና የታወቂ እንደሆነ : ይችላው ዕዳ ያባልና ማረጋገጫ ሁብት ካመከተልል በራት ተቀኑ የሚከፈል ይሁናል :

እንቅጽ ፭ (፭) የጋራ ሁብትን ስለማከኑል

ከዚህ በላይ የተመለከተኝ የባልና ማስከት ሁብትን ስለምጥነት
ስለማከኑል የተደንገኝ እንዲችበቃ ሆኖው : የባልና ማስከት
የጋራ ሁብት ለሁለተኛው እኩል የማከኑል ይሆናል :

እንቅጽ ፮ (፮) የባልና ማስከት ሁብት በዓይነት የማከኑል ስለመሆኑ

- ፭. በመመረጃ : እያንዳንዶ ተጋቢ ካርድ ሁብቱ የተወሰኑ ጽብረት
እንዲያስፈልው በማግረጫ የጋራ ሁብቱ በዓይነት እንዲከኑል
ይደረጋል :
- ፮. በዚህ እንቅጽ ጽብ እንቅጽ (፭) በተመለከተው እኩልን እኩል
ለማከኑል የማያዣል ሆኖ የተገኘ እንዲሆኑ : ለፍትኩ
በጥንበብ እንዲከኑል ይደረጋል :
- ፯. የሀብት ክፍፍል በማግረጫበት ገዢ እያንዳንዶ ተጋቢ ይዘላታ
ጠዋሚነት ያለምውን ጽብረቶች እንዲያገኘ ለማግረጫ ጥሩት
መግረጫ ይኖርበታል :

እንቅጽ ፯፭ ለማከኑል እኩል ስለሆነ ጽብረቶች

- ፭. ጽብረቱ ለክፍፍል የማያዣቶች ወይም ለማከኑል የማያዣል
ሆኖ የተገኘ እንዲሆኑ በልና ማስከትን ጽብረቱ ክህለቱ
ለአንድቶው እንዲሰጥ ለማስማማት ፈጻቶ የቀረ እንዲሆኑ
ንብረቱ ተሽሮ የተገኘውን ጽብ እንዲከኑል ይደረጋል :
- ፮. ስለአንድቶው ሁኔታ በልና ማስከት ለይዘምሙ ቅርቡው
እንዲያው ቅሬዊ የቀረበ እንዲሆኑ ምያወይ የማግረጫው
በጨረታ ይሆናል :

አንቀጽ ፫፡ ምብቃው ከፈረሰበት በንላ ከባልና ማስከት ስለማጠየቅ ዕዳ

- ፩፡ ምብቃው ከፈረሰበና የባልና ማስከት ሁዋት ከተከናወለ በንላ
የማጠየቅ ዕዳ በጋራ መከራል የነበረበት በሆነ ጊዜ፡ ስለወያዙው
እከናወለ ሁሉ፤ም በየድርጅቶው መጠን ተመቂቁ ይህናለ፤
- ፪፡ ዕዳው የማጠለከተው እንደኛውን ተጋቢ በሆነ ጊዜ፡ የወያዙው
ክፍያ ለጠየቅ የማቻለው ባለወያዙ ከሆነው ተጋቢ ባቻ ይህናል፤

• የሚፈጸመ ስራዎች

ፖ.ስታ ለመፈጸመ ስለማቀርብ ማስረጃ

አንቀጽ ፬፡ የፖ.ስታ የሚከናወለ ወረቀት

ፖ.ስታ መፈጸመን ለማስረጃ የሚቻለው ምብቃው በተፈጸመበት
ስለት ወይም ከዘመ በንላ በፊት መሠረት ተዘጋጀቶ የተስጠውን
የፖ.ስታ የሚከናወለ ወረቀት በማቅረብ ነው፤

አንቀጽ ፭፡ የፖ.ስታ የሚከናወለ ወረቀት በሌላ ጊዜ ስለማቀርብ ማስረጃ

የፖ.ስታ የሚገባ ልይለደን የቀረ ወይም መዝገብ በመተናቱ፡
የሚከናወለ ምብቃው መፈጸመን በፖ.ስታ የሚከናወለ ወረቀት ለማስረጃ የልተታቸለ እንዲሁኑ፤ ምብቃው ለመፈጸመ የተዘጋጀ ሁኔታ መኖሩን
በማረጋገጥ ማስረጃ ይችላል፤

አንቀጽ ፮፡ የተዘጋጀ ሁኔታ መኖር (፩) ትርጉም

አንድ ወንድና እንዲታ ሲት የተዘጋጀ ሁኔታ አለቸው የሚባለት፤
ሸሳቸውን እንደባልና ማስከት የሚቻቻሩና የሚኖሩ ከመሆናቸውም
በላይ በተዘጋጀ ማስረጃ መንበረሰበ እንደባልና ማስከት የሚቻቻ
ቸው ሆነው ሲገኘ ነው፤

እንቅጽ ፩፭ (፭) ምብቃ ለመፈዕሙ የተዘርሱ ሁኔታ መኖርን ሰላምበረዳት

- ፩. ከዚህ በፊይ በተመለከተው እንቅጽ መመረት እንደ ስው-
በረሰራና ከእርስ ጋር ምብቃ አለኝ ከሚለው ወገን ጋር የተዘርሱ
ሁኔታ መኖሩን ለማበረዳት የቻለ እንደሆነ፣ ፍርድ በቱ ምብቃ
ተፈጻሚል በላ የአካል ማምት ይመስቀል ::
- ፪. በዚህ እንቅጽ ጽዑስ እንቅጽ (፭) የተመለከተውን ማምት፣
ምብቃው አለመፈዕሙን ማጥቃው-ንም ዓይነት አስተማማኝ
ማበረዳት በማቅረብ ለማኅረሰብ ይችላል ::

ምልኬ ስብት

ምብቃ ለይፈጻዕም እንደባልና ማስት እብር ሰላምኖር

እንቅጽ ፩፮ (፭) ትርጓሜ

ምብቃ ለይፈጻዕም እንደባልና ማስት እብር መኖር ማለት እንደ
መንድና እንዲት ሲት በአካል በማዕኖ አካልን ምብቃ ለይፈጻዕም
በተዘርሱ መልክ የኩና ሲሆን ነው ::

እንቅጽ ፩፯ (፭) ማብረራይ

- ፩. ምብቃ ለይፈጻዕም እንደባልና ማስት እብረው የኩና ለማለት
ወንድያው-ና ሲት-የዋ የማያሳያት ሁኔታ በአካል እንደተጠብ
ለምት ዓይነት መሆኑ አስፈላጊና በቁ ነው ::
- ፪. ለሰሰተኛ ወገኖች እንደተጠብ ሆኖ መቅረብ አስፈላጊ
እያደለም ::
- ፫. እንደ መንድና እንዲት ሲት በታወቂና በተደጋገጧ ሁኔታ
የተከበ ሆኖ ማረጋገጧት መፈፈማቃው በቻ፣ በሁሉ፣ መከከል
ምብቃ ለይፈጻዕም እንደባልና ማስት ግንኅናት አላቸው ለማለት
በቁ ምዝኑያት እያደለም ::

አንቀጽ ፭፭ የጋብቻ ባምድና የሚያስከትል ለለመሆኑ

- ፩. የጋብቻ ስራዎች እንደባልና ማረሻት አብር መኖር፡ በዚህ የወርና በስተቱ፡ የሥር ሲመድች መከከል እንዲሁም በስተዋዋና በዚህና የሥር ሲመድች መከከል እንዳታም የጋብቻ ባምድና አያስከትልም፡
- ፪. ሆኖም የጋብቻ ባምድና በለ ገዢ፡ የጋብቻን የሚከለከሉ ይንጋጌዋ፡ የጋብቻ ስራዎች እንደባልና ማረሻት አብር መኖር በለ ገዢ ተፈጥሯል፡

አንቀጽ ፭፮ የጋራ-ነር ወጪዎችን ለለመስራት

የጋብቻ ስራዎች እንደባልና ማረሻት አብርው የሚኖሩ ለወጥ የጋራ-ነርአቶዎን ወጪ ለመስራት እያንዳንዱው እንደየአቅማቸውና ትለጋጥቶው አስተዋጽኑ ማድረግ አለባቸው፡

አንቀጽ ፭፯ ለለ ገራ-ሀብት

- ፩. የንብረት አስተካላይናቸውን አስመልክቶ የሚያደርግ-ት ወል እንደተጠበቀ ሆኖ፡ የጋብቻ ስራዎች እንደባልና ማረሻት አብርው የሚኖሩ ለወጥ ካሳሽት ፍሙት ለገንዘብ ተብሎ አብርው ካጥና፡ በግንኙነቱ፡ ወሰጥ እያለ የራኔዋቸው ታብረቶች የጋራ-ሀብት-ቸው ይሆ኏ል፡
- ፪. ተቋራኝ ማስረጃ አስከልቀረብ ይረዳ አብርው በመኖር ላይ እያለ የሚኖሩት-ቸው ታብረቶች በግንኙነቱ፡ ወሰጥ የተረና ሁብቶች ተኋሪው ይቆጠራል፡
- ፫. የጋብቻ ስራዎች እንደባልና ማረሻት አብርው የሚኖሩ ወንድና ሲት የሚገባቸው ላይም አብርው በማኖሩበት ተብሎ ለጋራ-ነርአቶዎ ወጪም ካማንኛነቱ፡ የተወለዶ ለቋጥን መመረጥዋ ፍለገዢች ለማጻረጥ ሲባል የተገበ ዕዳም ላይም፡ ለወጪም አከራረል ሁለቱም በእንዲትና በነጠል

፤እለዚም ይሆናል፡፡

አንቀጽ ይችላል የጋራ ገብረት ስለሚያስከትልው መጠቃት

በዚህ አካል አንቀጽ ይችላል ገብረት አንቀጽ (፬) በተመለከተው መሠረት የጋራ ሁነት በሚፈጸመበት ገብረት ስለንብረቱ አስተዳደር፤ የሰነድ ወገን ዕዳ አከናዣልና ገብረት ማጠረሻ ሂደት በዚህ አካል ስለሚፈጸመ የጋራ ገብረትና የማግኘት ሂደት የተነገሩት ድንጋጌዎች ተፈጻሚነት ይኖረቻቸዋል፡ (አንቀጽ ታሪክ-ጥር)

አንቀጽ ይችላል የልዕቶች መመለድ

ጋብረት ለይፈጸም አንዲባላና ማስከት አበረው ከሚኖሩ ወንጀሩ ሲት የተወለደት ለቻቻ ተወስኝነትታው የሚፈጸግበው በዚህ አካል ስለ መመለድ በተባለው ምልሬፍ ውስጥ በተደንገገው መሠረት ይሆናል፡

አንቀጽ ይችላል የግንኙነት መቆረጥ

፩. ሽቦች ለይፈጸሙ አንዲባላና ማስከት አበረው የሚኖሩ ወንጀሩ ሲት በማንኛውም ለብረት ግንኙነትታው እንዲቋረጥ ማድረግ ይቻላል፡፡

፪. በዚህ አካል አንቀጽ ይችላል ስለጋራ ሁነት የተነገረው እንዲተጠበቀ ሆኖ፤ የንኙነቱ እንዲቋረጥ ይቻላው ወገን ተኩት ከልፈጸሙ በስተቀር ካሳ እንዲከናል አይገልግሎም፡፡

አንቀጽ ይችላል የግንኙነቱ ማስረጃ

፫. ሽቦች ለይፈጸሙ አንዲባላና ማስከት አበረው መኖር፤ የግንኙነቱ ህኔታ መኖሩን በማፈጸግበት ማስረጃ ይቻላል፡፡

፬. እንደ ወንጀሩ እንዲሁ ሲት ሽቦች ለይፈጸሙ አንዲባላና ማስከት አበረው ይኖረሉ የሚባለው ምንም እንዳን በአካል የተጠበቀ ለይፈጸሙ የተጠበቀ ስለምትን ህኔታ ሲያሳይ በተዘጋጀ ምንም ማንበረሰቡ እንዲተጠበቀ ስለምት የሚኖሩ ዓይነው በለው ሰንም ፈቻቻው ነው፡፡

፭. በዚህ አንቀጽ ገብረት አንቀጽ (፬) የተመለከተው ህኔታ መኖሩን

አንደኛው ወገን ለማስረዳት የቻለ እንደሆነ፤ ፍርድ በቱ እንደባለና ማስከት አበረው የሚጥሩ ፍቃው ሲሉ የሕግ ግምት ይመስክል::

- ፩. ከዚህ በላይ የተመለከተውን የሕግ ግምት ማናቸውንም ዓይነት አበተማማኝና ማስረዳት በማቅረብ የንኩነት ያለመናንጂ በማስረዳት ማናቸውን ይችላል::

አንቀጽ ይቶታል የዚህ ስራው የሚያረጋግጣት ለለምት የንኩነቶች

- ፪. ከጠበቃ ሥርዓት ወይም የጠበቃ ስራው የሚያረጋግጣ ማስከት አበር ከመኖር ወጪ በእኔደ ወንጀና በእኔደት ሌት መከከል የሚያረጋግጣ ለለምት የንኩነቶች በሕግ ፎት ምንም ወጪት አይችልም::
- ፫. በዚህ አካል ነው ተናሳቸው ላይ ወይም ለቻለትን ለለመቀበል የተወስኑት ድንጋጌዎች እንደተጠበቀ ሆነው፤ ከእኔዎሱ ያለ የንኩነት የተወስኑ ላይቸው ከእኔታቸው በስተቀር ከሌላ ሰው ይር ማናቸውንም ዓይነት ሁዋዊ የንኩነት አይችልም::

የመጀመሪያ ስምንት

በጠበቃ እና የጠበቃ ስራው እንደ ማስከት አበር በመኖር

የመጀመሪያ ከርከርችን ለለመወሰን

ከፍል ይ

ጠቀላለ

አንቀጽ ይቶታል ተፈጻሚነት ለለማጥረው አካል

በዚህ አካል የተመለከተት የሥነ ሥርዓት ድንጋጌዎች እንደተጠበቀ ሆነው፤ በዚህ አካል ወሰጥ በተመለከተት ተያያዥ ላይ ለማንስ ከርከርች የእቻ ተያያዥ የፍት-\ከበበር ሥነ ሥርዓት አካል ድንጋጌዎች ተፈጻሚነት ይችል::

አንቀጽ ይሸጻ የባልና ማረጃናን ማስታወሻ ስለማጣሪት የተደንገገት ተፈጻሚስለመሆናቸው-

- ፩. ምብቃው የፈረሰው በፍቅር ባይሆንም፣ የባልና ማረጃናን ሁብት ስለማጣሪት ካላሁ በላይ በምዕራፍ ፖ የተደንገገት እንደየአዋጅ በነታቸው ተፈጻሚ ይሆናል፡፡
- ፪. በተለያም ምብቃው የፈረሰው በጥት በሆነ ገዢ፣ በአይወጥ ባለው ተጋቢ እና በማቻቻ ወረዳቻ መከከል የንብረት ከፍቀልን በተመለከተ ከርክር የተኋና እንዲሆና፣ የባልና ማረጃናን ሁብት ስለማጣሪት በላይ ስሜ በምዕራፍ ፖ የተደንገገት እንደየአዋጅ ነታቸው ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

አንቀጽ ይሸጻ የባልና ማረጃና ከርክር ስለማቻቻዎት ሁኔታ

፩፪. በተ የባልና ማረጃና ከርክር በማቻቻዎት ታዘኗንድነገሩ ሁኔታ አስፈላጊ ሆኖ ከገኘው፣ የልና ማረጃናን በአንድነት ወይም በተኋጋል ሌሎችም፡፡ ወይም ጉዳቶን ሌሎችምርና ምስክር ሌሎማ በገዢ ያስተካላል፡፡

አንቀጽ ይሸጻ ሲለ ወ-ሳኔ እስጣጥ

፩፫. በተ እስፈላጊ ተጋቢ ሆኖ ሌሎችም፡፡ ይች በማቻቻዎት ታዘኗንድነገሩ የተጋቢዎችን ወይም የበተዘመኝቸቸውን መለከም ስም ለመጠበቅ ከርክር ጉዳቶችን ከመተቻት በመቆጠብ ይችውን ለመወሰን የማቻቻዎለ ምክንያቶች መኖራቸውን በቻ በው-ሳኔው ሌሎችም ይችላል፡፡

አንቀጽ ይሸጻ ሲለ ዝግጁነት

፩፬. በተ ይች መወሰኑን በቻ መወረት በማድረግ ይግባኝ መጠየቅ እያታልም፡፡

አንቀጽ ይሸጻ የልደቻችን አጠጣበችና አያያዝ በማቻቻዎት የቻ በተስለማቻቻዎው ወ-ሳኔ

፪. የቻ በተ ምብቃው እንዲፈጸሙ ሌውስን ለደቻ ከማን ጽር ሌዋኑ እንደማግኘት፡፡ ሲለተምህርቸቸው እና ሲለመናቸው

አጠባብቅ : ለለቀላቀቻውና በጠቅላይም ለለከናደራቸው እንዲሁም መለጀትና ለጀትና ለመጠዋቅ ለለለቸው መብት መመሰን አለበት :

፩. ፍርድ በትክ ካሱ ስለዚ በተመለከተው ሁኔታ ውስኬ ተበት ገዢ፡ የወለጀትና የገበ፡ የዕድሜ፡ የጤና እና የእናደር ሁኔታ እንዲሁም ለለጀትና ውስኬ፡ የሚሸጠው፡ ቅልጊዜታቸው የሚጠበቅበትን ሁኔታ ማገኘበብ ይኖርበታል :

፪. ፍርድ በትክ ካሱ እንቀጽ መመረት ለለለጀት አያያዝ አጠባብቅ የሚሰጠው ውስኬ የሀኔታዎች መለመተን ምክንያት በማድረግ በማቅርር ተያቄ ለማሳሌ ወይም ለለመተ ይቻላል :

እንቀጽ ይህንን ሽቦታ ለይፈለም እንደ ባለፍ ማስከት አብር ለለመኖር በዚህ ክፍል የተመለከተት ድንጋጌዎች እንደየአገብበነትቸው ሽቦታ ለይፈለም እንደባለፍ ማስከት አብርው በማድረግ ለወቻም ለይቻል፡ ተፈጥሯ፡ ይህንን

ክፍል ይ

ስለ ፍርድ በትክ ለመተን

እንቀጽ ይህንን የሚገኘ ሽቦታ ለለመኖሩ

ሻቦታ የተፈለመው ወይም የሚወጥ ለለመሆኑ ከርክር የተነሳ እንደሆነ ታደሃን አይቶ ለመመሰን ለመተን የሚገኘው ፍርድ በትክ ሽቦታ ነው፡፡ እንቀጽ ይህንን ሽቦታ ለይፈለም እንደባለፍ ማስከት አብር መኖር

በአንድ ወንድና በአንድት ሲት መከተል ሽቦታ ለይፈለም እንደባለፍ ማስከት አብር የመኖር የንግድነት ለለመኖሩ ከርክር የተነሳ እንደሆነ ታደሃን አይቶ ለመመሰን ለመተን የሚገኘው ፍርድ በትክ ሽቦታ ነው፡፡ እንቀጽ ይህንን ለለቀናቸው ለለ ፍርድ ወጪቸቻ

፭፻ን የመመሰን ወይም በዚህ ሲገኘ እንቀጽ በትክ በተደረገዋው መመረት የኩጂ፡ ወጪቸቻና በተመለከተው ውስኬ ወጪቸቻና ለመጠዋት ውስኬ ወጪቸቻና የሚገኘው ለመተን የሚገኘው ፍርድ በትክ ሽቦታ ነው፡፡

አንቀጽ ይሞላ በታብቃ ውስጥ ለለማራመኑ አለመግባባቶች

- ፩. በዚህ አካል አንቀጽ ይሞላ የተደነገዋው እንዲተጠቀቁ ሆኖ፣
በታብቃ ውስጥ የማራመኑ አለመግባባቶች ባልና ማሳቅ፣ በሚመ
ርማቶች ገማማለዎች አማካይነት ይውሉናል፡፡
- ፪. ገማማለዎች፣ በሚሰጠት ውስኬ ተሸርሽ ውስኬ ለልማን
ለለው ፍርድ፣ በት አበቱታ ለማቅረብ ይቻላል፡፡
- ፫. ፍርድ፣ በቱ፣ የቀረበለትን ቅዱት መርምሪ በገማማለዎች የተሰ
ጠውን ውስኬ ለያዙና፣ ለያሻሻል ወይም ለኋር ይቻላል፡
የማስተወሻ ውስኬ የመጨረሻ ይሆናል፡፡

ከፍል ድ ለለ ፍርድ

አንቀጽ ይሞላ አስተራቁ ለማማለዎችን ለለመግኘት

- ፩. በዚህ አካል አንቀጽ ይሞላ(፩) መሠረት ባልና ማሳቅ ጉዳይቶውን
ለፊርድ ለመጨረሻ በውሰነ ቤት፣ አመታዊ ሆኖ በሚያገኘት
መንገድ እንደ ወይም ቅዱት ውስጥ ከእንደ ባለቤ የሆነ ምማማለ
ዎችን በመምረጥ፣ ምማማለ እንዲመርመ ከተነገረው ቅዱ
አንዳቶ በቻፋ ፍርድ ውስጥ የገማማለዎችን ለም ተርጉር ለፍርድ
በቱ፣ ማሳቅ ይኖርባቸዋል፡፡
- ፪. ፍርድ በቱ በዚህ አንቀጽ ጽዜ አንቀጽ (፩) መሠረት
የገማማለዎች ለም ተርጉር ለፈርድ ውስጥ ለማማለዎች
እንዳቀረቡ ወዳይውኑ መዝግቦ ፍርድ የሚከናወንበትን
የመፈጸሙ አቀማው የሚጠቀም የሚከናወን መመሪያ በመስጠት
ውይም እንዳይርሱቸው በማድረግ የፈርድ ወይም የፈርድ መከራ
ውጠት በስብት ወረዳት ቤት ውስጥ እንዳቀርብለት ይካል፡፡
- ፫. የዚህ አንቀጽ ጽዜ አንቀጽ (፩) ይንጋጌ በጥርም፣ ፍርድ በቱ
አስፈላጊ ሆኖ በያገኘው የፈርድ ሂደት የደረሰበትን ያረጋ
በየጊዜው ለመመርመና ወቅታዊ ሪፖርት እንዳቀርብለት
ማዘጋጀ ይቻላል፡፡

አንቀጽ ይሸፋል በለተጨማሪ ገዢ

በዚህ መክራው ፖሮት አኅያም ባልና ማስታት ያለመግባባታችውን
በዚህ ለመርመራ ይችላለ የሚል ግምት ያለው እንዲሆነ ፍርድ በቱ
በዚህ ስሜ እንቀጽ ይሸፋል በተመለከተው ገዢ ስይገደብ ከእንደዚያውር
የልብለው ተጨማሪ ገዢ በመስጠት ያልፍ መክራው እንዲቀጥል
ለምን ይችላል::

አንቀጽ ይሸፋል የአሁን ሲሄድ ስምግሌዎች ታላፊነት

- ፩. አስታራዊ ስምግሌዎች ባልና ማስታት ያመኑታት ማለዋዎች
እንዲታወና ጉዳይቶችውን በመግባባት እንዲመርመራ ለማድረግ
የልብለው ጥሩት ማድረግ አለባቸው::
- ፪. አስታራዊ ስምግሌዎች ጉዳይ ከፍች በመለሰ ሌሎች እንዲሆነ
የችሉ የተረዳ እንዲሆነ:: ተጨማሪ ገዢ ስያስፈልጋቸው
ስለምርመራት ወጪት ለፍርድ በቱ ሪፖርት ማቅረብ አለባቸው::
- ፫. አስታራዊ ስምግሌዎች ጉዳይን ከፍች በመለሰ በማግባባት
ለመኖታት ከመጠር አልፈው ባልና ማስታት የሚመለከት
ማርቶችውንም ትብጥነውም ሆነ ወሰኔ የመስጠት ሥልጣን እያሻል
ቻዎቹ::

አንቀጽ ይሸፋል የፖ.ሪ.ስ አለመቅረብ

- ፬. በዚህ ስሜ እንቀጽ ይሸፋል እና ይሸፋል መሠረት አስታራዊዎች
ፖ.ሪ.ስ ስያስፈልጋቸው የቀኑ እንዲሆነ ፍርድ በቱ መዝግበን
ያዘጋዋል::
- ፭. መዝግበ በተዘጋጀ በእንደዚያውር ገዢ ወሰኔ ማስታት ወይም
ከሁለቱ እንዲታወና ጉዳይቶችውን በዚህ አለመጨረሻቸውንና
ፖ.ሪ.ስ በመቅረብ ያልቀረበበትን ምክንያት በመግለጫ ጉዳይቶች
እንዲንቀሳቀሰለቸው የጠናቀሱ እንዲሆነ ፍርድ በቱ የቃይቶች
ተባበ ሆኖ ካገኘው መዝግበን በመከራከት በዚህ መሠረት
የራሳት ወሰኔ ያስጠል::
- ፮. በዚህ እንቀጽ ጉዢ እንቀጽ (፬) መሠረት የሚሰጠው-

መጥንበት የመዘገበ ውስኩ፡ ብልጽ ማሰብ፡ ወይም ካሁዳ፡
እንዲታው አዲስ አበባ፡ ገብረመድኑ ተዳደሪቶች እንዲታቸለዋው፡
ከመውያቅ የሚ ይጠየቂቸው እናይሁም፡

Digitized by srujanika@gmail.com

ΔΔΔΔΔΔΔΔ

hEA 6

አዲስ አበባ የሰውን ስለማዕቀፍ

30-ሰ ከፍል ፭

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀՅԱԳԻ ՑՐԱՅԻ ՎԵՐԱԿՐՈՒՅԹԻ ՀԱՇՎԵՐԾ ՈՂՄՄՈՒՄԻՒՄ
ՀԵԴ ԱՊԱՀՈ ՔՊԱԺՈՅ ԽԱՄԱ ՈՂՄՎԵ ՀՊԵՆԻ ՀԵԴՆԵՐՆ
ՈՂՄՄՈՒՄ ՔԻՄԱԼԻՒՄԻ ՎԱՍ ՀԵԴ ՔՆՎԱՅԻ ՈՂՄՊՈՒՄԻ
ՈՂՄՄՈՒՄ ՀԵՐԱԴՐՄ:

ՀՅԱԳԻ ՋՔՑՈ ԸՆԿՐԵԴԻ

እናገድ የተሰለቸው ስት ለማንኛውም በመሆንም በታች እናገኘነቱ
የታወቃል::

ՀՅԱՀ ԵՊՀԵ ԸՆԿՈՒՆԵ

- ፩. ልሃ በማስነበበት ወደም በማውልድበት ጊዜ በእናትያዊና
በእናድ ወንድ መከተል በፊጥ የታወቂ ባንኩነት መኖሩ
በመረጃዎች ምክንያት አባትነት ይታወቁል፡

፪. እባትያው ልሃን ልሃ ነው ሲሉ በመቀበለ ምክንያትም
አባትነት ለታወቂ ይታወቁል፡

፫. በፍርድ በት በማስሰጥ ወሰኑም አባትነት እንዲታወቁ ለደረግ
ይታወቁል፡

፩፻፷፭ ከፃፈ ዓ

ՀՊԴՆԴ ԱՆԳ ՊՐԵԴ ՔՄԱՅԹ ԸՆԹԱՑԻ

አንቀጽ ይያሳይ በእኔ አባት ንዑስ ተብሎም የሚገመት ስለመሆኑ

ԱՇԱՅԻ Թ-ՆԴՐ Ք-ԴԹՆԴ ԹԵՐՄ Ք-ԴԹԱԼ. ԱՅՀ ՀԳՒ ՆՎ ՔՄՂԱԼՎ ՊԸՀՎ. ՆՎ-Հ

ՀՅԱՀ ԵՎՀԻ ՊՊԴՐԵ ՀԱՌԱՋԱԾ

- ፩. ከልዕ. የር. ያለው. የእናት. ባንጻነት. በየተናወችም በደህ. የተረጋገጠ

- በዚህም : በእናቀሻ ይሞላኝ የተመለከተው ድንጋጌ ተፈጥሯል፡፡
- ፩. የልደት የልደት ምስክር መረጃ በልደት አባት የልመሆኑን መያዥ የልደት አባት ሌላ ስው መሆኑን የሚያመለከት በዚህም እንዲገኘ፡ ይሞላኝ ድንጋጌ ተፈጥሯል፡፡
- ፪. ከዚህ በልደት የተመለከተው ሁኔታ በጋጠሙ ገዢ የልደት ምስክር መረጃ እንዲገኘው ይሞላኝ ይኖረዋል፡፡

እንቀጽ ይሞላኝ እርግዝርው ስለሚችልበት ገዢ

- ፩. የበበው ከተረሱሙ ከፍቃዣ ቅድሞ በእሳ መያዥ የበበው በእሳ በይሬ ቅድሞ ወሰኑ የተወለደ እንደሆነ : ለይሁ በየበበው ወሰኑ እንደተከናወል ይቆጠራል፡፡
- ፪. ለዚህ ተቋራሪ የሆነ ማስረጃ ተቀባዩት እናየኖረውም፡፡

እንቀጽ ይሞላኝ የባልያው መጥሩት

- በዚህ አግ ስለአባትናት የተደረገባትና የአግ ባምታቸው በአግ አባት ነው የሚባለው ስው መጥሩቱ በተተገበበት ፍርድ ላይ ስለመጥሩቱ ወደ የተሰማበት የመጨረሻ ቅን ነው ከተባለበት ከይሬ ቅድሞ በእሳ ለተወለደ ለይሁ ተፈጥሯል፡፡ እናየኖረውም፡፡

እንቀጽ ይሞላኝ የየራዎዥ እንዳበልና ማስተካከለ አብር መጥሩር

- ፩. የበበ የየራዎዥ እንዳበልና ማስተካከለ አብር መጥሩር፡፡ በማቅረብበት ገዢ የተከናወል መያዥ የተወለደ ለይሁ አባት በዚህ ጥንቃናት ካልና ተያዋ ይር እብር የሚኖረው ስው ስው፡፡
- ፪. በዚህ አግ እንቀጽ ይሞላኝ እና ይሞላኝ ስለግምቱ አጠቃላይነትና እርግዝርው ስለሚችልበት ገዢ የተመለከተው ድንጋጌዎች በዚህ እንቀጽ ለተመለከተው የአግ ባምታቸው ተፈጥሯል፡፡

ንዑስ ክፍል ይ

አይነትን ስለመቀበል

እንቀጽ ይሞላኝ (፩) መሠረት

- ከዚህ በልደት በተመለከተው ድንጋጌዎች መሠረት የልደት አባት ለታወቂ የልደት እንደሆነ : አባትያው ለይሁ ነው ላይ በመቀበል

ለታወቂ ይችላል::

አንቀጽ ይችላይ (፪) ታርጓሜ

እንደ ስው፡ እንደን የተከናወ ወይም የተወለድ ላይ የእርስ ላይ
መሆኑን አጥሞ በመቀበል ቅሉን የሰጠ እንደሆነ የልፎ አባት
መሆኑን ተቀበል ይባላል::

አንቀጽ ይችላይ (፫) ሥርዓት (ይርም)

እንደ ስው የከበር መግዛት ጽም ፈት በመቅረብ አባት መሆኑን
በመግለጫ በሚሰጠው ቅል ወይም በፊቱና በሚያደርጉው ነጋሽ
ወይም በለሳ በማርያምው ሥልጣን በተሰጠው ባለሥልጣን በተረ
ጋጌ ሰነድ አማካይነት አባት መሆኑን በመግለጫ ለይነትን
ለመቀበል ይችላል::

አንቀጽ ይችላይ ሰለመኬልነት

- ፩. አካል መጠን የልጋዕስ በሆኑም እንዳን ላይ ነው ሲል ቅል
ለመሰጠት የሚችሉው አባት በቻ ነው::
- ፪. ቅሉን ሌላ ስው እንዲሰጥለት ማሻረግ የሚችሉው በፍርድ በት
የቦታው ላይ የውክልና ሥልጣን በመሰጠት በቻ ይሆናል::
- ፫. በፍርድ የተከለከለ ስው ቅሉን በረሰ ወይም ፍርድ በት
ስራው በእርስ ሰም በከታዊ ወከላ አማካይነት ለሰጥ
ይችላል::

አንቀጽ ይችላይ የአባትናው መምት

የልፎ አባት የምት ወይም ፈቃድን ለመሰጠት የሚይችል በሆኑ ጊዜ፡
ከአባትናው ወለድች እንዲ በእርስ ሰም ላይን ላፈሰል ይችላል::

አንቀጽ ይችላይ እናት የተቀባዩን አባትነት ሰላለማመናዊ

- ፩. የልፎ እናት የተቀባዩን አባትነት እውነትነት ያለው መሆኑን
ከለመነት በስተቀር አባት ላይ ነው ሲል የሚሰጠው ቅል በከግ
ፈት ወጪት እያጋረውም::
- ፪. የልፎ እናት የምትና ወይም ፈቃድዋን ለመግለጫ የሚችችል
ሁኔታ የተገኘች እንደሆነ፡ የእምነት ቅል ካልፎ እናት ወለድች
በእንደኛው ላይ ለሰጥ ይችላል::
- ፫. የልፎ እናት ወለድች በሌሎ ጊዜ፡ ወደፊይ በሚቀበር ሌላ ወለድ፡

ወያም በፌርድ በተከለከለው ስው አገኝና ለሰጥ ይችላል::

አንቀጽ ይችላል ሲለ ለቃ ለከከለ መጠን መደረሰ

አይነትን የመቀበለ ተግባር የተከናወነው ለቃ አከለ መጠን ካደረሰ
በእሳ የሁኔን እንደሆነ አባት ለቃን መቀበለ ውጤት የሚያገኘው ለቃ
አባትናቱን የተቀበለ እንደሆነ ነው::

አንቀጽ ይችላል አምኖ የመቀበለ ሆኑታ

በዘህ ስሜ አንቀጽ ይችላል እና ይችላል የተመለከተት ሰዎች፡ የመቀበለ
ይርሱት መከናወነን ካውቀበት ቅን ይምር በአንድ ወር ገዢ ውጤት
ከርክር የአንስ እንደሆነ አምኑው እንዲተቀበለ ይቆጠራል::

አንቀጽ ይችላል የልቃ መዋቅት

አይቶው መያዥ ተቃዋሚ ተመለሽኝን ተከታይ ካልዋጥ በስተቀር፡
አይነቱን እውቀት መቀበለ አይችልም::

አንቀጽ ይችላል ቁልጥ ሰላምናር

- ፩. ለቃ ነው ሲል አባት የሰጠውን ቁል መሻር አይችልም::
- ፪. አገኝናው አስቀድሞ ስምምነትን ካልሰጣ በስተቀር፡ ለቃነትን
የተቀበለ አከለ መጠን ያልፈረሰ ለቃ አከለ መጠን ካመፈረሰ
በእሳ እና አከለ መጠን ካደረሰ በእሳው እስከ እንድ ዓመት ገዢ
ፈረሰ ለቃ ነው ሲል የሰጠውን ቁል ለሻር ይችላል::
- ፫. ለቃ ነው ሲል የተቀበለበትን ቁልን ለመሻር በቃና መብት
የለው አከለ መጠን ያልፈረሰው ለቃ በቃ ነው:: የልቃ ሙጻዊ
ወከለውናም ሆነ መረጃዎች በዘህ መብት መጠቀም አይችልም::

አንቀጽ ይችላል ሰላምናር

- ፬. ለቃነትን ለመቀበለ የተነገረ ቁል በንድኤል የተሰጣ መሆኑን
ቦማስረዳት ሲፈርድ ይችላል::
- ፭. ለቃ ነው በሉው ከተቀበለው ስው ለዚህ የሚይችል ለመሆኑ
ቦማያዊው እናዚህ ካልተረጋገጧ በስተቀር፡ ለቃነትን
የመቀበለ ይርሱት በስህተት ወይም በማቻልል የተደረገ ነው
ቦማለት ሲፈርድ አይችልም::

አንቀጽ ይችላል እንደን ለቃ በዘህ አባቶች ለቀበለት ሰላምናር

ዋጋም ሲል የተሰጣ ለቃነትን የመቀበለ ቁል እንዲፈርድ ካልተፈረሰ

በበትኩር : ሌላ ስው ለቃ ነው ሌላ የሚሰጠው ቅል ተቀባይነት እያሸጋዣውም::

ንዑስ ክፍል ይ

በፍርድ በታች ወሳኔ እጥትነት እንዲታወቁ ለለማኝነት

እንቅስ ፎቶዎች (፭) በፍርድ ለለማኝነት እጥትነት

ከዚህ በፈጸም በተመለከተ ያንጻዢዎች መመሪት የልጃ እጥት ያለታውቁ ወይም የተናገደ እንደሆነና ከዚህ በታች የተመለከተ ሁኔታዎች ሌማሽ እጥትነት በፍርድ ወሳኔ ለታውቁ ይችላል::

- ልጃ በተዥነበት ገዢ በእናገድ፣ ሌላ የመጀራር ወይም የመጠለና ተግባር የተፈዢመባት ሌሚ:
- ሁን ተብሎ በተደረገ የተናገድ ያጋጋጥ፣ ለአማካን ያለአግባብ በመጠቀም፣ እንባሳለሁ ሌላ የተሰኔ ቅል በመሰጣት ወይም በፈጸም ተመሳሳይ መግኘቶ ያልጋጥ በተዥነበት ገዢ በእናገድ፣ ሌላ የማሳት ተግባር የተፈዢመባት ሌሚ:
- እጥት ነው በተባለው ስው የተፈፀመ በማያዝና ሁኔታ እጥት ነገድ የማያረጋግጣ ያጋጋዢዎች ወይም ለለም ሌላ የተፈዢመባት ሌሚ:
- በአሁን የታውቁ ማንኛነት ልጋዊ ሪፖርቶች፣ የልጃ እናገድ እጥት የተፈዢመ ስው በተመለከተው የእርግጥና ገዢ ቅልጋቢት በፈጸም ሁኔታ በዋጋ ሁኔታ ለማዘኗ እጥትነት እንዲታወቁ የሚሰጠው የኩስ እንደሆነ::
- እጥት ነው የተባለው ስው ለቃን በመንከባከብ ወይም በማሳት ተግባር ወይም በማሳት ሌላ የኩስ እንደአግባብ በመሆና የተናገድ እንደሆነ::

እንቅስ ፎቶዎች (፮) እጥትነትን በፍርድ ለማረጋገጥ ለለማኝነት ክስ

ከዚህ በፈጸም በተመለከተው አካይን እጥትነት በፍርድ እንዳንገር የሚቀርቡ ክስ : ከዚህ በታች የተመለከተ ሁኔታዎች በለ ገዢ ተቀባይነት እያሸጋዣውም::

- ለለም ስው የልጃ እጥት ለለመሆኑ በይም ምርመራ ወይም በፈጸም አስተማማኝና የህክምና ሲደ ካልተረጋገጧ በበትኩር በአሁን

በተወስኑው የእርጊዊና ገዢ ውስጥ እናቸቱ ከፈላ ስው ደር
የማብረሪያ ሆኖ ባንኩነት መራዕዃምዋ የተረጋገጧ እንደሆነ:

- አባት ነው የተባለው ስው በህግ በተወስኑው የእርጊዊና ገዢ
ውስጥ በመጥሩቱ ወይም በእኩር ምክንያት እባት ለሆን
የማይችልበትን ሁኔታ ሲያረጋግጣ:
- አባት ነው የተባለው ስው በይቶ ምርመራ ወይም በሌላ
እስተማማኝ የህክምና በዚ የልጃ እባት ለሆን የማይችል
መጥኑን ሲያረጋግጣ:

እንቀጽ ይሞላኝ ለሌላ ሁኔታ ሲለለመናና

በዚህ አገግ እንቀጽ ይሞላኝ ከተመለከተት ሁኔታዎች ወጪ እባትናት
በፍርድ በት ውስኑ ለታወቂ እያችልም:

ከፍል ይ

አባትናትን በመወሰን ላይ ሲለማጥረው የአገግ ግዢት-

እንቀጽ ይሞላኝ እባትናትን ሲለመወሰን (፩) መመራቱ:

ከዚህ በሌላ የተመለከተትን ይንጋጌዎች ተፈጸማለ በማድረግ እንዲ
ለጅ ከእኩድ በሌላ እባቶች እስተ ከተባለ የልጃ እባትናት በህግ
በሚልጥቶው ስውቶች መከተሉ በማይረዳ ለምጥኑት ለወሰን ይችላል:
እንቀጽ ይሞላኝ (፩) ምርመራ (ይርም)

- የእባትናት ውስኑ የማይሰጠውን ለምጥኑት ለሰት ምስክርቶ
ለያረጋግጣትና ፍርድ በት ለያዘድቁው ይገባል:
- ከእቅም በሌላ የሁኑ ቅጂር ካለጋጠሙ በስተቀር የልጃን እናት
ቁል መስማት ይገባል:

እንቀጽ ይሞላኝ የአገግ ግዢት-

ስሌዳብትናት በማይረዳው ከርከር ለምጥኑት ያልተገኘ እንደሆነ
አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘ ከዚህ ቅጥልው ያለትን ሁለት የህግ ግዢዎች
በመከተሉ ይፈጸማል:

- ፖብታ ለይፈጸም እንደ በል ከማጥር ስው ይልቀ፡ ህጋዊው በል
ይመረጥል፡
- ለጅ በተወሰኑበት ገዢ ከነበረው በል ወይም ከኤትዮጵያ የርካብ

ይኖር ካነበረው ስው ይለቅ እናቸቱ ልቃን ለተወልድ የነበረት
ባለ ወይም አብር የሚኖር ስው ያልቁ እባት ነው ማለት
ይገባል::

አንቀጽ ይሆኝ (፩) አባትነትን በስምምነት ለለማሳተላለፍ

- ፩. ለቁ የተወልደው ሂብቻው ካተፈረሰው ወይም ሂብቻ ለይፈጸም
እንደባለና ማለት አብር መቶር ካተፈረመ እንዲት በይቶ
ቀናት ወሰጥ የሆነ እንዳሆነ ባልያው ወይም ካስተዋዋ ጋር
እንደባለ አብር የሚኖረው ስው ያልቁ እባት እኔ እና ማላ
ለሉ ስው በስምምነት አባትነቱን ለያስተላፊነት ይችላል::
- ፪. እንዳሁም ለቁ ካጋብቻው መኅረሰበ ወይም እንደባለና ማለት
አብር መቶኑ ካተቋረጋበት ቁን በጃላ ምቶ ቅዱችን አሳልና
ተወልድ እንዳሆነ ባልያው ወይም እንደባለ አብር የኋው
ሮው ካዘቤሆ በላይ የተካገረው መብት ይኖረዋል::

አንቀጽ ይሆኝ (፪) ለመጥት (ሪፖርት)

- ፩. በስምምነት የሚያረግ አባትነትን የማስተላለፍ ይርጋት ሰነት
ምስክር ለያረጋግጣትና ፍርድ በት ለያዘድቷው ይገባል::
- ፪. ከእቅዱ በላይ የሆነ ቅጂ ካሳቃወሙ በስተቀር የእናቸቱ ቅል
መሰማት አለበት::

አንቀጽ ይሆኝ ሲለወከልነት

- ፩. በዚህ ክፍል የተመለከተኩን ስምምነቶች እኩለ መጠን የደረሰና
ቦኅርድ ያልተከለከለ ባለተያያዙ ሲሳተው መጨረሻ አለባቸው::
- ፪. ስምምነቱን ለሉ ስው እንዳያከናወጊለት ማረጋገጫ የሚታለው::
ቦኅርድ በት የወጪ ለየ የወከልና ለልማት በመስጠት ባቻ
ይሆ኏ል::

አንቀጽ ይሆኝ ቅልን ለለመሻር

አባትነትን በስምምነት የመወሰን ወይም የማስተላለፍ ይርጋት
ለችር አይችልም::

አንቀጽ ይሆኝ ለለማሻር

፩. ለይነትን ለመቀበል የተደረገ ስምምነት በንወል ይርጋት
የተሰጠ መሆኑን በማስረዳት ለራ.ርስ ይችላል::

፩. ለቃ. ነው በለው ከተቀበለው ስው ለወንድ የሚያይችል ለመሆኑ በማግኘት አኔጋጌን ካላተረጋገጧ በስተቀርር፡ ለቃ.ነትን የመቀበለ ሰምምነት በስህተት ወይም በማግኘለላ የተደረገ ነው በማለት ል.ኤ.ርስ አይችልም፡

ከፍል ድ

በለ ለቃ.ነት ማስረጃ

አንቀጽ ይሞላ የልደት ምስክር ወረቀት

በአባትነት ወይም በአናትነት በተ.አ የኢትዮ ስው ለቃ.ነት፡ የአገል ለቃ. ነው የሚ.አ የልደት ምስክር ወረቀት በማቅረብ ይረጋገጣል፡
አንቀጽ ይሞላ የልደት ምስክር ወረቀት በሌሎች ቤት ለለማቅርብ ማስረጃ
የልደት ምስክር ወረቀት የለለ እንዲሆነ የልደትነት ሁኔታ በመኖሩ
ለቃ.ነት ይረጋገጣል፡

አንቀጽ ይሞላ የልደት ሁኔታ መጥር (፩) ቴርጉሙ

አንድ ስው የልደትነት ሁኔታ አለው የሚ.በለው በማንበረሰቦ ቢንድ፡
የእርስ ወይም የእርስ ለቃ. ነው እየተባለ የሚ.ገመት ሲሆን ነው፡
አንቀጽ ይሞላ ለቃ.ነትን በልደትነት ሁኔታ ለለማስረዳት

- ፪. ከዚህ በለይ በተመለከተው እንቀጽ መሠረት የልደትነት ሁኔታ
መጥሩን ለማስረዳት የተቋሉ እንዲሆነ፡ የዚህ በተ.አ ለቃ. ነው
ስላ የህግ ማምት ይውስኝል፡
- ፫. በዚህ እንቀጽ ንዑስ እንቀጽ (፩) የተመለከተውን ማምት፡ ለቃ.፡
የተሳለው ስው ለቃ. ለሆን እንደማይችል በማስረዳት ማኅደብ
ይቋላል፡

አንቀጽ ይሞላ ተመለደትነን ለማስረዳት ለለማቅርብ ክስ

- ፬. የልደትነት ሁኔታ የለለ እንዲሆነ ተመለደትነን በምስክርች
ውይም ማርቶውንም ዓይነት ማስረጃ በማቅረብ ማስረዳት
ይቋላል፡
- ፭. ተ ለቃ.ነትን የማረጋገጥ ክስ የዚህ በተ.አ ካልፈቀድ በስተቀር

ለዋርጌ እንደታልም :

- ይ. ተመሳሪነትን ለማረጋገጥ ለማቅርብው ከስ ሁዋድ፡ የሚሰጠው፡ ፎርድ፡ በሩቱ ከስን እንዲቀበል የሚያደርግ፡ ተጨባባነት ከላይው፡ ተግባራት፡ የሚመነው ባጥታች፡ ወይም ጥልከታች፡ ስያሜ በታ ነው፡

እንቀጽ ይሸጻ ከስን ሰላለመውበል

- ተመሳሪነትን ለማረጋገጥ ለማቅርብ ሰላለመውልኝ፡ ከተሰጠው፡ የልደት፡ የሚከር ወረቀት፡ ወር የሚለማማ ያልቻነት ሆኖ፤ የልው፡ እንደሆነ ከፈለ ሰው፡ ተመሳሪነትን ለማረጋገጥ ከስ ለማቅርብ እንደዋይነትም፡

እንቀጽ ይሸጻ ሰላ ከስን

- ፩. ተመሳሪነትን ለማረጋገጥ ከስ ለማቅርብ የሚቻሉት ልጅ፡ ወይም እኩያወው፡ ወይም መረጃዎች ተቋሙ፡
- ፪. እንደሁሆም የልደት አባት፡ ወይም እኩት ነን የሚለው ልማት፡ ከስ ለማቅርብ ይቻሉለሁ፡

እንቀጽ ይሸጻ ከስ ሰላማቅርብበት ገዢ

- ፩. ልጅ፡ በሀይወት አስከል ይረዳ ተመሳሪነትን ለማረጋገጥ ከስ ለማቅርብ ይቻሉለሁ፡
- ፪. የልደት፡ ወረጃዎች፡ ወይም እኩያወው፡ ልጅ፡ አከለመውን በፈጸረ ሰቦት ገዢ ካልሆነ በስተቀር ከስ ለማቅርብ እንደቻሉም፡
- ፫. ልጅ፡ ሆኖ ዓመት፡ ሆኖምለው፡ የወጥ እንደሆነ እርሱ ከወጥ በሽል በአንድ፡ ዓመት፡ ገዢ ወሰኑት ካልሆነ በስተቀር መረጃዎች ከስ ለማቅርብ እንደቻሉም፡

እንቀጽ ይሸጻ ሰላ ተከሳሽ

- ፩. ተመሳሪነትን ለማረጋገጥ ከስን የቅርቡችው፡ እኩት ነን የወጥ ሰቦት፡ በወጥች ገዢ ከስ የማቅርብው፡ በፈጸረ ልጅ ነው፡
- ፪. ሆኖም ከስ የቅርቡው፡ በፈለ ሰው፡ ሰሆነ ከስ የማቅርብው፡ እኩት ነቶ፡ በተባለችው፡ ወይም በወረጃዎች ልጅ ነው፡

ከፍል ይበተመሳሪነት ላይ ሰላምናኩ ከርክርና ሰለ መከዳድንዑስ ከፍል ይበተመሳሪነት ላይ ሰላምናኩ ከርክርአንቀጽ ይያዘኗ፡ መመረቱ፡

በእናት በከል ያለው ተመሳሪነት በማንኛውም በለንዳይ በማንኛውም ገዢ ሁሉ ከርክር ለያደግባት ይችላል፡

አንቀጽ ይያዘኗ፡ ከሰን ሰላምናኩ

፩. በተመሳሪነት ላይ ሰላምናደገገው ከርክር የሚፈርጉው ከሰን ፍርድ፡
በተ ከልፈቻቸ በስተዋርድ ሌቀርብ አይችልም፡

፪. በተመሳሪነት ላይ ከርክር ለማይደገግ ለማይፈርጉው ከሰን ፍርድ፡
የሚሰጠው ፍርድ በተ ከሰን እንዲቀበል የሚያደርግነት ተጨማሪ
ማናት ከልተው ተማሪው የሚገልጻ የሚመኑበኝ ባጥም ዘመኑ
ምልካቶ ስያሜ በታች ነው፡፡

አንቀጽ ይያዘኗ፡ ከሰን ሰላምናኩ

፫. ተመሳሪነቱን የሚያደርግባቸው የልደት የሚከናወል ወረቀትና ከዚህ
ዚህ የሚሰማማ የልደናት ሁኔታ ያለው እንደሆነ በተመሳሪነቱ ላይ
ለመከራከር ፍርድ አይሰጥም፡

አንቀጽ ይያዘኗ፡ ሰለ ተከናወል

፬. በተመሳሪነት የሚከናወል የሚፈርጉው ከሰ በተመሳሪነቱ ላይ
ከርክር በተተለበት ሰው ላይ ወይም በውራሽ፣ ላይ ወመሰረታዊ፡

፭. የልደት እናት፡ አስፈላጊ ሆኖ ለተናገም የልደት እናት፡ ከርክር
ውሰጥ እንዲገቡ ማይደገግ አስፈላጊ ነው፡፡

ንዑስ ከፍል ይሰለ መከዳድአንቀጽ ይያዘኗ፡ መመረቱ፡

በእባት በከል ያለን መወለድ፡ መቋመም የሚችለው የመከዳድ ከሰ
ቦማቅረብ በታች ነው፡፡

አንቀጽ ይያዘኗ፡ ከልደት እናት ይህ የፍክብ ሥር ጥንቃኑት ሰላምናኩ(፯) መመረቱ፡

የልደት እናት ነህ ተብሎ በሀገር እባትናት የሚሰጠው ሰው ላይ
ከመወለድ በፊት በማቋቃውና በጀትነት ወርሱ መከካል በለው ገዢ

ወሰጥ ካልቻ እባት ጋር የፋሳብ ሆኖ ባንቃነት ለለመራዎሙ
ቦማያጠራጥር ህኑታ ያስረዳ እንዲሆነ የተባለውን ለይ ለይ
እያደለም ለማለት ይችላል :

እንቀጽ ይችላ (፩) የከተማ ማሞት

- ፩. ከውለቱ እንዲ ባቀረቡው የመቅረት ተያቄ መመሪት ወይም
- * በሁለቱ መከከላ በተደረገው የመለያዎት ስምምነት ምክንያት
በላይ ማስከት በእውነት ተለያይተው በንብሩበት ገዢ በመከከ
ለቶው የፋሳብ ሆኖ ባንቃነት እንዳልተካሬ ይገመታል :
- ፪. ልዘሱ ተዋራኝ ሆኖ የሚፈርጉው ማስረዳ በማናቸውም ምክን
ያቶት በሁኔን ይሰማል :

እንቀጽ ይችላ አበት ለመሆኑ ለለአላመያት ሌላ (፪) መመሪት

በከተማ የልቻ እባት ሲሆ የተባለው ሰው የዘሱ ሌላ እባት ለሆነ
አላመያት ሌላን በማያጠራጥር እኩንን በማስረዳት ለመከድ ይችላል :

እንቀጽ ይችላ (፪) ከስን ለመቆጣል ለለመያል

- ፩. ከዘሱ በፊይ በተመለከተው እንቀጽ መመሪት የሚፈርጉው
የመከድ ከስ ዘርፍ በት ከልፈቀድ በስተቀር ሌቀርብ እያቶልም :
- ፪. ሌቀርብ የሚሰጠው ቁርድ በት ከስን እንዳቀበል የሚያደ
ርጋው በቀኑ አስተማማኝ ከሆነ መረጃ የሚመኑው የህሉና
ማሞት ወይም ከባድ ምልከት ሌጥር በታ ነው :

እንቀጽ ይችላ (፫) ሌላ ለሌኑ ባንቃቸው ከባድ ምልከት

- ፩. የህሉና ባንቃቸው ከባድ ምልከት የሚበለት ለይሁ ነው
ከተባለው ሰው እባትናት ጋር የማይሰማው ለመሆናቸው
በለይንስ ነውቀት ተለይተው የሚታየ ተጨማሪው መረጃዎች
ለሆነ ይችላል :
- ፪. እንዲሆና እነዘሱ ንብረቶ ሌተቱ በስውያው እባትናት ላይ
ጥርጋው በማያሳያር እኩንን የልቻን መመሪያ ወይም እርግና
ናዋን ከውያው ከደብቀቸበት ዘርፍ ተለይቀል :

እንቀጽ ይችላ (፬) ሌላ ሌሎችናት (በባል ሌሎች ለለማያረጋግጣውን)

ወይም ሌላ እኩት ማመን

እኩት በባልዋ ላይ ይደረገቸው የሰሰናት (የሁመት) ሆኖ ወይም
ለቻ የለለ ሰው ለመሆኑ የምትሰጠው የእምነት ቅል በታ እንደ ከባድ :

ምክንያት ሌ.ቁጥር አይታለም ::

አንቀጽ ይሸጋል ሰላ ካሳኑ

- ፩. የእኔ ለሆነ አይደለም በለው የመከድ ካስ ለማቅረብ የማችለው የልጃ አባት ነህ ተብሎ በሁዋ ማምት የሚሰጠው ስው ባቻ ነው::
- ፪. በዚህ ጥሩ በተለይ አኅድኬቱ : አባት ንና ቤት : በቁስ አካባቢ ወይም ልማ ላሳ ካስ ለቁጥር አይታለም ::

አንቀጽ ይሸጋል በፍርድ የተከለከለ ስው::

- ፩. በፍርድ የተከለከለ ስው ቁርድ በትን አስፈቂያ የመከድ ካስ ለማቅረብ ይችላል ::
- ፪. እንዳሁም በፍርድ የተከለከለው ስው አሳይኝ ይህንና የፍርድ በት ሌ.ቁጥር ካተቀበለ በእኔ በፍርድ የተከለከለው ስው ስም ሆኖ የመከድ ካስ ለማቅረብ ይችላል ::

አንቀጽ ይሸጋል ካስ ሰላማቁርርበት ገዢ (፩) መመሪቱ:

- ፩. የእኔ ለሆነ አይደለም የሚል የመከድ ካስ የልጃን መመልሱ ከመቀበት መይም ማውቀ ከማግበው ቁን ይምር በልዋዴ ቁጥጥ መሰጥ መቅረብ አለበት ::
- ፪. አኅትናት የተመሰነው ተመለቁናትን ለማረጋገጥ በቀረብ ካስ ሰላምን የመከድ ካስ የማቁጥርው ተመለቁናትን ለማረጋገጥ የቀረብውን ካስ የሚመሰን የመጨረሻ ቁርድ ከተሰጠ ይምር ባለት ይሸጋል ቁጥጥ መሰጥ ነው ::

አንቀጽ ይሸጋል (፩) ሌቶ ሆኋት

- ፩. በአገግ ማምት የልጃ አባት ነህ የሚባለው ስው የጥተት ወይም የመከድ ካስ ለማቅረብ በተመሰነው ገዢ መሰጥ ተለዋዋዣ የጠ እንዳሁም ካተመለቁና እንዲ በርሃ ቁጥጥ መሰጥና ለሰራበት ይችላል ::
- ፪. ተመለቁና የልሉ እንዳሁም አባትና አኅቱ : እነዚህም የልሉ እንዳሁም ወይ ለይ ከሚቁጥሩ መለቁና እንዲ መብትን ለሰራበት ይችላል ::
- ፫. ወያ ሌቶ የሚቁጥሩ መለቁና የልሉ እንዳሁም : የተባለውን መብት ማንኛውንም ለለ ወራሽ መይም ወከልን ለይጨምር : ከዚንድሞቱ መይም ካእሱቁና እንዲ ለሰራበት ይችላል ::

እንቅጽ ይችላቸው ክስና ስለለመቀበል

ባለሞው በገዢና በሰጠው ፈቃድ መመሪት ላይ በሰው ሰራሽ በኋይ
የተከናወነ ለመሆኑ የተረጋገጧ እንደሆነ ያመከድ ክስ ለማቅረብ
የማቅርብ ጥያቄ ተቀባዩንት ላይ የው እያገባም ::

እንቅጽ ይችላቸው ሰለ ተከናወነት

- ፩. ያመከድ ክስ በለቅ ላይ፡ እርስጥ ጥቃ እንደሆነ በመረጃዎች ላይ
ይቀርባል ::
- ፪. የለቅን እናት በማቅርብው ክስ ወሰኑ እንደትገባ ማድረግ
ያስፈልጋል ::
- ፫. ላይ እነለመጠና ያልደረሰ ክሮን ፍርድ በት በተለያ ለዘመ
ት-ይይ ያመረጋበው ጥማዘጋሚ ወከል ይሆናዋል ::

ጥክክለኛ አገሥር
ሰለ ተችላቸው

እንቅጽ ይችላቸው ሰለተኋይ ገዢ በምድር (፩) መመሪቱ

በአንድ ሰውና በአንድ ላይ መካከል በማድረግ ሰምምነት የተኋይ
ገዢ ላይ ሌሎች ይችላል ::

እንቅጽ ይችላቸው (፪) ወጪ ቤት

በዚህ ሂሳብ እንቅጽ ይችላቸው የተመለከተት ድንጋጌዎች እንደተጠበቀ
ሁኔታው፡ የተኋይ ላይ በማቅርቃው ላይ በሙን እንደ ተኋይ የኋይ
አድራሻው ላይ ያቀጣል::

እንቅጽ ይችላቸው (፫) ለየ ሁኔታ

- ፩. ተኋይ ላይ፡ የተኋይ ላይ ሰምምነት በማልኩ የተችው መመሪት
ወይለያ ያማቅርቃው ወለጅቶን ወይም ወደገኘ ያማቅርቃው
ዘመድቶን በማቅርቃው ወጪ እያደርግው::
- ፪. በዚህ እንቅጽ ጽዜ እንቅጽ (፩) የተመለከተው ተችው
ሰምምነቱ በፍርድ በት መቆዳዊ በታውቀ በአንድ ዓመት ገዢ
ወሰኑ በፍርድ በት መግዛጭ ካልተመዘገበ በስተቀር እያወናም::

እንቅጽ ይችላቸው የተኋይ ላይ ከቀድሞት በተሰበዋቸው ዝር ሰለማድረግማንኛነት

- ፩. የተኋይ ላይ ከቀድሞት በተሰበዋቸው ዝር የለው የገዢ ላይ

የንግድት እንደታጠበቀ ይችላል::

- ፩. የተናገድም ለይቶው ማስከት/በል እና ተወለደኝም ከቀደምነት
በተሰበቅ ጋር የዘመኝና የንግድት ይኖረቸዋል::
- ፪. በቀደምነት በተሰበቅና በተናገድም በተሰበቅ መከከለ መምረጥ
እስራሱ ሆኖ በተገኘ ጊዜ : የተናገድም በተሰበቅ ቅድሚያ
ያሰጣል::

አንቀጽ ይሞላል የተናገድም እና ሲጋዣው ያኝማ

- ፩. ያኝማው ከእኔ ዓመት ያሳነስ ማንኛውም ስው የተናገድም
እና ሲጋዣ ለመን ይችላል::
- ፪. የናገድም እና ሲጋዣምና ዓላና ማስከት በሁኔን ጊዜ : የአንዳታው
ዳኝማ እኔ ዓመት የምሌ ከዚህ በቁ ነው::

አንቀጽ ይሞላል የተናገድም ለይ ያኝማ

- ዳኝማው ከዚህ ዓመት በታች የሁኔኑ ከሚጠበት አስተዳደር ነገ
የፈመዎ ማንኛውም ስው የተናገድም ለይ ለመሆን ይችላል::

አንቀጽ ይሞላል የገባ ስው ለለማያደርግው የተናገድም ለምምነት

- ፩. የናገድም እና ሲጋዣው የገባ በሚሆንበት ጊዜ : ዓላና ማስቀ
በኋሪ ለዚህ የተናገድም ለችቶው የሚያደርግት ከልሆነ
በስተቀር የተናገድም ለምምነት ለማድረግ እናታልም::
- ፪. የተናገድምው ለይ : የተናገድም እና ሲጋዣው ባል ወይም ማስከት
ለይ : በሁኔን ጊዜ : በዚህ አንቀጽ ንዑስ እንቀጽ (፩) የተመለ
ከተው ድንጋጌ ተፈጥሯል እና የሚሆን እንዲችውም::
- ፫. እንዲሆጥም : ከባል እና ከሚሰባት እንዲችው ፈቻዎን ለመሰጠት
የማድረግ ለመን ተፈጥሯል እና የሚሆን እና የሚችውም::

አንቀጽ ይሞላል የተከሰን ለይ የተናገድም ለይ ለለማያደርግ

- ፩. የተከሰን ለይ የተናገድም ለይ ማድረግ ይችላል::
- ፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ እንቀጽ (፩) የተመለከተው በጥርም : ለይ
በተወለድ በስድስት መሬት ጊዜ ወሰጥ እናረቱ : ለምምነቱን
በዚ ፈቻዎች በታች ለመመረጥ ተችላለች::

አንቀጽ ይሞላል ለለተናገድም እና ሲጋዣው ለይች

- ፩. የናገድም እና ሲጋዣው ከአጠቃላይ የተገኘ ለይች ያለት መሆኑ
የተናገድም ለምምነት ከማድረግ የሚያደርግው እናሆነንም ::

፩. የዘመን አንቀጽ 30-ሰ አንቀጽ (፳) ይ-ንጂነ በጥርም : የርሃድ በቱ
የተ-ገኘለው ስምምነት-ን ከማግኘቸ አስቀጽ-ም ጉ-ገኘለው
አድራሻው ከእብራሪው የተገኘ ለቻቻ ያለ-ት መሆኑ በተ-ገኘለው
ለይ መለከም አስተዳደግባኝ ቅዱም ላይ ለጥረው የሚታረውን
ተስፊው ከማግኘት ውስጥ ማስተባት አለበት::

አንቀጽ ፪፪፪ አንድ ለይ ከእንደ በላይ ጉ-ገኘለው አድራሻ ለጥረው

የሚያችሉ ስለመሆኑ

፪. በላይ ማስተባት ካልሆነ በስተቀር ማንኛውም ለይ ለብዕ ስወጥ
የተ-ገኘለው ለይ ለሙን እያችሉም::

፫. ጉ-ገኘለው አድራሻው የምት አንዳሆነ ወን : አዲስ የተ-ገኘለው
ስምምነት ለማግኘት ይችላል::

፬. ለቻቻው የባለና ማስተባት የተ-ገኘለው ለይ ከሁኔና ከባለና ማስተባት
አንዳሆው የምት አንዳሆኑ : በአይወቻት ካለው ስው ወር
የሚታጣው አዲስ ተጋቢ የተ-ገኘለው ለይ ለያደርግው ይችላል::

አንቀጽ ፪፪፫ ስምምነት-ን ስለማያያዙር ወገኖች

የተ-ገኘለው ስምምነት በተ-ገኘለው አድራሻውና በላይ አሳይ
መከከል ይችላል::

አንቀጽ ፪፪፫ የተ-ገኘለው ለይ መለቻቻ ፈቻቻ

፪. የለይ አባትና አኅት በአይወቻት ያለ-ና የታውቆ ከሁኔና ለይ
የተ-ገኘለው ለይ አንዳሆኑ ፈቻቻቸውን አንዳሆበት ይስራል::

፫. ከወለቻቻ አንዳሆው የምት : የጠና : የሚያችሉ አንዳሆኑ
ወይም ፈቻቻን ለመሰጠት የሚያችሉ ስሆን ለለቻቻ መለቻቻ
ፈቻቻን ይሰጣል::

፬. በዘመን አንቀጽ 30-ሰ አንቀጽ (፳) የተደንገገው በጥርም :
ከወለቻቻ አንዳሆኑ ፈቻቻን ለመሰጠት ያለፈለን አንዳሆኑና የለይ
ዳይ-ማቅ ቡናመትና ከዚያ በላይ ከሁኔና ፍርድ በቱ የንዳሆኑ
መለቻቻ ፈቻቻና የለቻቻን አስተያየት በመጠየቅ ጉ-ገኘለውን
ለያወጪው ይችላል::

- ፩. ለእኔ ገዢዎን ለመስጠት የሚችል ወደፊይ የሚቀርቡ ወላደድ
የለለው እንዲሆነ ፍርድ፡ በቱ ለእኔ ወለውን መቁማሪት ቅምት
ውሰጥ በማስተባት የተናገድ ስምምነትን ለያዥቻው ይችላል፡

እንቅስ ይሞላል ስለመንግሥት ወይም የግል ዕድልማችውን አሳይን

ተቋዋጥ

- ፪. የመንግሥት ወይም የግል ዕድልማችውን አሳይን ተቋዋጥ
እያሳይት ያለትን መንኛውንም ለእኔ ለተናገድ እያራረግ ተቋዋጥ
በስምምነት ለመስጠት ይችላል፡
- ፫. በዚህ በላይ የተጠቀሰት ተቋዋጥ እንደን ለእኔ በስምምነት
ከመስጠታቸው በሌሎች የአገኝትን ይህንንት ለመከታተሉ
ሁልወን ለተስጠው የመንግሥት አካል ለላልች ማንኛት ተቋሙ
በዚህ ሁኔታ እንደተረከበውና ለለተናገድ እያራረግ ወገኖች
ማለዋ ማንበራዊና አከተማችዋ አቅም አግባብ ያለቸውን
መረጃዎች በማጣቀርር በመመርመር ስምምነቱ በቋረጥ
ለላይ መቁማሪት ይኖረዋል ሲል አስተያየትን ካልሰጠ
በስተቀር የተናገድ ስምምነት ፍርድ፡ በቱ ለያዥቻው
እያችልም፡

እንቅስ ይሞላል እያራረግ ወገኖች በርሃኑ ስምም

- ፬. የተናገድ እያራረግ ወገኖች በርሃኑ ስምም : የአገኝትን ይህንንት
ለመከታተሉ ለሁሉም የተስጠው አካል ለላይ እያራረግ ወገኖች
ማለዋ ማንበራዊና አከተማችዋ አቅም አግባብ ያለቸውን
መረጃዎች በማጣቀርር በመመርመር ስምምነቱ በቋረጥ
ለላይ መቁማሪት ይኖረዋል ሲል አስተያየትን ካልሰጠ
በስተቀር የተናገድ ስምምነት ፍርድ፡ በቱ ለያዥቻው
እያችልም፡
- ፭. በዚህ እንቅስ ገዢ እንቅስ (፬) የተመለከተው በጥርም
ፍርድ፡ በቱ ስምምነቱ ለላይ መቁማሪት እያያዘውም ሲል
የጠመት እንዲሆነ የባለሁልወን አስተያየት በለመቀበል ስም
ምነቱን ለያዥቻው ይችላል፡

፪. የርድ: በተ: ካባለሁልዕኑ የቀረበበት መረጃ በቁ: መሰለው
ያለታቸው እንደሆነ : እዲስ ጥርጉምና በማከናወን ተጨማሪ
መረጃ እንዳቀርበበት ባለሁልዕኑን ለማዘዣ : እንዳሁም :
ስለው ባለበበታቸው ሆነ ደርጅቶች አሳይላጊ መሰለው የሚታደግ
ውንና በእቅዱው የሚገኘውን መረጃ እንዳቀርቡ ወይም
እንደአሳይላጊቱ የምሳክርና ተፈጥውን እንዳሰጠ ለማዘዣ
ይችሉል::

እንቀጽ ፬፭፭ የፍርድ: በተ: ሆኖልማን

- ፫. የተ-ና-ፌልው ሰምምነት ፍርድ: በተ: ካለበያቸው በስተቀር ወጪቸ
አይደረሰውም::
- ፬. ፍርድ: በተ: የተ-ና-ፌልው ሰምምነቱን ካማግኘቸው እስቀድሞው በውሉና
መለከት ለለቅ መለከጥ አስተካይዎች ተቀም የሚበቃቸ መሆኑን
ማረጋገጥ አለበት::
- ፭. በዚህ ስነ በእንቀጽ ይሟቸ እና ይሟቸ የተመለከተኩና የዚህ
እንቀጽ ንዑስ እንቀጽ (፩) አጠቃላይ እነጋገር እንደተመለቀ ሆኖ
ፍርድ: በተ: የተ-ና-ፌልው ሰምምነቱን ካማግኘቸው በረቱ የሚከተ
ለ-ትን ካማግኘት ወ-ሰጥ ማስተካት አለበት::
- (ሀ) ለይቶው ለለተ-ና-ፌልው ሰምምነቱ ያለውን አስተያየት::
- (ለ) አስቀድሞ ለቁጥሩን ያልሰጠ ካሆነው የእሳይሮውን አስተ
ያየት::
- (ሐ) የተ-ና-ፌልው አይ-ረጋዥው ለይቶ ለማስለያዊ ለመንከበበው
ያለውን ሲቻቸ::
- (መ) የተ-ና-ፌልው አይ-ረጋዥው የው-ሙ ነው ሲሆን ለይቶው
አ-ተያ-ሻያ ወ-ሰጥ የሚያደርግበት ሁ-ኔታ አለመኖሩ::
- (ሙ) የተ-ና-ፌልው አይ-ረጋዥው እንደልቀት አይ-ርጊ እንደማ-ለድድ;
ገዢ-ና አለማበብ መጠቀማለም እንደማያደርግበው ለመንጠ-
የሚያስተኞል መረጃ መሆኑ::

- ፩. በዚህ እንቀጽ ጽዕስ እንቀጽ (፪) በፊልክ ተሸ. (ወ) የተመለከ
ተውን በማቅረብና በት. ቤት: ጉዳይታ እድራጊው የወጪው እና
ሰጠን ፍርድ: በተ: ለእ. ጥንቃቄ ማድረግ ይኖርበታል::

እንቀጽ ይያሳይ የተናገድታ ሰምምነት የሚያደረጋው ስለመሆኑ

- ፪. የተናገድታ ሰምምነት በዚህ እንቀጽ ጽዕስ እንቀጽ (፫) ከተመለ
ከተው ሁኔታ ወጪ. ለሰጠን እድራጊለም::
- ፫. ጉዳይታ እድራጊው በተናገድታ የተቀበለውን ላይ እንደልቀ
በማቅረብ ፍጥታ በባርካት ወይም ባርካትን በማመሰል ሁኔታ
ውይም ከማብረት ጥሩ ወጪ. በዚኑ ተማሪው እንዲመማሪ
በማድረግ መጠቀማቸው ይደረገው እንደሆነ ወይም በማጥቶውም
ለአመንጻድ: የልቀን የወጪው ስይመት ክፍታ በማግኘት አካልን
የያዘው መሆኑን የተረጋግ እንደሆነ : ፍርድ: በተ: የተናገድታ
ሰምምነቱን ለመወረዳው ይችላል::

እንቀጽ ይያሳይ የተናገድታ ሰምምነቱ እንደሰረጋዊ አበቱ፡፡
ስለማቅረቢ፡፡

- ፬. የተናገድታው ላይ ላይ: የፊልክና ያገኙንት ለመከተት ለ
ሥልጣን የተሰጠው የመንግሥት እናል ወይም በተናገድ ይገባኝል
የሚል ማንኛውምሰው ከዚህ በላይ በተመለከተው እንቀጽ
የተደኋገገውን መመረት በማድረግ የተናገድታው ሰምምነት
እንደሰረጋዊ አበቱ፡፡ ለማቅረቢ ይችላል::
- ፭. በዚህ እንቀጽ ጽዕስ እንቀጽ (፬) መመረት አበቱ፡፡ ለዋር
ብለት: ፍርድ: በተ: የተናገድታ እድራጊውን ከማቅረቢ፡ በፊር
ለአበቱ፡፡ ወጪ. የተናገድታ እድራጊውን ከማቅረቢ፡ በፊር
ሁሉም: በጥና የተናገድታ ሰምምነቱን ለማቅረቢ በቀ: መሆኑን
ውን ማረጋገጥ አለበት::

የዕለፍ እና ስራ እንደ

ՀՅԱԳԻ ԵՎԻՇ ՈԼՊԵՐԻ ՋԱԴ

በዚህ አጭር ዕምት ይገኘውን መመረጥ ቁልጊ የመስጠት ጥቃቃት ያለበት ሰው እና ባለቤት ይሞላል እናበዚ ስምምነት የሚያስተካክለ በመከተል ለቀብረ ተቀባዩ ምግባር መጥረም ለብድሩ መኖር የሚጠበቅበትና እናይሁዳታው ለተምህር አሰራሪ የዚህ አጭር ነገር መሰጠት አለበትኝ

ՀՅԱԳՅ ԵՐԵՎԱՆ ՊԵՏԵՎԻ ՈՒՆԴՄԻ ՄԹԻԻՆ ԸՆԹԱՐԿ

- ፩. በዚህ ስም እንቅጽ የሂሳብ ገዢ እንቅጽ (፪) የተደረገበት
እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ቅለበት የመሰጣት ባይሸጋው የሚጥረው
በቀጥታ መለያችና ተመለያች መያወጥ በቀጥታ የጋቢት
ዘመዳዋጥና መከተል ነው::

፪. እንዳሁሮም በወንድማማቅና እና እሁንማማቅና መከተልም
ቅለበት የመሰጣት ባይሸጋው ይጥሩ::

ՀՅԱԳԻ ՃՐԴՈՒ ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՂՈՄ ՓՈՅՏԱԿԱՆ ԽՈՎՀԵ

ՀԱՅԻ ՊԵՂԱԹ ԱՐՄԻ ՄԻՒՆԴԻ ԿԱՄ ՈՇՈՎԻՑ: ԱՀԱՅ
ԱԽՈՋՊՈՒՄ ՄՈՒՆԴ ՔՂՈ ՓԼՈ ԲԱԽՈՎԻԴ: ՊԵ ԵՐԱԾԱ:

ՀՅԱԳԻ ԵՔ ՓՂԱ ԴՓՂԲ ԹԹՈՒՄՆ ԸՆԹԱՐԾՈՒԴԻ ՍՀՆԴ

ՓԼՈՒ ՏԻԳՐԵ ՈՓԼՈՒ ՌԱՅԹ ՄՔՐՄ ՈԱՍ ՌՎ ՄՔՂԵԾ ՄՔ, ՀԴՇ
ԱՄԿՈՆ ՄՔՂԵԾ ՄՔՐՄ ՏՄՔՂԵԾ ՄՔՐՄ ՊԼ ՄՔՐՄ ՄՂԱԴ-
ՏԵՄԹ ՄՔՐՄ ՀՇԱՀԴ ԱՅ ԲԹՂԵԾ ՏՊՈԱ ԲՃԱՄ ՄՔՐՄ
ԱՄԿՀՄ ԲԹԽՀՀ ՀՆՅՄ ՊԼՈՒ ԲԹՈԱ ԲԹՈԱ ՄՊ-ՀՀ ԲԹԱ :

ՀՅԱԳԻ ՋՎԾ ՊՐԵԴԻԿՈՒՄ ՀՅԱԳԻ ՀՈԽՆԱԿ ՍԵԿՏՈՐԻ

ቍልዕስ የመሰጠት ባንድና ተራጋማ የሚሆነው ቁልጊዢ መቋቋ
ለኋይው አስፈላጊ የሁነ ገዢ ለማግኘት አቅም ያለለውን በጥቅር ላይ
የዋጋው ሰጥቶ ይችል፡፡

አንቀጽ ይችል ስለማያዣታው እኩልያም

- ፩. በመሬት ቅልብ የመሰጠት ግዢታ የሚፈጸመው ቅልብ
ስጠቅር ለቀልብ ተቀባዩ የቀልብን ጉንዘብ በመሰጠት ነው::
- ፪. የቀልብ መጠን የሚመሰነው ቅልብ ተያችው ያለበትን ትወር እና
የቀልብ ስጠቅርን እቅም በማመጣን ነው::

አንቀጽ ይችል ሆኔታውን ማጥፊል የሚችል ስለመሆኑ

ቀልብ ስጠቅር ወይም ተቀባዩ በማያቀርቡት ጥያቄ መሬት
ስለቀልብ መጠን ወይም ስለቀልብ ተቀባዩ መኖሪያ የተሰጠውን
መሳኔ በማጥፊቸውም ቤቱ ማጥፊል ይችላል::

አንቀጽ ይችል ቅልብ ስለማሻሻልበት በታ

ቅልብ የሚሻሻልው በተችሉ መጠን ለቀልብ ተቀባዩ በማያ
መችው በታ ይህ኏ል::

አንቀጽ ይችል (፩) የቀልብ ጉንዘብ ለተሳለፍና ለያዘን የሚይችል ስለመሆኑ

- ፩. ለቀልብ የሚሻሻል ጉንዘብ ለተሳለፍና ወይም ለያዘን እያችልም::
- ፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደንገገው ቤቶዎም፡ ቅልብ
የሚሻሻል ጉንዘብ የሚሻሻልበት ቤቱ ከመድረሰው ለሰቀድታ
በሁኔታ እንደንግድ ቅልብ ተቀባዩ ለለበት ትወር እናብ ለማሽኑ
ለዕርጊዜ ለተችቃውሙ ይርሱች ለተሳለፍና ይችላል::
- ፫. እንዲሁም የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ይንጋጌ ቅልብ
ተቀባዩ ነው እስራሱን የሁኔዸን ነገር የቦደሩ ለለቻቸውን
በተመለከተ ተረጋግጧት እያጠረውም::

አንቀጽ ይችል (፪) የቀልብ ጉንዘብ የሚይጠረችም ስለመሆኑ

- ቅልብ ተቀባዩ ለተችቃው እስራሱን መሆኑን ከሰረጋጭ በሌተቀር፡
የቀልብን ጉንዘብ መቀበል ከለበት ቅን ይምር በተከታታይ፡ ሆኖታ
ወራት ወሰጥ ያለተቀበልው ወይም ለይጠየችው የቀረ እንደሆነ
የተጠረችውሙ ቅልብ እንዲሰጠው መጠየቹ እያችልም::

አንቀጽ ይያዥ ቁልብ ተቀባዩን በቁልብ ስጋዣው በትናት ለማናር ስለመጀመሪያ

- ፩. ቁልብ ስጋዣው ቁልብ ተቀባዩን በመኖርኝ በቱ ተቀባሉ
በማናርቀመጥ ቁልብ የመሰጠት ማደረግውን ሌሎችም ይታላለ፡
- ፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ስለተመለከተው ገዳይ ካርክር
የተነሳ እንዲሆነ ፍርድ በቱ የንገሩን የአካባቢ ህኔታዋቸው
በመመልከት ተገበረ መሰራው የተተያዙውን ይመለናል፡
- ፫. ቁልብ ስጋዣው ቁልብ ተቀባዩን በመኖርኝ በቱ እንዲያስቀምጥ
ምንጻዢም በዚህን እያጠገረውም፡

አንቀጽ ይያዥ (፩) ስለቅልብ ስጋዣዋቸው በሚት (፩) መመረጃ

- ለቅልብ ተቀባዩ ቁልብ የመሰጠት ማደረግ ያለባቸው ሌሎች በዚህ የሁኔን
እንዲሆነ ቁልብ ተቀባዩ ካናናርሰ መከከል እንዲ ቁልቦን እንዲሰጠው
ለመቆቃው ይታላለ፡

አንቀጽ ይያዥ (፪) ስለአበበች

- ፩. ቁልብ የመሰጠት ማደረግ ያለባቸው ሌሎች በዚህ ሆኖ ካናናርሰ
መከከል እንዲ ወይም ካዐሮ በፈጸም የሁኔን ቁልቦን የከራል
እንዲሆነ፡ ልይከፍል የቀኑት ድጋፍቸውን እንዲከፍልቸው
ለመጠየቁ ይታላለ፡
- ፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ስለተመለከተው ገዳይ ካርክር
የተነሳ እንዲሆነ ፍርድ በቱ ተከሳሽ ያለቸውን ሁጻዊና ካናናርሰ
ወጪ ያለቸውን የሥራ ወይም የጋብቻ ገዢድና ያረጃ በማመጣዎን
ተከሳሽ የቀልቦን ገንዘብ በመፈለግ ወይም በከራል እንዲከፍል
ለመጠየቁው ይታላለ፡

አንቀጽ ይያዥ (፫) ለቅልብ ስጋዣዋቸው የማናር የከፍይነት ተረ

በዚህ አካል አንቀጽ ይያዥ መመረጃ ቁልብ የመሰጠት ማደረግ
የለባቸው ሌሎች ቁልቦ ተከተል፡

ሀ) በመጀመሪያ ያረጃ፡ በል ወይም ማስከትና፡

ለ) በሁለተኛ ያረጃ፡ ተወስቸቸ እንደየያረዳቸው፡

- አ) በወጻተኛ ያረዳ፡ ወደፊደል የሚችሉ መለያች እንዲያደር
ቃጥቶ፡፡
- መ) በእራተኛ ያረዳ፡ ወንድማማቅና እሁዳማማቅ፡፡
- ም) በእምጣተኛ ያረዳ፡ የጋብቻ ተመለያች እንዲያደረግቶች፡፡
- እ) በስድስተኛ ያረዳ፡ የጋብቻ ወደፊደል የሚችሉ መለያች
እንዲያደረግቶች፡፡

እንቀጽ ይህንና በርሃ ቅልብ ስጋዣች መከከል የሚደረግ ለምምነት

- ፩. የጋብቻ ቅልብ ስጋዣች እርስ በእርዳታው ለለአላቶው ግንኝነት፡
ለርሃ ቅልብ ተቀባዩትው ካሳራው መከከል እንዲ ቅልቦት
እንዲሰጠው በማለት የሚያኖ ለምምነት ለማድረግ ይችላለ፡፡
- ፪. ቅልብ ተቀባዩ ለምምነቱን ወደ የተቀበለ እንዲሆኑ ይህንን
ለምምነት የሚያከተሉበት ካሳይ ምክንያት ካልተገኘ በስተቀር
ቅልቦት ካሳለሁ፡ ቅልብ ስጋዣች መጠየቅ እያችላለም፡፡

እንቀጽ ይህንና ለለጥቅምና ለይ ላይ ሁኔታ

- ፪. የጥቅምና ለይ ባል ወይም ማስታና የቀጥታ መስመር
ተመለያች የጥቅምና እድራትው በተዘመኝች ቅልቦት መስጠት
በማድረግነት ሁኔታ ካልተገኘ በስተቀር የሥር መለያችን
በተዘመኝች ቅልብ ለመጠየቅ እያችላለም፡፡
- ፫. የቀድሞት በተሰበሩ ወደፊደል የሚችሉ መለያች ቅልብ
ለማማገኘት ካህመድያዊቶው እንዲን ለመጠየቅ የሚያችለ ካልሆኑ
በስተቀር በጥቅምና የሰጠትን ለይ ቅልብ ለመቀበት
እያችላለም፡፡

እንቀጽ ይህንና ለሌ ሚርካት ቅልብ መሆኑ

- ፪. ቅልብ የመስጠት ማያጋገጋ ያለበት ስው ለዘመና ለተባለው ስው
ማርካት ቅልብ የመጠውንም መሆኑ ለመከራል ይችላለ፡፡
- ፫. ይህን መሆኑ ይችላለው ስው፡ መጠውን እንዲተከለት ቅልብ
ስጋዣዎን ለመጠየቅ ይችላለ፡፡

አንቀጽ ፭፻፭ ሌሎች ስምምነቶች

ለዚ ስምምነቶችን በማድረግ በዚህ ምልሬፍ የተያዘጋጀንትን ድንጋጌዎች ለመለመጥ እያደረግም::

ምልሬፍ አሁን ሁሉት
አከላ መጠን ያልደረሰበት ስዋች
ከፍል ይ
መተዳደሪያንና ድንጋጌዎች

አንቀጽ ፭፻፮ ተርጓሜ

አከላ መጠን ያልደረሰበት ስው ማለት ይታ ስይለይ ዕድሜው አሁን ስምምነት ባሙት ያልማለው ላይ ነው::

አንቀጽ ፭፻፯ አከላ መጠን ያልደረሰበት ለቋ ተለዋዋል የፈለው ሲለመሆኑ

- ፩. አከላመጠን ያልደረሰበት ለቋ ሲለመልካም አስተዳደገና ይህንንቱ፡ ጉዳይ በእኔም አስቀመው እየተጠበቀ ይችቃል::
- ፪. የጊረሰት ነው ተቀባዩ፤ና በእጠቃለው የንብረቱን አስተዳደር በማመለከት በጥማዣ፤፡ ይውከላል::
- ፫. በእኔ በማልኩ ለተመለከቱ፡ ጉዳዮች ካልሆነ በስተቀር፡ አከላ መጠን ያልደረሰበት ስው ሂጋዊ ድጋጌዎችን ለመሸቦም እያታረም::

አንቀጽ ፭፻፱ የቆይመግ ማስረጃ

- ፩. የእኔም ስው ዕድሜ የሚረጋገጠው በፈለጊት ምስክር ወረቀት ነው::
- ፪. የልደግም ምስክር ወረቀት የፈለሳንያሸነ ዕድሜውን በእስተማጣ ዘነት ለማረጋገጥ ይስተላል በማብራሪ ስንድቅ ወይም ካሁዳት የሉንስ ምስክርዎችን ቅል መጠረት በማድረግ ፍርድ በት ዕድሜውን ይውቀል::

አንቀጽ ይያዥ ወሰኑ ስጋ. አካላት መከተል ስለለባቸው መርሆ

በዚህ ምክራና መመረጥ በሚፈርጻ ጉዳዮች ላይ የሚሰጠ ወሰኑ መቅረብ ሁሉ ለለቃቻ ያህንነትና መልካም አስተዳደር የሚሰጠ መሆኑ ይኖርባቸዋል::

ከፍል ይ

አካላመጠን የልደረሰበት ለይ ስለሚጠበቅ ተቋማት

አንቀጽ ይያዥ የወለደቻ ሥልጣን

አሁንና አኅት የሚታወቁ በንቅ በለበት ቤት ሁሉ ለለመጠን አልደረሰበት ለይታወቁ የአሳይርናትና የሞጣትናት የጋራ ሥልጣን ይኖርባቸዋል::

አንቀጽ ይያዥ ከወለደቻ የአንዳ በቁ አለመሆን

- ፩. ከወለደቻ አንዳ የሞቱ ተሰጥቶ የሚከተሉት መብት ያላቸው የወለደቻ አስተዳደርናት መብቱ የታገዥ አንድሆና የአሳይርናትና መግባትናት ሥልጣን ይዘው የሚችለው አንድሆናው ወጥን በቁ ይሆናል::
- ፪. አንዳሁም የልደ አሁን የልደውቁ በሆነ ቤት የዘመኑ ሥልጣን ሥራ የምትሸፈመው አኅቱ በቁ ተሆናል::

አንቀጽ ይያዥ የልደ አሁንና አኅት መቆጋት

- ፫. በዚህ አገልግሎት የልደ መመረጥ ባልና ማስታ በስምምነት ሰራተኞች የልደቻውን አሳይርናትና መግባትናት በተመለከተ በስምምነት ይወስናል::
- ፬. በማድረግ የልደ ሁኔታ የልደቻውን አሳይርናትና መግባትናት በንቅ ባልና ማስታ በስምምነት ለመስት ካልቻል:: የቻውን የወሰኑው በት ስለለባቸው አሳይርና መግባትም አበር ይወስናል::

አንቀጽ ይቻቻ በተባዕ ቅል የተመረጋገጫ አሳይሸ ወይም ጥማዣት(፪) መመራቱ

- ፩. አካል መጠን ያልደረሰው ላይ በህይወት ያለው ወላጅ ከነዑስ ጥማቱ፡ በእኔ ለቋጥን የሚያስተካክሏች ወይም ለለጀ ጥማዣት የሚያሆነውን ሰው በመጨረሻ የተባዕ ቅል ለመምረጥ ይቻቻለል፡
- ፪. አንዳሱም የአሳይሸውን ወይም የጥማዣቱን ሥልጣን ለመው ሰንድ የአሳይሸነቱን የሥራ አመራር ሥልጣን በተወሰነ ሁኔታ፡ ወታዊ ለመሰጠት ይቻቻለል፡

አንቀጽ ይቻቻ (፪) አሳይሸ ወይም ጥማዣት ለመምሮ የሚፈጸመ ግዢ

አባት ወይም እናት በህይወት ስለ አካልመጠን ያልደረሰውን ላይ የአሳይሸነት ወይም ጥማዣትን ሥራ ያከረድ የነበረ ካልሆነ በዘመኝነት በጥሩ ሂሳብ ማቅረብ ሥልጣን እውቀት የተው ካልሆነ በስተቀር በዘመኝ ሲባን አንቀጽ ይቻቻ ለአባት ወይም ለእናት የተሰጠው መብት አይደረግም፡፡

አንቀጽ ይቻቻ (፫) ለፍርድ በት አበራታዊ ለለማቅረብ

አካል መጠን ያልደረሰው ላይ ቅዱም የሚያስተካክሏች ሆኖ የተገኘ እንደሆነ፡ ስለ አሳይሸው ወይም ለለጥማዣቱ አባቱ ወይም እናቱ ያደረገናትን ውሳኔ ተርጓሜ በት ለሰራው ወይም ለይቶስለው ይቻቻለል፡

አንቀጽ ይቻቻ የልጅን አሳይሸነት ወይም የጥማዣትን ሥልጣን ለያዘንየሚገባቸው በመቆኝ የሚገባ ቅዱም ተከተል

አንድ ላይ አባትና እናቱ የለለው እንደሆነ ከሁሉት፡ በመጨረሻ የጥማዣው ወላጅ በማግኘት ሁኔታ አሳይሸ ወይም ጥማዣት ለያደርግለት ቅርቡ እንደሆነ ለለጀ አሳይሸነት ወይም ጥማዣትን በአን መዋረት፡

የሚመረጥና ይህ ሥልጣን የሚሰጠቸው ከዚህ ቅጥሎ የተመለከተት ሰምቶች ማታዎች፡፡

- የልደቅ ወደ ሌይ የሚቀጠሩ ወለደቸ፡፡
- እነዚህ በፊት ገዢ እኩለመጠን ያደረሰ የልደቅ መንፈጥቶች ወይም እሁፍ፡፡
- እነዚህ በፊት ገዢ የልደቅ አገባት ወይም እኩለት፡፡

አንቀጽ ይያሳይ (e) ይህ ቅድሞ ተከተል ለለማለመጥበት ሆኔታ፡፡

- ከዚህ በፊት በተመለከተው መመረት ሥልጣን በሚሰጠው ሰው ፈንታት ለለደቅ የሥር ቤቶች ወይም የጋብቻ ቤቶች ወለደቅ መግኑዎች ሰው የእኩለዎች ሰው የእኩለዎች ሰው ወይም የሚጠበቅነቱ ሥልጣን ያስጠኝ ሲል ቅድሞ ለማቅረብ ይችላል፡፡
- ይህም ቅድሞ መቅረብ የሚገባው ቅድሞ ተከተል ለሚመለከ ሰምቶች በመሸች ሲሆን፡ ለምምነት ከልተተኞ ጥን ቅድሞ ለፋይ በታ ይቀርብል፡፡
- ቅድሞው መቅረብ ያለበት እኩለዎች ወይም መግኑዎች፡ ይህን ሥልጣን መያዝ ከታወቀበት ቅን ይምር ለሁለት ወር ሂሳብ ወሰጥ ይህናል፡፡
- ቅድሞውን ለመቀበል ወይም ለለመቀበል መመረት የሚሆነው የልደቅ ይህንንተኝ ቅድሞ ሲሆን ይገባል፡፡

አንቀጽ ይያሳይ በፊት የሚመረጠ በመሸች መታወች፡፡

- ከዚህ በፊት በፊት አንቀጽ የተመለከተውን መመረት በሚደረጋገኘ ለለደቅ አንዳ እኩለ ወይም መግኑዎች ለማማኛት ያላተቸለ እኩለዎን ይህ ሥራው ሥልጣን ፍርድ በታ ለመረመው ሰው ለሰጥ ይችላል፡፡
- ፍርድ በታ ይህን ጉዳይ ለመወሰን የልደቅ በመሸች ሲሆን ወይም ባለቤና የገባቸል ባይ በሚቀርብ ቅድሞ ለመረረት ይችላል፡፡

፩. የሀዋናትን ያህንኑት ለመከታተል ለልማት የተስጠው የሙን
ማሁት አካላም ታዳደርን ለፍርድ በት ለያቀርብ ይችላል ::

አንቀጽ ይችላል የፍርድ በት ጥርጋዬ (፩) አካላመበት ያልደረሰው ላይ
የሥራ ወይም የጋቢቶ በመድቻ::

ፍርድ በት ለልማት አሳሽ ወይም ተማሪነት እንዲሆነን የሚመርመው::
ይህን ለልማት የሚሰጠው የልማት የቅርብ የሥራ በመድ የሀንጻ
ውይም የጋቢቶ ታምድር ያለውንና በተቋልም መበት ያህን ለራ
ለማከናወን ታለሱና ለቁደጥናት ያለውን ስው ነው::

አንቀጽ ይችላል (፩) የበገኘ አድራሻዎት ይርሱ::

ፍርድ በቱ አስረላን ሆኖ ለያጥኔው የእሳኝሬነት ወይም የጥምህት
ነቱን ለልማት ለዘሱ ዓይነት ታደደር ለተቀዥሙ የበገኘ አድራሻዎት
የርሱት ለሰጥ ይችላል ::

አንቀጽ ይችላል ተመሳሳይ ህኩታዎች::

ከዘሱ በአይ ለተቀኑት ይጋጌኝምና እኩያዥ እንደ ስው በዘሱ
ውይም በሌላ ማርጥውም ብዚያዊት የእሳኝሬነት ወይም የጥምህ
ነቱት ተማሳሪክን ለማከናወን የማይችል እንደሆነ እንደለለ
የቆጠራል ::

አንቀጽ ይችላል የእሳኝሬው ወይም የጥምህነቱ መታወቂያ

፪. በመወራቱ አካላመበት ያልደረሰው ላይ አሳሽ እንዲሆነ
�ልማት ተስተካት የልማት አሳኝሬነት የተቀበለው ስው
ጥምህነቱም ነው::

- ፩. የንግድ ህኬታ ተቋራሪ ትርጉም የሚያስተ ካልሆነ በስተቀር
በህይወት የለው አባት ወይም እናት ወይም ፍርድ በት ለልቻ
የማሽመት ጥግበት ወይም እሳዎች፣ ሁሉትንም ለልጣን
እንደሸዘዣ ይችላል ::

እንቀጽ ይችላል ለአባትና ለእናት የተሰጠ መብት

አባት ወይም እናት ጉዳቶ ተቋማቅ መሰላው የታደቻው እንደሆነ
የልቻቻውን የአሳዎች፣ ለልጣን ለላቻው ይዘው ጥግበት
ለመሽም ይችላል ::

እንቀጽ ይችላል ለፍርድ በት የተሰጠ ለልጣን

ፍርድ በት የልቻን እሳዎች ጥግበት የመሽም ለልጣን በየዘበት
ገቢና ይህን፤ ለማድረግ አሳማኝ ጥከንያት ለኖር፤ ከአሳዎች
በተጨማሪ ለለ ጥግበት ለመሽም ይችላል ::

እንቀጽ ይችላል ጥግበት ጥግበት (፩) በጥግበትና አካለመበት ባልድ ፈሰው ለሸጭ መከከል ለለማንኛው የጥቅም ግምት

- ፪. በጥግበትና አካለመበት ባልድፈሰው ለሸጭ መከከል የጥቅም
ግምት የተነገ እንደሆነ ፍርድ በት አካለመበት ለለልፈሰው
ለሸጭ ጥግበት ጥግበት ይሻጠል::
- ፫. ጥግበት ጥግበት የሚመረመው በጥግበቱ ወይም ወደፊይ
ከሚፈጻሩ የልቻ ወላጅ ወይም አካለመበት ከደረሰ ወንድ
ጥናቸው አሁንም፤ በእንዲቻው ጥያቄ አቅራቢነት ነው::

አንቀጽ ይችላይ (፬) አከላመጻን በልደረሰ በባህር ለደቻቻ መከከል
ስለማኑን የጥቅም ግምት

- ፩. አከላመጻን በልደረሰ በባህር ለደቻቻ መከከል የጥቅም ግምት
የተፈጻሚ እንዲያነና የንዘዴ ተጠሪ ወከል አንድ የጋራ
ጥማሪት በታች በሆነ ታሪ ከዘዴ በላይ የተመለከተው ድንጋጌ
ተፈጻሚ ይሆናል :: (አንቀጽ ይችላይ)
- ፪. የጥቅም ግምት፣ የሚፈጸመውም በጥግበርና በጥገና ተመሳሳይ
መከከል በማግረሻ ለምምነት መሠረት ይሆናል ::

አንቀጽ ይችላይ የሥራው አይደማመር

- ፪. የእሳዳሩነቱ ወይም የጥግበርና ሥራ የሚፈጸመው
እሳዳው ወይም ተማሪቱ በፊት መሠረት ወይም በፍርድ
ውሳኔ ተመርጫው እንዲታኝሙ ወኪያውኑ ነው ::
- ፫. ሆኖም የእሳዳሩነት ወይም የጥግበርና ሥራ የተሰጠው
መሆኑን ከማውቆ በፊት እሳዳው ወይም ተማሪቱ ይህን
ሥራውን ለይፈጸምር ለደረሰው ዘዴት ሁሉ በታላፈነት ለጠዋት
አይችልም ::

አንቀጽ ይችላይ ሥራው የማድረግ ሲለመሆኑ

የእሳዳሩነትን ወይም የጥግበርና ሥራውች እንዲያከናወን
ተመርጠ የተኝሙው ስው ሥራውን የማከናወን ግዢታ አለበት ::

አንቀጽ ይችላይ ሥራው እንዲቀርቡት የሚቀርብ ተያቄ

፪. አንድ ስው የእሳዳሩነት ወይም የጥግበርና ሥራው
ማከናወን በፊት ላይ ከበደድ ያለ ተግራሽን በእጠቃለይ

- ነርዕም ላይ እንቀሩት የሚያስከተሉት ካሸን ሥራው እንዲቀርቡት ፍርድ በትን ለመቻቻ ይችላል :
- ፩. እንዲሁም በተመሳሳይ ሁኔታ አሳይረው ወይም ጥግበት ካተሰጠው የአሳይረኑት ወይም የጥግበትናት ሥራው እንዲሻር ጥያቄ ማቅረብ ይችላል :

እንቀጽ ይችላል በከተማ አገባብ የሚሰጥ ለእናስተኛት

- በዚህ አካል መመሪት ለአሳይረኑት ወይም ለጥግበትናት ለለማማረጋገጧ ለወቻ የተደገኘው በጥርም፡ ከዚህ የሚከተሉት ለወቻ በአሳይረኑት ወይም በጥግበትናት እንዲሻር ወይም እንዲሻሩ ጥያቄ ክፍረበና ይህም ጥያቄ የሂሳቶች ላይ ይችላል፡ የሚመለከት ካልሆነ በስተቀር የአሳይረኑት ወይም የጥግበትናት ሥራ እንዲሻሩ አይገኝም፡
- ሀ) ዕድሜው ስድስት አምስት ዓመት የሞላው ስው፡
- ለ) በመተዳደር የተሰጠው ለወቻ፡

እንቀጽ ይችላል ለጊዜው ሥራውን የሚከናወን ማረጋገጧ

- ፪. የልጃ አሳይረኑት ወይም የጥግበትናት ሥራ ችግር ያደርጋ በጥናል በለምካናያት በማቅረብ ይህ የሚፈጸማት እንዲወገድለት የሚመቻቻ አሳይረ ወይም ጥግበት በዚህ ሥራ ሲለ አሳይረ ወይም ጥግበትናት ተተክና ሥልጣንን እስከረከበው ይረዳ የተሰጠውን ሥራ ለጊዜው የሚከናወን ማረጋገጧ አለበት፡
- ፫. እንዲሁም በሽመቱ ላይ ተቋሙም የተዘለበት አሳይረ ወይም ጥግበትናም ተመሳሳይ ማረጋገጧ ይጥርጋችል፡

አንቀጽ ይያዥ ሰላምናው መቅረብ

- ፩. የአዲስአበባ ወይም የጥግበር ሰራ ቅድ የሚሆኑው የሚጠበቅው ለይቶ የጥጥል እንደሆነ ወይም አከለመበኗ በፊረሰ ገዢ ወይም ከጥግበር ሰራ አስተዳደር ነገ በመጣ ገዢ ነው::
- ፪. እንዲሁም አዲስአበባ ወይም ፍጥግበር ሰጥቶ ወይም ችሎታ ሰጥቶ ወይም ምርመራ ሰጥቶ ያለመሆኑ ሰጥቶ ወይም ከሥራው ሰጥቶ ቅድመል::
- ፫. አዲስ አዲስ ወይም ፍጥግበር ሰጥቶ አከለመበኗ ለፈጸመው ለይቶ ለማሳዣዎች ችሎታ ማቋቃቸው ችሎታ የሰነድ::

አንቀጽ ይያዥ ችሎታ ማጠኑ (፩) አከለመበኗ ያልፈጸመ ለይቶ

የፈሰን ለይቶ በማመሌከት ገዢ ከልሆነ በስተቀር : አከለመበኗ ያልፈጸመ ለይቶ የአዲስናት ወይም የጥግበርናት ሰራን ለማካሂድ ችሎታ የለውም ::

አንቀጽ ይያዥ (፪) በፍርድ የተከለከለ ስም

- ፩. በፍርድ የተከለከለ ማንኛውም ስው የአዲስናት ወይም የጥግበርናት ሰራን ለማካሂድ እይታልም ::
- ፪. ይህን ሰራ የከናወን የነበረ እንደ ስው ችሎታ ያጋግሩ መሆኑ በፍርድ በት ወ-ሳን የተገለጹ እንደሆነ፣ የዘመ ስው ፍጥግበር በአጋ መመሪት የተከለከለውን ስው ሰራ ተረክቦ በምትከነት ማካሂድ ለማግባው ስው ወደፊዎት ማስታወሻ አለበት::
- ፫. እንዲሁ ያለ ስው የፈሰም እንደሆነ በፍርድ የተከለከለው ስው ምትና እንዲያረጋግጣት ፍጥግበር ሰጥቶ ለፍርድ በት የቆየ ማቅረብ አለበት::

አንቀጽ ይምሏል በቁ ስላለመሆን

- ፩. አንድ ስው የአዲርናት ወይም የጥማዬትናት ሥርዓት ለማከኝድ በቁ አይደለም በሎ ፍርድ በት ለመወሰን የሚችለው የወንጀል ተግባር በመፈጸሙ የግል ንግድትን የሚከለከል የእስራት ወይም የሞት ቅጣት የተፈረደበት ስሆን ነው::
- ፪. ፍርድ በት የዘህን ዓይነት ቅጣት በአንድ ስው ላይ በሚወስኑ በት ገዢ ተገቢ መሆኑን የገመት እንዲሆኑ የተፈረደበት ስው ለዘዢ ሥር በቁ አለመሆኑን ማጥጋር ለመወሰን ይችላል::

አንቀጽ ይምሏል (፪) የአዲርናው መሻር

- ፩. አካለመጠን ለልደረሰ ለጅ አዲር እንዲሆኑ የተሽጠው ስው ለጅ ለተሸዋ አስፈላጊ የሆነውን ተበቃ ስያጻኑ ወይም ከምራል ወር የሚሰማማ የእሌምር አስተዳደግ ወይም ካኩሉታው ወር ተመሳሳይ የሆነ ትምህርት እንዲያገኑ ስያጻር ባለት የቀረ እንዲሆኑ አዲርናው እንዲሻር ፍርድ በት ለመስን ይችላል::
- ፪. ይህንንም ውሳኔ ለስኔ ለመሰጠት አዲርናው የሚኖርበትን የአካባቢ ሆኔታና ገዢውንም መመርመርና መጨረሻ ማቅረብ አስፈላጊ ነው::
- ፫. በተለይም ፍርድ በቱ አዲርናውን ለመሻር የሚችለው አካለመጠን ያልደረሰው ለጅ ወንጀል መሰራቱ የተረጋገጠ ስሆኑና ይህንንም ወንጀል የፈወመው በመጥሩ አስተዳደግ ወይም በአዲርናው ጉዳለት ተገቢውን የግብረ ገብ ትምህርት ለማግኘት በለመቋሉ የሆነ እንዲሆኑ ነው::

አንቀጽ ይምሏል (፫) የጥማዬት መሻር

አካለመጠን ለልደረሰ ለጅ ፊጥማዬት የሆነ ስው እንዲሻር ፍርድ በት የሚወሰኑው ፊጥማዬት የልጃና ንብረትና ሁብት በመጥሩ ሆኔታ

የስተካከለኝ አጠባበቃም በቁ ያልሆነ እንደሆነ፣ ወይም ልቻን
በጥግበትናት እንዲያስተካክለሁ· ሥልጣን የስጠው ለው ወይም
አካል የስጠውን መመርያኝ የንብረት እስተካከለሁ ሥርዓት ለይጠ
በቅር ለይፈጸም የቀረ እንደሆነ ወይም ዕዳ ለመከራል ያለመችለ
በፍርድ ወ-ኩ የተረጋገጠ እንደሆነ ነው::

እንቀጽ ይሞላ (፪) የወጪ ምት መሻር

- ፩. የልቻ አባት ወይም እናት ወይም ለለውት ወጪለይ የሚችበሩ
መለቻቱ ከልቻቸው አሳይሩትናት ወይም ጥግበትናት ለረቻው
እንዲሻሩ መወሰን ለማስፈልግ ፍርድ በቱ ከፍተኛ ጥንቃቄ
ማድረግ ይጠበቃበታል::
- ፪. ፍርድ በቱ በዘመኑ ተካይ ለይ የስጠውን ወ-ኩ በተኩረው ወገን
ጠቅኑት በማንኛውም ጥሩ እንደገና ለመረምረው ይችላል::

እንቀጽ ይሞላ (፫) ሥነ ሥርዓት

- ፩. እንደ አሳይሩ ወይም ጥግበትና እንዲሻር የሚችበው ጥያቄ
በማናቸውም በገ-ገብ ይገባኝል ለይ ወገን ወይም በዚሁ ስን
በዘመኑ ለተችላል::
- ፪. ፍርድ በቱ አሳይሩውን ወይም ጥግበትና ለመሻር ከመወሰኑ
በፊት በርሱ በዘመኑ ይለውን ሁሳብ ለማድረግ ይገባኝል::
- ፫. ሆኖም በዘመኑ እንቀጽ ፩-፪ እንቀጽ (፪) የተመለከተውን
ስያከናውን በልቻ ይህንኑት ወይም ሁሳት ለይ ተጨማሪ ተካይ
ይጠረኗል ተብሎ የሚገመት ከሆነ ፍርድ በቱ ተገቢ መሰለው
የታችውን ጥሩ ይሞላ ተኩረዋ ለሰጥ ይችላል::

እንቀጽ ይሞላ የፍርድ በት-ኩ-ሳለው

- ፩. ፍርድ በት-ኩ-ሳለው ለው አካልመጠን ለልደረሰ ለቻ አሳይሩትና
ውይም ጥግበትናት ለመሻርም ለመጠጥ ወይም የተኩመውን

- ከሁኔታው ሰነዶች ከዚህን በተቋላ መጠን ካልቁ
ወደላይ የሚችሉና ወልደኛ : እከለመጠን ከዚሬስ ወንድ
ጥቃቃር እህያዊ ወር መመከከር ይገባዋል :
- ፩. አስፈላጊ መሰለው ሰጋጥሞው እከለመጠን ያልደረሰው ሌጅ
የለውን ህሳብ ሌሎችም ይችላል :
- ፪. ፍርድ በሩቱ ወሰኑ ሰጋጥሞን ሰጋጥ እከለመጠን ያልደረሰው ሌጅ
ጥቅም የሚያጠቃልበትን አውራር በቻ መከተል እንዲ የቀረበ
ለትን ህሳቦች የመቀበል ባይሆን አይኖርበትም :

አንቀጽ ይችላል የሚከናወን ስለመሆኑ

- ፩. የእሳደጋኑትና የጥማዎችንት ሥር የሚከናወነው ማጥታውም
ዋጋ ስይከፈልበት በኋላ ነው :
- ፪. ሆኖም አሳደጋው ወይም ቅማዎች ሥርዎን ለማከናወን ሌጅም
በሩቱ የሚጠቃቁው የሁነ እንዲሆነ እንዲሆነ ሁኔታ እንዲ
የተውሉ እበላ ሌቂቃለት ይችላል :
- ፫. ይህም አበላ እከለመጠን ከልደረሰው ሌጅ የሁበት ጉቢ አይ
ከልሆነ በስተቀር ካልላ ሁበት ሌመድ አይችልም : የእበላም
አካ ከመቻልለው የሁበት ጉቢ ሌቦ ሌጋል አይችልም :

አንቀጽ ይችላል የሚከናወን የግል ስለመሆኑ

- ፩. የእሳደጋኑቱ ወይም የጥማዎችንቱ ሥር የግል መግለ የሸዘን
ስለሆነ ሥርዎን የሚያከናወነው ሌሎች እንዲ ለእሳደጋው
ወይም ለጥማዎች ወረጃዎች ሌተላለፍ አይችልም :
- ፪. ወረጃዎች በኋላይኑት የሚጠየቁት አሳደጋው ወይም ቅማዎች
በፊዕመው የሥር እኩል ቤት በቻ ነው : ይህም የግል
በመርዳሪ አግ መመረት ይወሰናል :

አንቀጽ ይችላል የውጭና ባይሆን

- ፩. የእንደ አሳደጋ ወይም ቅማዎች ወረጃዎች : አሳደጋው ወይም

ጥወጤ፡ እንደሞት መናይወት በዚህ አካል እንቀጽ ይቻቻኝ
በተመለከተው መመረጃ ለማቻቸ ጽሑፍ ለመን ለማግባር ለው-
ሮማስታዎች ባይሆን አለባቸው::

- ፩. የዚህ ዓይነት ሰው የለለ እንዲሆኝ : በማቻቸ ጽሑፍ የሚመ-
ረጋገዙ ሰው እንዳያም ለኖርድ በት ማስታዎች አለባቸው::
- ፪. የአሳይሬው ወይም የጥወጤ፡ ወራቅቻ በዚህ እንቀጽ የዚ-ስ
አንቀጽ (፫) እና (፬) የተመለከተትን ባይሆንም አለከውጠ-
ሪያ አካለመጠን ለልደረሰው ለቻቸም ሆነ ለለለ ሥስተኛ
ወገኖች የአሳይሬው ሆነው ይቀረሉ ::

እንቀጽ ይቻቻኝ የአሳይሬነትና የጥወጤ፡ ማስረጃ

አሳይሬ ሆኖ ስሜ ሰጥቶ እሳይሬነትና ወይም ፊወጤ፡ የሚያሳይ-
ሸለት ዘዴና እንዲሰጠው : እሳይሬው ወይም ፊወጤ፡ የሚያሳይ-
ሸለሁ የሚያሳይሸለሁ::

እንቀጽ ይቻቻኝ ከጥወጤ፡ ወር የሚመሰሳል ህኔታ

ጥወጤ፡ የሚመለከተት የዚህ አካል ይንጋጌዎች በሚከተሉ ፊወጤ፡-
ት-ቻቸም ተረጋማኑት ይጥሩታቸው::

ክፍል ይ

የአሳይሬውና የጥወጤ፡ ሥልጣን

የዚ-ስ ክፍል ይ

አካለመጠን ይልደረሰ ለቻቸ አሳይሬውና ተዘዋዋል

እንቀጽ ይቻቻኝ እሳይሬው የመንግሥት ተቁማትን እና ማስተካከል

በለመያዥ

አሳይሬው ከዚህ በታች በተመለከተት እንቀጽ የተሰጠውን
ሥልጣን በሥራ ላይ ለማዋል እንዳቻቸ አግባብነት ይላቸው::
የመንግሥት ተቁማት እና ለመቆየት ይቻቻኝ::

አንቀጽ ይያሳይ አካለመበት ያላደረሰበ ላይ መኖሪያ በታ

- ፩. አሳይሱው አካለመበት ያላደረሰውን ላይ መኖሪያ በታ ይመስናል::
- ፪. አካለመበት ያላደረሰው ላይ የለከሳይሱው ፈቃድ የተመለሰ ሌትን መኖሪያ በታ ለተወቻ እያትፈልግም::
- ፫. አካለመበት ያላደረሰው ላይ የተመለሰበትን መኖሪያ በታ ት-ቶ የሂሳ እንደሆነ አሳይሱው ወደ መኖሪያ በታው እንዲ መለሰ ለይሰንድኝው ይችላል::

አንቀጽ ይያሳይ አካለመበት ያላደረሰበ ላይ መና አጠባበቅ

- ፩. አሳይሱው አካለመበት ያላደረሰውን ላይ መና ሁኔታ ማረጋገጫ ይመስናል::
- ፪. አካለ መበት ያላደረሰው ላይ ለተመሙ ከህመሙ እንዲ ለመስ አስፈላጊውን እርምጃ ህ-ለ ይመስናል::

አንቀጽ ይያሳይ አካለመበት ያላደረሰበ ላይ አስተካክሏች

- ፩. አሳይሱው አካለመበት ያላደረሰውን ላይ አስተካክሏች ይመስናል::
- ፪. አሳይሱው አካለመበት ለላደረሰው ላይ መልካም አስተካክሏች ተጠበኑት ያለውን የዳስታልን እርምጃ ለመውሰድ ይችላል::

አንቀጽ ይያሳይ አካለመበት ያላደረሰበ ላይ ማህበራዊ ግንኑት

- ፩. አሳይሱው አካለመበት ያላደረሰውን ላይ ማህበራዊ ግንኑት ይመስናል : ይችማውሰድ::
- ፪. ማህመድ : አሳይሱው በቀ ምክንያት ለይኖርው አካለ መበት ያላደረሰው ላይ ወጪለይ ከሚችበና ወለጅና ዘር ግንኑት እንዲያደርግ ለያግለው እያችሉም::

አንቀጽ ይያዥ አጠቃላይ እና የመሆኑ ትምህርት የመስጠት

ግብር

አሳይሁው አካልመጠን ያልደረሰው ላይ ዕድሜና ትልቅ ተመጥቶኝ የሆነ አጠቃላይ ትምህርት ወይም የመሆኑ ለሚፈጸም አለበት::

አንቀጽ ይያዥ አካልመጠን ያልደረሰው ላይ ገበ. (፩) መመሪቱ

- ፩. አሳይሁው አካልመጠን ያልደረሰውን ላይ ገበምና በመቀበላ ለላይም የውለድ::
- ፪. አሳይሁው ገንዘበን ለምን አገልግሎት እንዳዋለው መግለጫ ለመስጠት አይገኙም::

አንቀጽ ይያዥ (፪) ከፍተኛ ለለሆነ ገበ

- ፪. አካልመጠን ያልደረሰው ላይ ገበ ከፍተኛ ለሆኑን አሳይሁው የልዕት አባት ወይም እናት ያልሆነ እንዲሆኑ፣ ፍርድ ቤት በዘመኑ አንቀጽ ይያዥ(፪) የ-ተመለከተው ድንጋጌ ተፈጻሚ እንዲሆኑ ለመግለጫ ይችላል::
- ፫. ፍርድ ቤቱ ተኩለውን በማስተካት ጊዜ፣ አካልመጠን ለልደረሰው ላይ አስተያየትና ለተ-ምህርቱ በቀኔው የሚለውን የጥንቃቤ መጠኑና የሚከፈልበትን ጊዜ በመመልከት ለእናገድው እንዲሰጠው ይችላል::
- ፬. ተራጋውን ገንዘበ በአት-ራሱ ሥራ ላይ እንዲያውለው በጥንቃቤ፣ እና የ-ተቀማቁም ይችላል::

አንቀጽ ይያዥ (፪) አካልመጠን ያልደረሰው ላይ ከሥራው ለለማሽንናው ገበ

- ፪. አካልመጠን ያልደረሰው ላይ ዕድሜው ከሆነ ዓመት በለይ ለሆኑ ከሥራው የማሽንናውን ገበ እራስ ይቀበላል::

- ፩. ለሸ.ስ. ቁጥር ፪ሚሆነውን ለእቅዱርዎች ካሳው በኋላ፡ ቁዱውን
ገንዘብ በዚህ አካል በተሰጠው ሥልጣን መመሪት ለመቀመጥ
ሙሉ ነዋንት አለው፡፡

አንቀጽ ይያዥ ውስጥታ ወይም በውጭ ስለተለለቸ ህብቶች

- ፪. አካልመጠን ለልደረሰው ለቻ በስጠት ወይም በውጭ ሁብት
የሚያስተላለፍ ስው ለቻ አካልመጠን ለይደርሱ አሳይሱው
ተቀብለው ቁጥሮ ላይ እንዳያውለው ለያዝ ይቻል፡፡
- ፫. በስጠትው ወል ወይም በነብረቱ ስለዚብረቱ አስተዳደርና
ስለማግኘውም ገቢ የተመለከተ፣ የዚል ቁለጥታ ተፈጥሯል መሆን
እለባቸው፡፡

አንቀጽ ይያዥ የመከራይ ገቢያዎች ያልደረሰ ገበያዎች

የመከራይ ገቢያዎች ያልደረሰ ገበያዎችን አሳይሱው ግዢታ ሌ.၃၀
ጥቶው አይቻልም፡፡

አንቀጽ ይያዥ ስለመለጀት ሥልጣን

- ፬. አካልመጠን ያልደረሰው ለቻ እባትና እናት በዋሪ አሳይሱዋል
በዚህ ገቢ የአሳይሱት ተግባራቸውን በመመከከርና በመግ
ባባት ይመጣል፡፡
- ፭. እባትና እናት ያልመግባቢታቸውን በግልጽው ወይም በስም
ማለና ለመቆጋቸት ያልቻል እንደሆነ፡ ከሁሉ፣ እንደኛው
ቦማያዊርጋው አበቱ፣ መነሻነት ፍርድ በቱ አካልመጠን
ለልደረሰው ለቻ ቁጥሮ ቁልማሪ በመስጠት ወሰኑ ይሰጣል፡፡
- ፮. በዚህ አንቀጽ የሸ.ስ. አንቀጽ (፩) የተመለከተው ድንጋጌ
እንዲቀበሉበት ሆኖ፡ እባትና እናት በአሳይሱትቸው
ቦማልጠት ወሰኑ ላይ አበቱ፣ ለዋርጋበት አይቻልም፡፡

አንቀጽ ይችላቸዋል ወጪዎች መለያያት

ወጪዎች በመለያያታቸው ብሔንኑም የእሳዎችን፣ ስልጣን የእንደታቸው መለያ በታ የሆነን እንዳሁን፣ ይገኘው መለያ በሚሰጠው ውስጥ ላይ የእሳዎችን ተማሪር በማግኘትውን ላይ የፈለው ወገን፣ ወደፊዕድ ከሚችነቱ መለያዎች ወይም አካልመጠን ካሱል፡ ወንድጥቅና እሁድ እንዲታቸው አበራቱ፣ ለፍርድ በታ ማቅረብ ይችላል፡

አንቀጽ ይችላቸዋል እሳዎችን ያልደረሰው ለይ መለያ በማግኘት ገዢ

እሳዎች አካልመጠን ያልደረሰው ለይ መለያ ያልሆነ እንዳሁን፣ በልዩ አስተያየት ሽቦኝ በማግኘትው ውስጥ ላይ ከወጪዎች እንዲታቸው ወይም ለለ በታቸው ያገባኝል የሚል ስው ወይም በቁበር ከግ ለፍርድ በታ አበራቱ፣ ለማቅረብ ይችላል፡

ንብረት ከፍል ይ

አካልመጠን ያልደረሰበት ለይ ታብረት ለለማሳተፊያዎች

አንቀጽ ይችላቸዋል

፩. ማብቱና ታብረት ነኩ ተቀምቃኝ በተመለከተ አካልመጠን ያልደረሰው ለይ በማግኘቱ፣ ይወከላል፡

፪. ማብቱና ታብረት ነኩ ተቀምቃኝ በማስከበርና በማስተፊያዎች ሽቦኝ ተማዘጋጀ ከፍተኛ ተንተዋወቂ የሚደረግ ባዶታት አለበት፡

አንቀጽ ይችላቸዋል ታብረት የዋጋ ባጥሙት (፩) ተማዘጋጀ

የጥማዘጋጀነት ሥርዓት ከይመረበበን

፩. ተማዘጋጀ፣ የጥማዘጋጀነት፣ ሥርዓት ከይመረበበን በኋላ በሁለት ወርሃት ገዢ ወሰጥ፣ ወሰነት ሥርዓት የሚከበርኝ ባለበት አካልመጠን ያልደረሰውን ለይ ታብረት ይቆጥሶል፡ የዋጋውንም ባጥሙት ያወጣል፡

- ፩. ባግዢ.ቁ፡ አካልመጠን ያልደረሰው ላይ የሚጠይቀው ዕዳ
ስ.ጥር፡ በንብረት ቁጥራው መግዛቢ በውቅቱ ካላስፈጸው
በስተቀር የቆዳው ክፍያ ቁጽሑፍበታል፡

እንቅጽ ይሞክሩ (፩) አካልመጠን ያልደረሰው ላይ የው-ርሳ ሆነት-

- ፪. አካልመጠን ያልደረሰው ላይ ወረጃ በማሆናበት ገኬ፡
ጥባብ.ቁ፡ ለላልች ሆኖ ው-ርሳን ከመቀበለ እስቀድሞ ለሰነ-
ምሰከርና በለብት የው-ርሳ ታብረቱን ቁጥራ የከናወ-ናል፡
የዋጋው-ናም ማጭት የውጠል፡
- ፫. ባግዢ.ቁ፡ ከው-ርሳ ሆነት ው-ሰጥ ድርሻ ያለው እንዲሆነ፡
ይህንን በንብረት ቁጥራው መግዛቢ ያለፈፈጸው እንዲሆነ
ደርሻው ቁጽሑፍበታል፡
- ፬. የንብረት ቁጥራው ባለሙከርዎት ወይም በአማካብ ባለሙ
መራቱ ለሚያርሳ ጉዳት ባግዢ.ቁ፡ በንብረት የጠየቀበታል፡

እንቅጽ ይሞክሩ የጥባብ.ቁ፡ ታብረት አካልመጠን ያልደረሰው ላይ ዝብረት የው-ርሳ ለለማቻቻቻበለት ሆኔታ-

- ፪. ባግዢ.ቁ፡ አካልመጠን ያልደረሰው ላይ ታብረት ከባል ታብረቱ
የው-ርሳ እንዲያቀቀል እስራተኞችን ጥንቃቄ ሆሉ ማጭራ
እለበት፡
- ፫. በተለያዩ፡ አካልመጠን ያልደረሰውን ላይ ታብረት ባግዢ.ቁ፡
በረ-ሰብ የባንክ ሂሳብ ማስቀመጥ ወይም እንዲቀመጥ ማያደረግ
እያራቀድለትም፡

እንቅጽ ይሞክሩ የጥንዢበት ሰነድ-ች-ና ሌሎች ው-ድር ዕቃዎች-ች ለለማቻቻ መብት ሆኔታ-

አካልመጠን ያልደረሰውን ላይ ታብረት በማስተካከል ሲገድ ቅጋር
የሚፈጥር ካላሆነ በስተቀር የጥንዢበት ሰነድ-ች፡ ው-ድር ዕቃዎች-ች፡

በዚህን ጊዜ-ይ-ትና ለለምት ተመሳሳይ ነገሮችን ሁሉ ጥጋዘቱ ለጠና ወያዣ ለማከት በማይታ-ለ-በት አስተማማችን ለተፈ-ማስዎች አለበት::

አንቀጽ ይቻል የፍርድ በት-ሥልጣን

- ፩. አካለመበት ያልደረሰው ላይ ጥጋዘቱ የልደ ወላደ ባልሙኑ ተብሎ : አካለመበት ያልደረሰውን ላይ ሁ-በት መልካም አስተዳደር በማጠሚለበት ለጥጋዘቱ መመራያ እንዲሰጥ የልደ ወያዣ ከማቅጫና ወለምት ወያዣ አካለመበት ከደረሰ ወንድ-ጥናዊ ወያዣ እሁታዊ እንዲታው ለፍርድ በት-ጥያዊ ማቅረብ ይቻልለ::
- ፪. ፍርድ በ-ት-ጥናዊ አካለመበት ያልደረሰውን ላይ ሁ-በት አጠቃላይ ሆ-ኋት : የጥጋዘቱን ቅ-ለመ-ታ-ጥ የልደው-ን ተቀም በማመላዎን ሰለሁ-በ-ቴ አስተዳደር በቀማኑ መሰለው የማጋ-ጥናው-ን መመራያ ይሰጣዋል::

አንቀጽ ይቻል አካለመበት ለልደረሰው ላይ በስጠታ ወያዣ በው-ርስ ለለማ-ተለናኝ ንብረት

- ፪. አካለመበት ለልደረሰው ላይ በስጠታ ወያዣ በው-ርስ ንብረት የማ-የበተለናኝ ሰው፡ የንብረቱን አስተዳደር በማጠሚለበት ተገቢ የኩው የማ-ለተው-ን የአመራር መመራያው-ት ጥጋዘቱ እንዲከተል ለምን ይቻልለ::
- ፫. የአመራር መመራያው-ን ተከት-ለው ለመሰራ-ት የማይታ-ል ወያዣ አካለመበት ለልደረሰው ላይ ተቀም ለይ ጉዳት የማ-ይደር-በ-በት መሰለው የታ-ጥው እንደሆነ፡ ጥጋዘቱ መመራያው-ን እንዲሰጥ-ተከት-ለው ፍርድ በት-ጥያዊ ይቻልለ::

አንቀጽ ይችላቸው ስለጊዜ ደርጅቶችና ለሎች መስል ደርጅቶች

- ፩. የንግድ : የኢትዮጵያው ወያዣ ለሎች መስል ደርጅቶች እነዚህ መጠን ያልደረሰው ላይ ሁብት አካል የሆነ እንዲሆን : ወያዣ ከሚችበኝ ወልደዋዊ ወያዣ እነዚህ መጠን ከደረሰ ወንጀቶችና እሱችና እንዳታው በማያወቅርበት ጥያቄ፣ የልጃቸው አባት ወያዣ እናት ያልሆነው ጥማዣት ታብረቱን እንዲያጣል ወያዣ እንዲለ እንዲቀጥል እንዲያደርጉ ፍርድ በት ለማውራት ይችላል ::
- ፪. የፍርድ በት : የሀገሩን ትኩሮ በማሳጥበት ቤት ጥማዣትና፣ ለምን የሀል ቤት እንዲማችል : የጥማዣትና ት-ለሆነ አካል መጠን ያልደረሰውን ላይ ጥቅም ከግምት ወሰት ማስተባት አለበት ::

አንቀጽ ይችላቸው እንዲገኘ ታብረቶችን ስለመስጥ

- ፪. ጥማዣትና እነዚህ መጠን ያልደረሰው ላይ ታብረት የሆነ የሚንቀሳቀስ ማችል ወጪ የሚፈልግ ወጪ ማንኛውም ስው ጥያቄ ለማያወቅርበለት ፍርድ በት ስለሽያጭ መመሪያ ለመስጠት ወያዣ ስያሜ እንዲያደርግ ነገድ ለመከላከል ይችላል ::

አንቀጽ ይችላቸው ለአምስቴው እንዲከራል ስለማለ ስነድች

- ፪. እነዚህ መጠን ያልደረሰው ላይ አባት ወያዣ እናት ያልሆነ ጥማዣት ለአምስቴው እንዲከራል የሚለ ስነድች የልጃቸው ሁብት ከሆነበት ቤት ይሞር በስራት ወረዳት ወሰት ማስተባት እንዲያስጠው ወያዣ

- በለም ስም በተመዘገበ ሰንጻች እንደለውው ማድረግ አለበት፡፡
- ፩. ጥማሁት ጥያቄ ሲያቀርብለሁ፡ ፍርድ በተ፡ በዚህ እንቀጽ የዚስና እንቀጽ (፫) የተመለከተው ማያዣ ነዋ እንዲሆን ለያዘግኝለል፡፡

እንቀጽ ይያዣበት ዕዳምኑ ገበያ ተንዘነዋል

- ፪. ጥማሁት እናለመጠን ያልደረሰውን ለይ ዕዳምኑ ከለም ሁብት በመቀነስ ይከናወል፡፡
- ፫. እናለመጠን ለለደረሰው ለይ መከራል የሚገባውን ክርክር እና ሌላ ገበያ ይቀበልለሁ፡፡ ለለመቀበሉ በማረጋገጥም ያረጋግጣል፡፡

እንቀጽ ይያዣበት ከተታልን እትረራል በሆነ ሥራ ለይ ለለማዋል

(፬) የጥማሁት ማያዣ

- ፪. የጥንበብ መጠን ከይቶ በር በለይ የሆነ እናለመጠን ያልደረሰውን ለይ ከተታል ጥማሁት እትረራል በሆነ ሥራ ለይ ማዋል አለበት፡፡
- ፫. ፍርድ በተ፡ በዚህ እንቀጽ የዚስና እንቀጽ (፫) የተመለከተውን የጥንበብ መጠን ለያሻሽልው ይችላል፡፡

እንቀጽ ይያዣበት (፬) የጥንበብ ሥራ

- ፪. ከተታል በጥማሁት እይ፡ በጥንበብ በስሳት ወረዳ ውስጥ በእትረራል ሥራ ለይ መዋል አለበት፡፡
- ፫. ፍርድ በተ፡ የጥንበብ መጠን ለያሻሽልው ይችላል፡፡

አንቀጽ ይቻቻኝ ተስፋኑት

- ፩. በእኔ-ራ-ሪ. ሆ-ር. ሌ-ያ. ለለዋለው ገንዘብ ቅጂዬች አሁን ወልደን
አካላመውን የልደረሰው ለቃድ መከራል አለበት ::
- ፪. እስራተት ሆኖ ለጊናዎች ተጨማሪ የገዢት ከሠ እንዲከፍል
ለፈረደበት ይቻቻል ::

አንቀጽ ይቻቻኝ ገበያት

- ፩. አካላመውን የልደረሰውን ለቃድ ገበያት : ገበያቱ በቁ ሆነው-
የሚያደርግ ስ.ሀ.ንግም ከሠበት፡ ቅጂ ለእስተዳደሩት ለተ-መሆኑ፡
አገልግሎት እንዲውል ቅጂዬች ለእቅዱው ይሰጣል ::
- ፪. ፍርድ፡ በታ፡ በሌላ አካልን ካልውሉ በስተቀር፡ ለነህ አገል
ግሎት የሚውለው ገንዘብ በየወሩ ለእቅዱው ይከፈላል ::
- ፫. የአከራ-ሳለ ሆ-ኋ-ታ በእቅዱው ለጥጋዬች፡ ለምምነት ወይም
በኋ-ሪ፡ በታ፡ በማሳጥ ወ-ሳኝ መመራት ለማሻል ይቻቻል ::

አንቀጽ ይቻቻኝ የከራይ ወ-ሳኝ

በኋ-ሪ፡ በታ፡ ሲ-ቁ-ሪ፡ የተደረገት ካልሆነ በስተቀር፡ ቅጂዬች
የሚያደርግውን የከራይ ወ-ሳኝ ወ-ሳኝ ለቃድ የሚያደርግውን ከደረሰ
ከሰበት ዓመታት በንብ እንዲረዳግማኝው እያገለፈም ::

አንቀጽ ይቻቻኝ ሰለው-ርሳ

- ፩. ለቃድ በው-ርሳ የሚያጥናውን ቤትራት ቅጂዬች ይቀበላል ::
- ፪. ቅጂዬች፡ የው-ርሳ፡ ሆ-ብ-ት ዕዳውን ለመከራል ልጋጥ የሚያደርግል
ካልሆነ በስተቀር ወ-ርሳን አላፊልግም ለማለት እያችልም ::

አንቀጽ ይሞላኝ ስልጻዣኩ

- ፩. አካላመጠን የልደረሰው ላይ የሚሰጠው ስጠታ ተቍማኑት የለውም በማለት ካልሆነ በስተቀር ጥማዬ፤ እልቀበልም ለማለት እያሻልም፤
- ፪. በተለዋጊ ከሚሰጠው አንቀጽ ስጠታውን ውጤት ውጤት ጥማዬ፤ አካላመጠን የልደረሰውን ላይ ታብረት በልኩ ስም በስተባለው ስጠታውን እያሻልም፤

አንቀጽ ይሞላኝ የዋጋትና ጥያቄ መማጣት የሚያጋገል ስልጻዣኩ

ጥማዬ፤ አካላመጠን የልደረሰውን ላይ ታብረት ስላለ ስው ዕዳ በዋጋትና ለያሳጋ እያሻልም፤

አንቀጽ ይሞላኝ ስለ ጥልግል

ከርክር የሚያጋገሩት ተቍም ከዚ ስህ ስር የንሰ ካልሆነ፤ ወይም አካላመጠን የልደረሰውን ላይ ተቍም በማመሌከት ውጤቱ በተ ካልፈቀድ በስተቀር ጥማዬ፤ ብቁጥር ተያያዥ በግልጻዣ ለመጨረሻ እያሻልም፤

አንቀጽ ይሞላኝ ጥማዬ፤ አካላመጠን ካልደረሰው ላይ ይርስልማይያጋገሩትው ውልታ

- ፩. ጥማዬ፤ ውጤቱ በተ ካልፈቀድለት በስተቀር አካላመጠን የልደረሰውን ላይ ታብረት ለመማጣት በከራይ ለመጠቁም ወይም ስለ ማኅተውንም ውል ካእርሰ ይር ለመሸቦም እያሻልም፤
- ፪. እንዲሁም ጥማዬ፤ በፎርድ በተ ካልተፈቀድለት በስተቀር አካላመጠን በልደረሰው ላይ ለይ ማኅተውንም መብት ወይም ታዘዣበት የሚጠቁበትን መብት ለመቀበል እያሻልም፤

እንቅስ ይሸጋ ስለሚደር

፩፻፭፡ በታ ካልፈቻለ በስተቀር ጥማዘጋጀ እኩለመጠን የፈረደ
ሰው ለቻ ሰም የበደር ወል ለመዋዋል እያችልም፡

እንቅስ ይሸጋ እኩለመጠን የፈረደሰው ለቻ ዘር መመከከል

ስለማግኘጭ

- ፩፡ እኩለመጠን የፈረደሰው ለቻ ዕድሜ ከዚያ ታሙኑ የንሰ ካልሆነ
በስተቀር ጥማዘጋጀ የፈረደ ዕድሜ በማረቂቃለት መጠንና
እርስና የማረቂመለከት ከፍተኛ ጉዳዮች በተነሳ ጊዜ እኩለመጠን
የፈረደሰውን ለቻ መመከከል አለበት፡
- ፪፡ እኩለመጠን የፈረደሰው ለቻ ዕቂዎን መከተለ ጥማዘጋጀን
ከተጠቃቁነት እያደንገውም፡

እንቅስ ይሸጋ ጥማዘጋጀ እኩለመጠን የፈረደሰው ለቻ እንዲሁሆነ

ስለማግኘጭ ፈቃድ (፩) መመረቱ

- ፩፡ እኩለመጠን የፈረደሰውን ለቻ ዕድሜና የገንዘብ እቅዱ
መመረት በማረቂራዊ የፈረደ ጉዳዮችን የማረቂመለከት ወለዎችን
በቻ እንዲያያሸር ጥማዘጋጀ ፈቃድ ለሰጠው ይችላል፡
- ፪፡ ዋናው ፈቃድ በዝምታዎች ለሰጠው ይችላል፡

እንቅስ ይሸጋ (፩) የፈረደ ጉዳዮች

- ፩፡ ይርጋቱ እንዲሆዎም የ፩፻፭፡ በታ ፈቃድ የማረቂባለንው
እንዲሆነ፡ በዚህናም መንገዶች የፈረደ ጉዳይ ለባል እያችልም፡
- ፪፡ እኩለመጠን የፈረደሰው ለቻ ከዚያ በር በገዢ የደንብ
እንዲገባ የማረቂባለንድሮው ሰጥን፡ ይርጋቱ የፈረደ ጉዳይ ነው
ለባል እያችልም፡

አንቀጽ ይያዥ ን፡ በጥባሬት ለይ ስለሚኖረው ውጤት

አነስተኛውን ያልሸረሰው ላይ በጥባሬት ሂቃድ ለማግባርው ግዳታውና ጥማዬት ለሰነድ መገኘት የሚገባው::

አንቀጽ ይያዥ ነው

- ፩፡ ጥማዬት እናስተኛውን በልሸረሰው ላይ ለም ነው ነው ለመረጃ አይችልም::
- ፪፡ እናስተኛውን ያልሸረሰው ላይ ገዢ ዓመት ለይሞላው ነው ማድረግ አይችልም::
- ፫፡ እናስተኛውን ያልሸረሰው ላይ ገዢ ዓመት ለይሞላው የሚያደርግ ነው ነው፡ ገዢ ዓመት ከሞላው በኋላ ባይሰርዘውም ውጤት አይገኘውም::

አንቀጽ ይያዥ ታብረት ለማስተካከር ጥማዬት ስለሚያደርግው ወጪ

ጥማዬቱ እናስተኛውን በልሸረሰው ላይ ተቀም ሲል ከባለ የሚያውጥናው መፈጸምና እንዲተከለት መግባት አለው::

አንቀጽ ይያዥ እናስተኛውን ስላልሸረሰው ላይ ሁብት አስተካፊድርጋር ማቅረብ ያለበት ስለመሆኑ

- ፩፡ ጥማዬቱ እናስተኛውን ያልሸረሰውን ላይ ሁብት አስተካፊድ ሁኔታና ሆነበት የሚያመለከት ደረሰን አዘጋጅና መያዝ አለበት::
- ፪፡ እናስተኛውን ያልሸረሰው ላይ ወረዳው የሚቆጠሩ ወለጅና ወይም እናስተኛውን የደረሰው መንድምቻና እህተም በንጂ ወይም በተገኙበት ጥያቄ ሲያቀርቡበት፡ ጥማዬቱ የእስተካፊድና የሂሳብ ደረሰን እንዲመለከት ያደርጋል::

አንቀጽ ይያዥ ተፈጥሮች

በዚህ አካል አንቀጽ ይያዥ እስከ ይያዥ የተመለከተት ድንጋጌዎች
ለምግባር ተዋዋይ ተፈጥሮች ይኖረኝታል::

ክፍል ይ**አካልመጠን ያልደረሰን ላይ ለመጠበቅ የተመለከተትን ድንጋጌዎች
መጠበቅ ስልጣንያዘነትለው ወጪት****ንዑስ ክፍል ይ****አካልመጠን ያልደረሰ ላይ ለራቀች****አንቀጽ ይያዥ መመሪያ**

አካልመጠን ያልደረሰው ላይ ከሥልጣኑ በላይ የሚረዳማቸው
አሁን ይጠየቃቸው ሁሉ ሂደት ይሆናል::

አንቀጽ ይያዥ እንዲረርስ ስልመጠየቅ

አካልመጠን ያልደረሰ ላይ የራቀች፣ ከጋዊ ድርጅቶች እና የደረሰ
መጠየቅ የሚችሉት እና አካልመጠን ያልደረሰው ላይ ወይም ወረጃ
ውይም መነጻው፤ ዓይነት የሚችሉት እና አካልመጠየቅ የሚችሉት እና የደረሰ

አንቀጽ ይያዥ ስልተዋዋይ ቅና ለቦና

- ፩. በዚህ አካል አንቀጽ ይያዥ የተደረገዋው በጥርጉም፣ ለለው ተዋዋይ
ውጥን ከልደረሰ ወጪ የተዋዋለው ይህንን እንዲያደርግ ላቹ እና አለው
በለው በቻን ለቦና በማሙን የዚና እንደሆነ ወረጃ የቦና ይሆናል::
- ፪. ለለው ተዋዋይ በልደረሰ አለዋወነት የተጠቀሙ ከዚና፣ በዚህ
አንቀጽ ዓይነ አንቀጽ (፩) የተደረገዋው ተፈጥሮች እና የ
ገዢዎች::

እንቅጽ ዕቃ ሰላምናመለሰ ታሪክ

- ፩. አካልመጠን ያልደረሰው ላይ የተከራለ ታሪክ ሰላምና
የማግኘለው መለ እንዳደርሱ ክስ በቀረበበት ቅዱ በልክነ
በተተኞው መጠን በታች ይሁናል፡
- ፪. ከዚህ ሁኔታ መጠኑ አካልመጠን ያልደረሰው ላይ ሰማመለሰ
አያዝናያም፡

**እንቅጽ ዕቃ ከዚህ መሸፈ ሰላምናደርሱ ጉልጋኝትና ያለአማካብ ሰላምበ
አካል መጠን ያልደረሰው ላይ አገልግሎት በሆነ ማረጋገጥ ያለአማካብ
የበለቤት ወይም በልሳ ስው ላይ ተቻት ያደረሰ እንደሆነ፡ በፋይ-አብበር
አካል መሸፈ ከዚህ መጠኑ ሰላምናደርሱ ጉልጋኝትና ያለአማካብ
ሰላምበልኝነት በተደንገገው መመረት ተጠዋቁ ይሁናል፡**

አካል መጠን ያልደረሰስ ያርማለሁ ማለት

፩. አካልመጠን ያልደረሰ ላይ አካልመጠን ሰጋድርሱ ያርማለሁ
በለ በጥገናው እንኙን ይሁን በመኖሩ በታች አካልመጠን
ሰላምደረሰ የሚከተሉት የማጠቀምበትን መብት አያዝና፡

፪. እንዳሁወም አካልመጠን ያርማለሁ ይማለቱ፡ ከዚህ መጠኑ
ገልጋኝትን የማግኘመዎች ተፈጥሮ ሆኖ አይችጠሙበትም፡

ጊዜ ክፍል፩

የጥምህር እና የጊዜ ድርጅቶች

እንቅጽ ዕቃ በይዞብ ሰላምናወመ ያርጋጭቶች

፩. ፍጥምህር እና የጥምህር ሰላምናወመ ላይ የራሱማጥቶው እና የጥምህር
ደርጅቶች ሁሉ፡ ላይ አካልመጠን ሰጋድ ገዢ እንዳደረሰው
ተችዋሪው በገልጋኝት ያስጠቃቂያል፡

፩. ባጭዬ፡ በኋላራኑት እጠቀበታለሁ ሲል ግዳታ የገባበት
ወይም በአገ መመረት ግዳታ የተማለበት ካልሆነ በስተቀር፡
እኩለመጠን ለልደረሰው ለቻ ሲል ለፈዕማዊው አጋዋ
ድርጅቶች የለፈ አይሁንም፡

እንቅስ ዘመኑ የአገ ድንጋጌዎችን ሰላመተለፈ

የአገ ድንጋጌዎችን ሰመተለፈ፡ ባጭዬ፡ ለሚፈልማዊው ድርጅቶች፡
ወከል የህን ሰው ከተሰጠው ለማጣን በላይ በማመራቢት ገዢ
አግባብነት የለታው የውክልና አገ ድንጋጌዎች ተፈጥሯል፡

እንቅስ ዘመኑ ሰላምበታዊ ወገኖች

፪. ፍርድ፡ በታ ለጥማዬ፡ የተሰጠውን መመሪያ ሰነታዊ ወገኖች
ካለመቁ መይም ማጠቀ የሚገባቸው ካልሆነ በስተቀር ባጭዬ፡
መመሪያውን መተለፈ፡ በሰነታዊ ወገኖች ላይ መቆመያያ
ለህን አይታልም፡

፫. እኩለመጠን ለልደረሰ ለቻ ጉባኤቱን የሰጠ የተናወ ወይም
የተው ሰው ለጥማዬ፡ መመሪያ በሰጠ ገዢም የዘህ እንቅስ
ዝዢ እንቅስ (፪) ድንጋጌ ተፈጥሯል፡

እንቅስ ዘመኑ ሰላምትኩ ባጭዬ

በዘህ ጽዴሰ ከፍል የተማለከተት ድንጋጌዎች በግዢትኩ ባጭዬታም
ለይ ተፈጥሯል፡

ጀመና ከፍል ዘ

በኋላራኑት ለይሰጠው ሰላምትኩ ድርጅቶች

እንቅስ ዘመኑ ሰላምባጥ

፪. ባጭዬ፡ በፈዕማዊ የንብረት አስተዳደር ተደለት የሚከናወት
ወይም መመሪያ በለማከበሩ ወይም የእርስ ተቋም እኩለመጠን
ከልደረሰው ለቻ ተቋም ገዢ የሚጠቀው ሆኖ እያለ ድርጅቱን በመፈጸሙ

አከላመጻን የልደረሰው ላይ ለይደርሰው ጉዳት ሁሉ
በኋላሽነት ይጠየቂል፡

- g. በዘ.ህ እንቀጽ ንዑስ እንቀጽ (፫) የተመለከተው ድንጋጌ
በጥምህር ጥምህር ለይ ተፈጸማ ይሆናል፡

ክፍል ፫

አከላመጻን ያልደረሰ ላይ ችሎታ ማጣት ስለመቅረብ፡

እንቀጽ ድንጋጌ ችሎታ ማጣት ስለማቀርብና ምክንያቶች

አከላመጻን ያልደረሰ ላይ ችሎታ የለውም መባለ የሚቀረው፡

ሀ) አከላመጻን ስ.ድርሻ፡ ወይም

ለ) ከጥምህር እስተዳደር ነገ ይመጣ ስባል፡ ነው፡

ጀዑስ ክፍል ፬

ከጥምህር እስተዳደር ነገ ስለመውጫት፡

እንቀጽ ድንጋጌ ውስጥ

አካል መጻን ያልደረሰ ላይ በዘ.ህ እንቀጽ ድንጋጌ እንቀጽ (፫)
በተመለከተው መጠረጥ ይበታል የፈ.ዎሙ እንዲሆነ በጋብቻው
ምክንያት በታ ከጥምህር እስተዳደር ነገ ይመጣል፡

እንቀጽ ድንጋጌ በአዋጅ ሁኔታ ከጥምህር እስተዳደር ነገ ስለመውጫት፡

፩. አከላመጻን ያልደረሰ ላይ ችሎት ዓመት ስ.ጥላው እሳዳው
ውይም ጥምህር፡ ወይም የገባቸል የሚል ሌላ ስው ከጥምህር
እስተዳደር ነገ እንዲመጣ መጠየቁ ይችላል፡

፪. ፍርድ በታ ተያወቁ ስ.ቅርቡለት፡ የልደን ሁኔታና ከጥምህር
እስተዳደር ነገ እንዲመጣ የተጠየቀበትን ምክንያት ተመለከተ፡
ከጥምህር እስተዳደር ነገ መሆኑ ለልደን የሚጠቀም ሆኖ
ከገኘው ጥያቄውን ተቀብሎ ሌ.ፈ.ቁል ይችላል፡

አንቀጽ ዴሞክር መጠቃቅ

ከምግባር ከ አስተዳደር ነገ የወጣ ላይ በሕግ አካላመጠን እንዲረዳ
ሁኔታ ይቆጠራል::

አንቀጽ ዴሞክር የማይኬር ስለመሆኑ

- ፩. አካላመጠን ያልደረሰ ላይ ከምግባር ከ አስተዳደር ነገ እንዲሆን
የተሰበ ሂቻዎች ሌሎች አይችልም::
- ፪. በጋብቻ ምክንያት የተገኘው ከምግባር ከ አስተዳደር ነገ የመሆን
ህናት፣ የጋብቻው በረሱስዎ እንዳን ወጪቱ እንደተጠበቀ
ይችሉል::
- ፫. በዚህ አንቀጽ ገዢ አንቀጽ (፩) የተደነገገው ቤቶች፣
የጋብቻው የፊርድው ሌሎች የተፈቀዎው አጋዋዎ ይኖሩ በለመ
ጠበቀ ምክንያት፣ የሁኔን እንዲሆን ከምግባር ከ አስተዳደር ነገ
መውጥናን በተመለከተ ፍርድ በቱ ተገቢ መሰላው የተሞውን
ለወሰን ይችላል::

ገዢ ከፍል ይየምግባርና ሁኔታ ማስረጃዎችን ስለማስከታወቁአንቀጽ ዴሞክር መሠረቱ

- ፩. ጥግባር ተ የምግባርና ሁኔታ ማስረጃ ቤቶች የምግባር ሁኔታ ለአስተ
ዳደርው ለውጭ ለውሃዎች ያስተዳደረበትን ፖሮግራማዊ
አለበት::
- ፪. እንዲሆም በምግባርና ሁኔታ ያስተዳደረውን ለውጭ ገብረት ሁሉ
ማስረከበ፣ የመብትና ሁኔታ የሚገዢ የሚገዢ የሚገዢ የሚገዢ የሚገዢ
ማስተወቁ አለበት::

አንቀጽ ገዢዎች የንብረቶች በመዘገበ አለመማጣት

- ፩. ባጭነት የጥግባርናት ሥራውን በያዝበት ገዢ ወይም አካል
መጠን የልደሬስው ላይ በውጭ ሁበት ለሰጠው የንብረቶችን
ዘርዝር በመዘገበ ከመሆኑ ተልኝነትሸነ፣ የልደሬት ገብረቱ፣
በውጭ ወይም በሰጠታ ያገኘውን ሁበት በማድቻውም ሆኖታ
ለማስረዳት ይችላል፡
- ፪. ለለተቋረኩ ማስረዳ ከልቀረበ በስተቀር፤ የሰነድቻው በሚሰጠት
ቍል አንድ ገብረት አካለመጠን የልደሬስው ላይ ገብረት
እንዲሸነ ይቆጠራል፡

አንቀጽ ገዢዎች ሂለማዕራፍ

- ፩. ከጥግባር አስተዳደር ነገ የውጭ ላይ የጥግባርናን ሥራ
ሂሳብ ያለፈ እንዲሸነና ይደምወው ቤት ዓመት ያልተለው
ከሁኔን ሂሳብ ያለፈ በኋላ አስከ አንድ ዓመት ይረሰ
አጋድቻች የንብረቶች ሂሳብ ሲሆ ላይ ልረርሰስው ይችላል፡
- ፪. ከጥግባር አስተዳደር ነገ የውጭ ላይ ሂሳብ እንዲያቀርብ
ለጥግባር ላይ፤ ስተቶ የንብረት በሆነም ከዚህ በለይ ያለው
ድንጋጌ ተፈጻሚነት ይኖረዋል፡
- ፫. አካለመጠን የልደሬስውን ላይ አካለመጠን የልደሬስ ለመሰለት፤
እነዚህ ወረጃዎች የልደሬ ባጭነት የልደሬውን ሂሳብ ያለፈች
ውይም ባጭነትን ሂሳብ ተማቅረብ ነገ አውጥተው እንዲሸነ
ከዚህ በለይ የተመለከተኝ ደንጋጌዎች ተቀብው ለመከራከር
አይችለም፡፡

አንቀጽ ገዢዎች ሂለ ይርጋ

- ፩. አካለመጠን የልደሬስው ላይ፤ ወከፊሻ ወይም ወረጃ
የጥግባርናት ሥራ የክቡር በጥግባር ላይ ሂለወጠናት
የማያቀርበችው ማድቻውም ከስች፤ ባጭነት የጥግባርናት

ሁሸጠውን ከተወሰተ ጥሩ ፕሮር እስከ አዋጅት ዓመት ማያዣ
የቀኑ እንደሆነ በይርሃ ይታገድሉ::

- ፩. ሆኖም አካላመውን ያልፈረሰው ላይ ገብረቻች እንዲመለስለት
ለመጠየቁ ከስ የሚችሉበት መግቢቱ ከዚህ በላይ የተመለከተው
ጥሩ ከለፈ በንግድ በሆነ አይከለከልም::

ምስራፍ አሁኔ ማስታ

ለየ ልቶ ደንጋጌዎች

እንቀጽ ዓይነት ተፈጻሚነት የሚያደርግው ስነዎች

- ፪. በዚህዋል ዓ.ም. በወጣው የፍትሬበትበር ስም፣
ሀ) “ስለ ስም” ከሚለው እንደኛ መጽሐፍ ወሰኑ ከእንቀጽ
ሽያጭ—ሽያጭ፣
ለ) “ስለ ቤት ነውዶና ሲለው-ርሳ” ከሚለው ሁ-ለተኛ
መጽሐፍ ወሰኑ ከእንቀጽ ፊያዊ—ፊያዊ፣
የለ ደንጋጌዎች፣ ይህ ስም ተማሪው በሚሆንባቸው መስተዳድርቸት
ተፈጻሚነት አይኖረቸውም::
- ፫. ይህን አዋጅ የሚችሉበት ስነዎች፣ መመሪያዎች፣ ወ-ሳይዎችና
የአመራር ለሙያዎች ይህን አዋጅ በሚመለከቱ ጉዳዮች ላይ
ተፈጻሚ አይሆኑም::

እንቀጽ ዓይነት በቀድሞ ስነዎች መሠረት ተገኘተው ሲለንበሩ መብቶች

- ፬. ገልጋ የሆነ ተቋራሻ ድንጋጌ ከሌላ በስተቀር፣ ይህ ስም
ከመግኘቱ በፊት የነበሩ ሂጋዊ ሆኖታዎችን ለማስተኞት አዲስ
ሱ የሚጠይቷቸው መመዘኛዎች ከድርሱ የተለየ በሆነም
እንኙን፡ በቀድሞው ስም መሠረት ተገኘተው የነበሩት ሂጋዊ
ሀ-ራታዎች በንተው ይቀጥለሉ::
- ፭. ገልጋ የሆነ ተቋራሻ ድንጋጌ ከሌላ በስተቀር፣ ይህ ስም
ከመግኘቱ በፊት፡ በቀድሞው ስም መሠረት ተገኘተው የነበሩት

ከርም ሁኔታዎች ይስጥኝቸውን ውጤቶች ይህ አይለው ጥቸውም::

አንቀጽ ድንጋጌ ስለምንገባ

- ፩. የፋይናራል መንግሥት ይህ አካል በሚሸጠው በዋላ በስድስት ወርቃዣ ውስጥ አካል ተረጋግጣ ለማሆንባቸው መስተዳደሪያ የሚያገልበ የሚገባ የመስራ አስፈላጊ ተቋጥቶ የሚገባ የሚሸጠው በስድስት አገባብ በለው አካል የተሰጠው ወይም የሚሸጠው የልደት የጋቢቶች ለጋቢት አገባብነት ያለቸው የሚከተሉ ወረቀቶች በከተማ መዘገበ ስምም እንዲታስቦ ለማቅረብ ተቀተረው ሁኔምነት ይኖረቸዋል::
- ፪. በዚህ አንቀጽ ንብረት አንቀጽ (፩) መመረት የከተማ መዘገበ ስምም እና ስለዚ በት ተቋጥቶ ለሆነ ተቋጥቶ ለማሆንባቸው መስተዳደሪያ አገባብ በለው አካል የተሰጠው ወይም የሚሸጠው የልደት የጋቢቶች ለጋቢት አገባብነት ያለቸው የሚከተሉ ወረቀቶች በከተማ መዘገበ ስምም እንዲታስቦ ለማቅረብ ተቀተረው ሁኔምነት ይኖረቸዋል::

አንቀጽ ድንጋጌ በእንተልተል ስላለ የበተሰብ ጉዳይ ከርከርቸት

- ፪. ይህ አካል ከመጀመሪቱ በፊት በፍርድ በት የተያዘ የበተሰብ ጉዳይ ከርከርቸት በዚህ አካል መመረት ፍጥሃ ያገኘለ::
- ፫. ይህ አካል ከመጀመሪቱ በፊት በቀድሞው አካል መመረት በበተ በመድ ስምምነቱ ተብሎ የተያዘ የፍቻ ከርከርቸት በመለ አገባብ በለው አካል መመረት ለልማት ወዳድቸው ፍርድ በቶች ይተላለ::
- ፬. ፍርድ በተያዘው እነዚህን ጉዳዮች ተረክበው በዚህ አካል ድንጋጌ ጉዳዮች መመረት ወሰኑ ይሰጣለ::

አንቀጽ ድንጋጌ ድንብ የሚውጠት ስልጣን

- ፪. የሚረሰበት ማከተል በት ሲወሱ አካል አፈጻጸም ድንብ ማውጣት ይችላል::
- ፫. ይህ አካል ተረጋግጣ የሚሆንባቸው መስተዳደሪያ ለአገል አገልግሎም የሚረዳ መመራያ እና የአመራር ሥነ ለመሆት ድንብ ማውጣት ይችላል::